Elektronicznie podpisany przez:
Krzysztof Lubelski
dnia 12 grudnia 2018 r.

UCHWAŁA NR XXXVIII/265/2018
RADY GMINY POKRZYWNICA

z dnia 6 listopada 2018 r.

w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945) oraz w wykonaniu Uchwały Nr XIII/105/2016 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica" uchwala się, co następuje:

§ 1.

1. Uchwala się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica, przyjętego uchwałą Nr XVII/70/2011 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 grudnia 2011 r., zwaną dalej „Studium".

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) Tekst Studium, stanowiący załącznik nr 1,

2) Rysunki Studium w skali 1 : 10 000 (nr 1 i nr 2), stanowiące załącznik nr 2,

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pokrzywnica.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4.

Z dniem podjęcia niniejszej uchwały, traci moc uchwała nr XVII/70/2011 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica.

Przewodniczący Rady
Gminy

Krzysztof Lubelski

ZAŁACZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY POKRZYWNICA
Z DNIA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POKRZYWNICA

T E K S T

SPORZĄDZIŁ:
WÓJT GMINY POKRZYWNICA

Aleja Jana Pawła II 1
06-121 Pokrzywnica

OPRACOWANIE:
SUNBAR Sp. z o.o.

ul. Nadarzyńska 54
05-805 Otrębusy

październik, 2018 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Edycja 2018 r.:

mgr inż. arch. Grzegorz Chojnacki

- upr. urb. nr 1628,

- Zaśw. OIU Nr WA-026/REK/015/2014

mgr inż. Inga Hutkowska – koordynator projektu
Zaśw. OIU Nr WA-366/KW/214/2014

mgr inż. Małgorzata Cieślik

inż. Agnieszka Lewandowska

inż. Wojciech Przybylak

SPIS TREŚCI:

WSTĘP **str. 6**

METODA I ZAKRES OPRACOWANIA **str. 6**

CZĘŚĆ 1

UWARUNKOWANIA

Rozdział 1
DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU **str. 9**

Rozdział 2
STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY **str. 12**

Rozdział 3
STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO **str. 15**

Rozdział 4
STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ **str. 34**

Rozdział 5
REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH **str. 41**

Rozdział 6
WARUNKI I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA **str. 42**

Rozdział 7
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA **str. 53**

Rozdział 8
POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY **str. 56**

Rozdział 9
STAN PRAWNY GRUNTÓW **str. 57**

Rozdział 10
WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH **str. 59**

Rozdział 11
WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH **str. 59**

Rozdział 12
WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMNETOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA **str. 60**

Rozdział 13
WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH **str. 63**

Rozdział 14
STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI **str. 64**

Rozdział 15
ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH **str. 71**

Rozdział 16
WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ **str. 78**

CZĘŚĆ 2
KIERUNKI

Rozdział 1
KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO **str. 80**

Rozdział 2
KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY **str. 83**

Rozdział 3
OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK **str. 86**

Rozdział 4
OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ **str. 88**

Rozdział 5
KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ **str. 90**

Rozdział 6
OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM **str. 98**

Rozdział 7
OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM **str. 100**

Rozdział 8
OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ **str. 101**

Rozdział 9
OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE **str. 102**

Rozdział 10
KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ **str. 103**

Rozdział 11
OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH **str.104**

Rozdział 12
TERENY GÓRNICZE ORAZ OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY **str. 107**

Rozdział 13
OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. Z 2015 R. POZ. 2120) **str. 108**

Rozdział 14
OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI **str. 109**

Rozdział 15
OBSZARY ZDEGRADOWANE **str. 110**

Rozdział 16
GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH **str. 110**

Rozdział 17
OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE **str. 110**

CZĘŚĆ 3

WSTĘP

SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2018 poz. 1945) oraz na podstawie *Uchwały Nr XIII/105/2016 z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica*", Wójt Gminy Pokrzywnica przystąpił do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica.

W oparciu o powyższe przepisy ustawy sporządzane jest studium.

Zakres koniecznych zmian uwzględnia między innymi:

- wydane w okresie od 2010 r. do 2015 r. pozwolenia na budowę,
- wnioski ludności zgłoszone do opracowywanej zmiany studium.

Niniejsze opracowanie stanowi nową edycję Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica uchwalonego Uchwałą Nr XVII/70/2011 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pokrzywnica". Od czasu uchwalenia Studium w grudniu 2011 r., zmieniły się niektóre uwarunkowania faktyczne i prawne, mające wpływ na aktualność dokumentu. Zmiana obowiązującego dokumentu ma za zadanie dostosować go do aktualnej sytuacji prawnej.

Opracowanie, sporządzone zgodnie z art. 10, 11, 12 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ma określić najkorzystniejsze kierunki przekształceń przestrzennych obszaru gminy, preferowane z uwagi na ich walory ekonomiczno – społeczne, poprawę warunków życia mieszkańców, ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz wymogów ładu przestrzennego, z uwzględnieniem polityki przestrzennej województwa mazowieckiego. Ponadto studium ma wskazać obszary, dla których potrzeby realizacji w/w celów uzasadniają konieczność sporządzenia planów miejscowych.

Głównym celem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy poprzez ustalenie kierunków rozwoju oraz lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego gminy na podstawie rozpoznanych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. Studium nie jest przepisem gminnym, a jedynie aktem kierownictwa wewnętrznego gminy. Studium jest swoistym narzędziem koordynacji czasowej i przestrzennej podejmowanych przez samorząd decyzji w sprawie sporządzania planów miejscowych i działalności inwestycyjnej, płaszczyzną wprowadzania zadań rządowych i samorządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, zapisanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleń programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 w/w ustawy.

Opracowanie obejmuje obszar gminy Pokrzywnicy w granicach administracyjnych o powierzchni ok. 12 049 ha. Liczba ludności zamieszkującej obszar gminy wynosi 4 955 (stan na 31 XII 2015 r.).

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko równolegle z opracowaniem niniejszego studium przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w ramach, której sporządzona jest dla potrzeb niniejszego studium prognoza oddziaływania na środowisko.

Zakres koniecznych zmian uwzględnia:

- ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwolenia na budowę;
- wnioski instytucji i ludności zgłoszone do studium;
- wnioski gminy dotyczące nowych zamierzeń inwestycyjnych;
- wytyczne z planów wyższego rzędu;

- wnioski wynikające z innych opracowań - planów i programów branżowych wykonanych na podstawie przepisów odrębnych.

Przyjęte w studium rozwiązania służą realizowaniu strategicznego celu gminy, za który należy uznać dążenie do stworzenia warunków harmonijnego i dynamicznego rozwoju gospodarczego, zaspokajającego stale rosnące materialne i kulturowe potrzeby społeczności gminy. Zasady zrównoważonego rozwoju są priorytetem gospodarki przestrzennej. Rozwój ten rozumiany jest jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń.

Niniejsze opracowanie spełnia wymogi ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jako wytyczne do miejscowych planów należy stosować wszystkie ustalenia zawarte w zarówno w tekście studium oraz rysunkach studium.

METODA I ZAKRES OPRACOWANIA

Studium sporządzono w następujących etapach:

1) rozpoznanie uwarunkowań rozwoju gminy – część I - UWARUNKOWANIA,
2) określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego i sformułowanie polityki przestrzennej gminy – część II – KIERUNKI.

Etap pierwszy został opracowany w latach 2016 - 2017 m.in. na podstawie dostępnych danych w tematycznych rocznikach statystycznych opublikowanych przez Urząd Statystyczny. Dane statystyczne obrazują skalę gminy i są materiałem pomocniczym przy tworzeniu Studium, nie są natomiast jego ustaleniami.

Źródłem danych statystycznych były również informacje zawarte w zestawieniach sporządzonych na zlecenie gminy Pokrzywnica.

Podstawą opracowania była baza poznawcza oparta na analizie stanu środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, systemów komunikacji i infrastruktury technicznej oraz uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Zakresem opracowania objęto obszar gminy Pokrzywnica w jego granicach administracyjnych.

Elaborat Studium składa się z dwóch zasadniczych części:

1. CZĘŚĆ I (uwarunkowania) i CZĘŚĆ II (kierunki) zawierające dokumentację merytoryczną obejmującą część opisową oraz graficzną, które podlegają uchwaleniu,
2. Formalno-prawnej dokumentującej tryb sporządzania i uchwalenia Studium.

Aktualność danych wykorzystanych w przedmiotowym Studium

W związku z brakiem możliwości pozyskania aktualnych danych dla wybranych wskaźników, dotyczących gminy Pokrzywnica oraz w oparciu o informacje uzyskane z Urzędu Gminy, niektóre analizy statystyczne oparto o dane pochodzące ze zmienianego Studium.

Od czasu uchwalenia obowiązującego Studium, obserwuje się niewielkie zmiany zachodzące na terenie gminy Pokrzywnica. W związku z obserwowaną stabilizacją i brakiem gwałtownych zwrotów w rozwoju gminy uznaje się, że dane pochodzące z roku 2011 są aktualne i mogą stanowić podstawę przeprowadzonych analiz.

Powyższa sytuacja dotyczy elementów, mających znikomy wpływ na opracowywany dokument. Wszystkie analizy istotnie wpływające na sytuację w gminie Pokrzywnica oparte są o najaktualniejsze dane.

Ocena zgodności ustaleń w obowiązującym studium w zakresie wymogów art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1945).

Obecnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostało uchwalone Uchwałą Nr XVII/70/2011 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 grudnia 2011 r. sporządzane było, w formie opisowej i graficznej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (wg Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717, z późn. zm.). Studium te składało się z dwóch części:

- Część I – Uwarunkowania,
- Część II – Kierunki.

Na dzień uchwalenia Studium, o którym mowa powyżej, studia, a także ich zmiany sporządza się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1945). Zgodnie z przepisami obowiązującej ustawy w studium określa się w szczególności:

1. uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:
    a. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
    b. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy,
2. obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
3. obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
4. kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
5. obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
6. obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1,
7. obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej,
8. obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
9. kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
10. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych,
11. obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
12. obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120),
13. obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
14. obszary zdegradowane,
15. granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
16. obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Przy opracowywaniu Studium należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z:

1. dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
2. stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
3. stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego,
4. stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
    a. rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych,

5. warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
6. zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
7. potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
    a. analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
    b. prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
    c. możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
    d. bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,
8. stanu prawnego gruntów,
9. występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
10. występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
11. występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla,
12. występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
13. stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
14. zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
15. wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

CZĘŚĆ 1
UWARUNKOWANIA

Rozdział 1

DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

OBECNE PRZEZNACZENIE TERENU

Od 1 stycznia 2004 roku na obszarze gminy Pokrzywnica, tak jak i w całej Polsce, zaistniała zupełnie nowa sytuacja planistyczna. Od tego dnia zgodnie z nową ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 1945) na podstawie art. 87 ust. 3, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. utraciły ważność. Ważność zachowały jednak zgodnie z art. 87 ust.1. studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz plany miejscowe uchwalone po dniu 1 stycznia 1995 r.

W wyniku wspomnianych zmian w ustawodawstwie przestał obowiązywać Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego gminy Pokrzywnica uchwalony w dniu 7 czerwca 1989 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Ciechanowskiego Nr 8/89 poz. 255 z dnia 16.06.1989 r.). Jednocześnie, zachowały swoją moc zmiany tego planu, jakie wprowadzono od roku 1995. Są to jedyne obowiązujące obecnie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Lista obowiązujących w gminie dokumentów planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego znajduje się poniżej:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostało uchwalone Uchwałą Nr XVII/70/2011 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 grudnia 2011 r., które na dzień dzisiejszy określa politykę przestrzenną gminy.

2. Plany miejscowe
   1) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Dzierżenin, Gzowo, Karniewek, Łubienica Superunki, Piskornia, Pobyłkowo Duże, Pobyłkowo Małe, Pogorzelec, Strzyże, Trzepowo i Witki (uchwała nr XVI/126/97 z dnia 25.06.1997 r.)
   2) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Klusek (Dzierżenin) (uchwała nr XVI/127/97 z dnia 25.06.1997 r.)
   3) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowości Wólka Zaleska (uchwała nr XVI/128/97 z dnia 25.06.1997 r.)
   4) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Dzierżenin, Gzowo, Karniewek, Kępiaste, Klusek, Łubienica Superunki, Obręb, Pogorzelec, Pokrzywnica, Strzyże, Trzepowo i Wólka Zaleska (uchwała nr XX/198/98 z dnia 16.06.1998 r.)
   5) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Dzbanice, Gzowo, Karniewek, Klusek, Łubienica Superunki, Pobyłkowo Duże, Pogorzelec, Strzyże i Trzepowo (uchwała nr X/85/2000 z dnia 22.03.2000 r.)
   6) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Budy Ciepielińskie, Budy Obrębskie, Dzierżenin, Gzowo, Karniewek, Kępiaste, Klusek, Łubienica, Łubienica Superunki, Murowanka, Olbrachcice, Pobyłkowo Małej, Pogorzelec, Pokrzywnica, Strzyże i Trzepowo (uchwała nr XI/91/2000 z dnia 27.04.2000 r.)
   7) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Dzierżenin, Gzowo, Kępiaste i Trzepowo (uchwała nr 141/2000 z dnia

27.12.2000 r.)

8) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Dzbanice, Dzierżenin, Gzowo, Karniewek, Kępiaste, Łosewo, Łubienica, Łubienica Superunki, Niestępowo Włościańskie, Piskornia, Pobyłkowo Duże, Pobyłkowo Małe, Pogorzelec, Pokrzywnica i Strzyże (uchwała nr VIII/51/2000 z dnia 24.07.2003 r.)

9) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Dzierżenin, Gzowo, Łubienica, Łubienica Superunki Pokrzywnica i Strzyże (uchwała nr X/66/2003 z dnia 30.09.2003 r.)

10) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica w miejscowościach: Budy Obrębskie, Ciepielin, Dzierżenin, Łubienica Superunki, Obręb, Pokrzywnica, Strzyże i Trzepowo (uchwała nr XIX/118/2004 z dnia 27.07.2004 r.)

11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązujący część miejscowości Gzowo (uchwała nr X/67/2015 z dnia 27.11.2015 r.)

12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miejscowości Łubienica Superunki – dz. ew. 137/2 (uchwała nr X/68/2015 z dnia 27.11.2015 r.)

13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miejscowości Kępiaste (uchwała nr X/69/2015 z dnia 27.11.2015 r.)

14) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący część miejscowości Pogorzelec (uchwała nr X/70/2015 z dnia 27.11.2015 r.)

15) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miejscowości Łubienica Superunki i Dzierżenin (uchwała nr X/71/2015 z dnia 27.11.2015 r.)

16) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miejscowości Łubienica Superunki – dz. ew. 113 i 114 (uchwała nr X/72/2015 z dnia 27.11.2015 r.)

Obowiązujące plany obejmują łącznie obszar około 320 ha, co stanowi w zaokrągleniu 2,7 % powierzchni gminy. Powyższe dokumenty zachowują ważność do dziś, jednak ze względu na szczegółowość ich ustaleń i konieczność aktualizacji w stosunku do dynamicznie zmieniających się potrzeb, wymagają przynajmniej częściowych zmian. Podkreślić należy, że wspomniane plany dotyczą najczęściej pojedynczych działek i były sporządzane na wniosek ich właścicieli dla doraźnych celów gospodarczych lub mieszkaniowo-rekreacyjnych. Plany te ze względu na swoją niską jakość planistyczną oraz małą wielkość, a także znaczne rozproszenie nie powinny stanowić podstaw planistycznych dla gminy Pokrzywnica. Niezbędne jest zatem wykonanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla większych jednostek planistycznych, przynajmniej w rejonach o zwiększonej intensywności procesów inwestycyjnych i/lub o specyficznych uwarunkowaniach przyrodniczo - krajobrazowych. Obszarem szczególnie predysponowanym do objęcia planami miejscowymi jest otoczenie drogi krajowej nr 61 oraz rzeki Narew. Największe pokrycie planami miejscowymi na poziomie około 11% notuje się w obrębie Łubienica Superunki, gdzie dominującym przeznaczeniem w planach jest powierzchniowa eksploatacja kruszywa. Innymi obrębami o zbliżonym pokryciu są Dzierżenin i Trzepowo – ponad 9%. W 10 obrębach pokrycie planami jest mniejsze od 1% powierzchni obrębu. Z pośród wszystkich 35 obrębów składających się na gminę Pokrzywnica – 9 pozostaje bez żadnego obowiązującego planu miejscowego.

Niewykluczona jest jednak możliwość inwestowania na terenie, na którym nie ma planu. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nowe inwestycje celu publicznego mogą być lokalizowane w drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Natomiast inne inwestycje związane ze zmianą zagospodarowania terenu, a także zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, odbywa się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

Strukturę zagospodarowania gminy przedstawiono na rysunku uwarunkowań. Na rysunku przedstawiono obecną sytuację planistyczną gminy Pokrzywnica. Przedstawione zagospodarowanie terenów jest uogólnione i oznaczone wspólnymi symbolami, które mogą różnić się od właściwych oznaczeń użytych w poszczególnych planach. Przeznaczenie/użytkowanie terenów na obszarach nie posiadających obecnie planu określono na podstawie stanu istniejącego, a zasięgi poszczególnych wydzieleń należy traktować jako orientacyjne.

Ruch budowlany

Tabela Nr 1 Budynki nowo oddane do użytkowania w gminie Pokrzywnica w latach 2011 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Budynki nowe oddane do użytkowania	2011	2012	2013	2014	2015	Średnia dla lat 2011 - 2015
Ogółem	33	33	36	23	25	30
Mieszkalne	30	26	32	19	20	25
Niemieszkalne	3	7	4	4	5	5
powierzchnia użytkowa mieszkań w nowych budynkach mieszkalnych	2 591	2 579	3 735	2 568	2 990	2 893
powierzchnia użytkowa nowych budynków niemieszkalnych	400	615	1 049	821	5 309	1 639
kubatura nowych budynków ogółem [m^3]	16 378	17 088	27 325	16 814	42 949	24 111
kubatura nowych budynków mieszkalnych [m^3]	14 491	13 713	19 764	11 819	14 850	14 927

W latach 2011 – 2015 oddano do użytku 150 budynków, co daje średnią oddanych budynków na 1 rok w liczbie 30. Liczba oddanych budynków zmieniała się niejednokrotnie. Największą liczbę budynków oddano w roku 2013. Jednak największą sumę powierzchni kubaturowych oddano w roku 2015. W/w dane pozwalają stwierdzić, iż tendencja ilościowa oddawanych budynków ma charakter malejący. Znacznie wzrosła powierzchnia użytkowa nowo oddanych mieszkań w przeliczeniu na jedno mieszkanie. W relacji lat 2011 – 2015 wzrost ten nastąpił o ok. 70% powierzchni (z 86,37 m^2 do 149,50 m^2). Odnotowuje się natomiast wzrost sumy powierzchni użytkowej nowych budynków niemieszkalnych (wzrost o około 1200% w roku 2015 w stosunku do roku 2011), przy porównywalnej w latach liczbie oddanych budynków.

Rozdział 2

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ład przestrzenny to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne. Przy kształtowaniu ładu przestrzennego należy uwzględnić wymagania zrównoważonego rozwoju, który zgodnie z przepisami prawa ochrony środowiska, zdefiniowany jest jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Tabela Nr 2 Kategorie użytków w gminie Pokrzywnica
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

L.p.	Kategoria użytków	Powierzchnia [ha]
1.	Użytki rolne	9 149
2.	Lasy, w tym grunty zadrzewione i zakrzewione	1 534
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	418
4.	Grunty pod wodami	829
5.	Użytki ekologiczne	3
6.	Nieużytki	112
7.	Tereny różne	4
	Suma powierzchni:	**12 049**

Poniżej przedstawiono strukturę użytkową gruntów w gminie Pokrzywnica.

Rysunek Nr 1 Struktura użytkowa gruntów w gminie Pokrzywnica – stan na styczeń 2011 r.
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

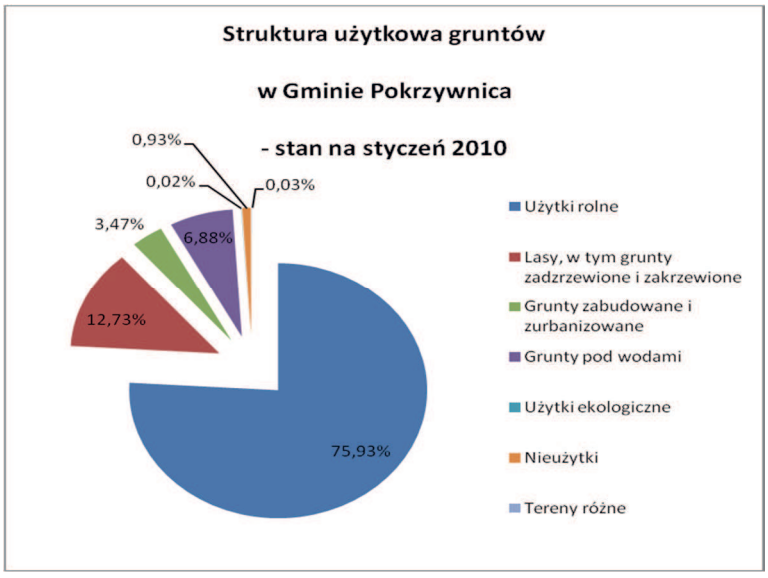

Największą powierzchnię gminy zajmują użytki rolne. Daje to podstawę do stwierdzenia, iż gmina ta jest gminą o charakterze rolniczym. Grunty zabudowane zajmują powierzchnię ok. 3,5%. Dosyć mało jest użytków leśnych. Lasy (w tym także grunty zadrzewione i zakrzewione) zajmują ok. 12,5% powierzchni gminy.

Tabela Nr 3 Kategorie użytków w gminie Pokrzywnica (udział procentowy)
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

L.p.	Kategoria użytku	Udział procentowy [%]
1.	Użytki rolne	75,93
2.	Lasy, w tym grunty zadrzewione i zakrzewione	12,73
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	3,47
4.	Grunty pod wodami	6,88
5.	Użytki ekologiczne	0,02
6.	Nieużytki	0,93
7.	Tereny różne	0,03
	Udział procentowy:	**100,00**

Poniżej przedstawiono strukturę użytkową gruntów zabudowanych, zurbanizowanych. Największą powierzchnię w tej strukturze zajmują grunty pod drogami. Użytki kopalne zajmują powierzchnię w przybliżeniu ok. 14 ha, co stanowi wyróżnik przestrzenny gminy. Cechą wyróżniającą strukturę powierzchniową jest bardzo mała ilość terenów mieszkalnych. Należy podkreślić, że prezentowane dane w odniesieniu do użytków kopalnych mogą zawierać znaczące niedoszacowanie wynikające ze źródła, jakim dla tych danych była prawdopodobnie ewidencja gruntów, podlegająca stosunkowo rzadkim aktualizacjom. Wedle analiz prowadzonych w trakcie prac nad niniejszym dokumentem studium oszacowano w przybliżeniu powierzchnię terenów objętych bieżącą eksploatacją górniczą na ponad 100 ha.

Tabela Nr 4 Kategorie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie Pokrzywnica
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

L.p.	Gruntu zabudowane i zurbanizowane	Powierzchnia [ha]
1.	Tereny mieszkalne	44
2.	Tereny przemysłowe	1
3.	Inne tereny zabudowane	83
4.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	1
5.	Drogi	275
6.	Użytki kopalne	14
	Suma powierzchni:	**418**

Rysunek Nr 2 Grunty zabudowane i zurbanizowane w gminie Pokrzywnica – stan na styczeń 2011 r.
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

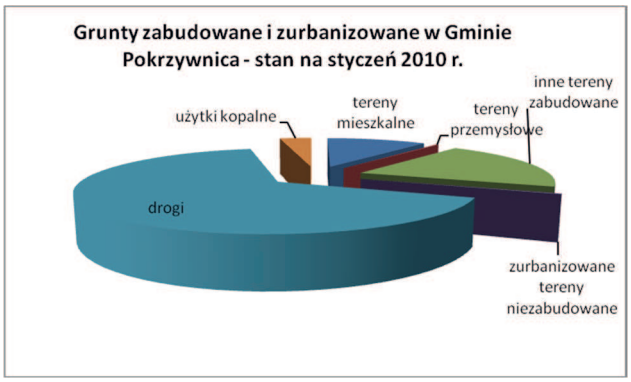

Tabela Nr 5 Kategorie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie Pokrzywnica (udział w [%])
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

L.p.	Gruntu zabudowane i zurbanizowane	Udział procentowy [%]
1.	tereny mieszkalne	10,53
2.	tereny przemysłowe	0,24
3.	inne tereny zabudowane	19,86
4.	zurbanizowane tereny niezabudowane	0,24
5.	drogi	65,79
6.	użytki kopalne	3,35
Suma		**100**

Rozdział 3

STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie i rzeźba terenu

Gmina Pokrzywnica położona jest w centralnej części Polski, w środkowej części województwa Mazowieckiego. Oddalona jest ok. 30 km na północ od Warszawy. Obszar gminy w 95% leży w zasięgu Wysoczyzny Ciechanowskiej, która od wschodu graniczy z Doliną Dolnej Narwi i jest położona na wysokości 100 - 110 m npm. Granica w terenie jest bardzo wyraźna, gdyż biegnie wzdłuż dość wysokiej skarpy, usytuowanej po wschodniej stronie drogi nr 61, jej średnia wysokość to ok. 20 m. Najwyższe wzniesienie terenu (136 m npm) występuje w południowo-wschodniej części gminy na terenie Lasów Państwowych w sąsiedztwie wsi Pobyłkowo Duże, na wierzchołku wzniesienia moreny czołowej. Najniższy obszar (74 m npm) znajduje się również w południowo-wschodniej części gminy w dolinie rzeki Narwi. Różnica wysokości pomiędzy tymi punktami wynosi 62 m. W części zachodniej i środkowej gminy występuje rzeźba płasko równinna, gdzie różnice wysokości względnych nie przekraczają 3 m na długości 750 m w linii prostej. *(Mapa glebowo-rolnicza - Aneks. Warszawa 1977r.)* Obszar ten stanowi około 60% powierzchni gminy. Część wschodnia Wysoczyzny posiada rzeźbę niskofalistą, a jest to wynikiem rozcięcia równiny dolinami erozyjnymi, które u wylotu do doliny Narwi maja charakter krótkich wąwozów. Doliny tych cieków wodnych łącząc się z doliną Narwi i większymi kompleksami leśnymi stanowią główne elementy systemu przyrodniczego gminy.

System przyrodniczy gminy

Najistotniejszym elementem krajobrazu gminy (z przyrodniczego punktu widzenia) jest rzeka Narew. Rozciąga się ona wzdłuż wschodniej granicy gminy i stanowi trzon jej struktury przyrodniczej. Rzeka Narew leży w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Jest to jeden z największych parków krajobrazowych w Polsce, swym zasięgiem obejmuje rozległe tereny. Jednak fragment położony nad Narwią tzw. Enklawa Narwiańska jest znacznie oddalony od kompleksu głównego, położonego na wschód od Wyszkowa. Pomimo to na lewym brzegu rzeki znajdują się rozległe tereny o bogatej strukturze przyrodniczej: podmokłe łąki, pastwiska i przede wszystkim lasy, stanowiące ogromny rezerwuar dla różnorodności przyrodniczej w tym rejonie, obszary te zwane Puszczą Białą włączone są w sieć Natura 2000 i uznane za Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków. Na północ od Pułtuska również Narew włączona jest w sieć Natura 2000, obszar ten nazwano Doliną Dolnej Narwi.

Pomimo położenia gminy Pokrzywnica w sąsiedztwie tak bogatych przyrodniczo obszarów zasilanie przyrodnicze zachodniej, znacznie większej części gminy, jest w dużym stopniu ograniczone. Główną barierą dla powiązań przyrodniczych jest droga krajowa Nr 61. Jest to trasa komunikacyjna o dużym natężeniu ruchu w znacznym stopniu ograniczająca możliwość migracji zwierząt. Połączenia pomiędzy doliną Narwi, a pozostałą częścią gminy zapewniają jedynie w niewielkim stopniu dolinki mniejszych cieków wodnych jak Pokrzywnica, Klusówka i Niestępówka. Płyną one z zachodu na wschód i mają swe ujścia w dolinie Narwi. Na wysokości drogi krajowej płyną w znacznych zagłębieniach, a u ujścia do Narwi często w swoistych wąwozach. Dolinki tych cieków są intensywnie zadrzewione, często otoczone łąkami pastwiskami i posiadają bogatą strukturę przyrodniczą.

Do zachowania należytego stanu środowiska przyrodniczego konieczne jest wskazanie obszarów najważniejszych przyrodniczo, tworzących tzw. system przyrodniczy gminy. Celem wyznaczenia systemu przyrodniczego w gminie Pokrzywnica było zapewnienie ciągłości powiązań przyrodniczych oraz zachowanie najcenniejszych fragmentów krajobrazu gminy. Dla poprawnego funkcjonowania przyrodniczego terenu ważna jest nie tylko liczba i powierzchnia zajmowana przez tereny pokryte roślinnością o wyższym stopniu naturalności, ale również ich rozmieszczenie w przestrzeni, a zwłaszcza niezwykle istotna jest łączność ekologiczna pomiędzy obszarami o wyższych walorach przyrodniczych (np. lasów, obszarów wód powierzchniowych). (*Ochrona krajobrazu, Barbara Żarska, Wydawnictwo SGGW, Warszawa, 2002r.*)

Głównym elementem systemu przyrodniczego gminy Pokrzywnica jest jak wspomniano rzeka Narew. Jest ona zarazem korytarzem ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym. Przepływa z północy na południe wzdłuż wschodniej granicy gminy i stanowi trzon jej struktury przyrodniczej.

Rzeka Pokrzywnica wraz z przyległymi do niej lasami, zadrzewieniami i łąkami stanowi główny element systemu przyrodniczego większej części gminy położonej na zachód od drogi krajowej. Wzdłuż rzeki, głównie na terenach podmokłych, znajdują się liczne zadrzewienia, część z nich to lasy prywatne, jednak największe kompleksy leśne to lasy państwowe. Przylegają one m.in. do rzeki Pokrzywnicy na pograniczu obrębów Pokrzywnica i Obrębek, i ciągną się na północ, a następnie na zachód łącząc się z większym kompleksem lasów prywatnych położonych w północnej części obrębu Pokrzywnica. Drzewostan jest tu mało zróżnicowany na południu przeważa brzoza (*Betula pendula*), a im dalej na północ tym większy jest udział olchy (*Alnus glutinosa*).

Na południe od centrum miejscowości Pokrzywnica, w nieznacznym, lecz dość szerokim zagłębieniu przepływa wspomniana wyżej rzeka o tej samej nazwie. Dość rozległa w tym miejscu dolinka porośnięta jest przez podmokły las, w którym gatunkiem dominującym jest olcha (*Alnus glutinosa*). Taki układ lasów i zadrzewień sprawia, iż miejscowość gminna jest otoczona z trzech stron przez tereny przyrodniczo atrakcyjne.

Rzeka Pokrzywnica wypływając z obrębu Pokrzywnica zmienia nieznacznie kierunek, płynąc na południowy wschód granicą obrębów Mory, Obręb, Klaski, Dzbanice, Świeszewo i Karniewek. Na tym odcinku towarzyszą jej mniejsze kompleksy lasów prywatnych, zadrzewień i podmokłych łąk. W obrębie Gzowo na północ od rzeki położony jest kolejny kompleks lasów państwowych z sosną (*Pinus sylvestris*) jako gatunkiem dominującym. Na tej wysokości Pokrzywnica znowu zmienia kierunek i płynie na północny - wschód meandrując w dość głębokim wąwozie, przepływa pod drogą krajową i uchodzi do Narwi.

Kolejnym fragmentem mającym duże znaczenie dla systemu przyrodniczego gminy jest rejon lasów i zadrzewień zlokalizowany na pograniczu obrębów Piskornia, Ciepielin, Budy Ciepielińskie i Budy Obrębskie. Jest to obszar o małym zróżnicowaniu rzeźby, dość płaski i niezmeliorowany. Na wschód od miejscowości Ciepielin znajduje się atrakcyjny przyrodniczo kompleks leśny na obszarze, którego wyznaczone zostały trzy użytki ekologiczne. Obszary w okolicy Ciepielina, to tereny lęgowe żurawia. który zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, jest objęty ścisłą ochroną prawną. Gatunek ten został zamieszczony **w** konwencjach: bońskiej i berneńskiej oraz na liście CITES i uznany został za gatunek specjalnej troski (SPEC 2).

Na północ od ww. lasu występują liczne obszary podmokłe na glebach organicznych bogate w różnej wielkości kompleksy lasów prywatnych, zadrzewień i łąk. Jest to swego rodzaju mozaika terenów atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo. Obszary te poprzez układ mniejszych cieków wodnych łączą się z doliną Pokrzywnicy.

Duże kompleksy lasów państwowych znajdujące się przy południowej granicy gminy położone są na zupełnie odmiennych terenach. Są to lasy porastające pagórki moreny czołowej, dlatego wśród gatunków dominują tutaj sosna (*Pinus sylestris*), dąb (*Quercus robur*) i brzoza (*Betula pendula*). Lasy te położone są w obrębie Nasielsko - Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który swym zasięgiem obejmuje m.in. pas przy południowej granicy gminy wzdłuż doliny rzeki Klusówki i położone na południe od niej wzgórza morenowe. Jest to bardzo atrakcyjny krajobrazowo obszar zapewniający z okolic Pobyłkowa Małego dalekie widoki i szeroką panoramę porośniętych lasem wzgórz. W tym obszarze to Klusówka jest głównym korytarzem ekologicznym. Łączy ona małe kompleksy lasów prywatnych i zadrzewień z większymi kompleksami lasów państwowych położonych w obrębie gminy oraz poza jej granicami z doliną Narwi.

W północnej części gminy system przyrodniczy jest ubogi i dotyczy głównie wąskiej doliny rzeki Niestępówki, która łączy teren Lasów Płocochowskich położonych na północ od gminy Pokrzywnica z doliną Narwi i fragmentu dolinki tzw. Strugi Łubienickiej. Brak tu jest również większych płatów zadrzewień i lasów. Sytuacja ta jest spowodowana występowaniem w tym rejonie najżyźniejszych w gminie gleb.

Od zachodu gmina Pokrzywnica graniczy z terenami rolniczymi. Połączenia przyrodnicze z tymi terenami realizowane są jedynie poprzez dolinki małych cieków wodnych.

Środowisko przyrodnicze gminy cechuje wysoki stopień różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Dlatego, aby zachować obecny stan ważne jest zachowanie poszczególnych istniejących korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie istniejących i stworzenie nowych właściwych połączeń pomiędzy nimi.

Budowa geologiczna i surowce mineralne

Na obszarze gminy Pokrzywnica przeważają utwory lodowcowe zlodowacenia środkowopolskiego w postaci piasków i glin moreny dennej, a na skraju południowym nawet moreny czołowej. Na powierzchni dominują gliny zwałowe (morenowe o miąższości ca 20m), ich eluwia oraz piaski fluwioglacjalne (kilkumetrowej miąższości) budujące przeważającą część wysoczyzny morenowej, należą do zlodowacenia środkowopolskiego. Starsze utwory glacjalne odsłaniają się w rozcięciach erozyjnych. Łączna miąższość wymienionych osadów jest zmienna i waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów (w strefie moren czołowych).

Piaski zwałowe występują głównie we wschodniej i południowej części gminy w strefie moren czołowych. Te, które występują w części środkowej są piaskami moreny dennej. Natomiast gliny zwałowe moreny dennej występują głównie w części północnej i zachodniej gminy. Są one odgórnie spiaszczone przy czym stopień i głębokość spiaszczenia jest bardzo zróżnicowany. W części środkowej (wieś Dzbanice, Trzepowo i Obręb) występują iły, które przykryte są stosunkowo płytką warstwą utworów zwałowych.

Obszar gminy Pokrzywnica należy do zasobnych w surowce mineralne. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin i terenów górniczych opisano szerzej w rozdziale nr 12 i 13.

Gleby i warunki gruntowo-wodne

Gleby występujące na terenie gminy Pokrzywnica nie należą do szczególnie urodzajnych. Większość z nich wytworzona jest z glin zwałowych moreny dennej w różnym stopniu odgórnie spiaszczonych. Największy udział w strukturze gleb na terenie gminy posiadają gleby brunatne wyługowane (51,3%), następnie gleby płowe (37,2%), czarne ziemie (11,2%) oraz gleby murszaste (0,3%). *(Mapa glebowo-rolnicza - Aneks. Warszawa 1977r.)*

Według gleboznawczej klasyfikacji gruntów, w gruntach ornych w gminie Pokrzywnica:

- do gleb bardzo dobrych (klasy II) zaliczono 0,73 ha,
- do dobrych (klasy IIIa i IIIb) – 12,2% (937,73 ha),
- do średnich (klasy IVa i IVb) – 45% (3456,33 ha),
- do słabych (klasy Vi VI) – 41,5% (3181,04 ha) oraz
- do bardzo słabych (klasyVIz) – 1,3% (98,46 ha).

Gleby najlepsze klasy IIIa i IIIb zajmują obszar ok. 938 ha i znajdują się głównie w północnej części gminy w obrębach: Nowe Niestępowo, Niestępowo Włościańskie, Witki, Łępice, Koziegłowy, Łubienica, a także w północnej części obrębu Łubienica Superunki, jak również wzdłuż zachodniej granicy gminy fragmentarycznie w obrębach Pomocnia i Pokrzywnica.

Gleby słabsze jakościowo zajmują większą część areału gruntów ornych. Gleby te występują głównie w centralnej i południowej części gminy oraz w postaci pojedynczych płatów w północnej części. Zajmują znaczne obszary w obrębach: Pokrzywnica, Obrębek, Zaborze, Strzyże, Mory, Klaski, Piskornia, Gzowo oraz Pobyłkowo Małe i Duże.

Gleby najsłabsze jakościowo występują głównie w południowej części gminy w obrębach Wólka Zaleska i Kępiaste, ale również na pograniczu obrębów Łubienica Superunki, Strzyże i Zaborze oraz w obrębach Karniewek, Pogorzelec i Dzierżenin.

Część gleb okresowo nadmiernie uwilgotnionych poddano zabiegom regulującym stosunki wodne poprzez wybudowanie urządzeń melioracji wodnych. Zgodnie z informacją uzyskaną z Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział w Ciechanowie wiadomo, że w obrębach Budy Pobyłkowskie, Ciepielin, Dzierżenin, Koziegłowy, Łępice, Łosewo, Niestępowo Włościańskie, Witki, Pomocnia, Pokrzywnica

znajdują się rowy melioracyjne oraz rurociągi drenarskie (drenowanie). W obrębach Łubienica, Łubienica Superunki, Nowe Niestępowo, Strzyże i Olbrachcice usytuowane są rowy melioracyjne, a w obrębie Piskornia rurociągi drenarskie (drenowanie).

Tereny na których występują w/w. urządzenia melioracyjne mogą być przeznaczane pod zabudowę pod warunkiem zachowania funkcjonalności istniejących urządzeń melioracyjnych lub wykonania ich przebudowy staraniem i na koszt potencjalnego inwestora przy zachowaniu wszelkich wymogów określonych zapisami ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 ze zm.).

Zagrożeniem dla gleb jest przede wszystkim działalność rolnicza. Są to zagrożenia charakterystyczne dla terenów produkcji rolnej tj. zanieczyszczenie pestycydami, zmiany fizyko-chemiczne gleb, postępująca degradacja i spadek żyzności. Produkcja rolna nie rzadko wymaga zastosowania nawozów w celu osiągnięcia zadowalających plonów. Z upływem czasu, na skutek zmian fizyko-chemicznych gleby niemalże całkowicie tracą swoje pierwotne właściwości a uzyskanie określonych plonów wymaga coraz większej ingerencji w środowisko glebowe. Na niektórych polach (sporadycznie) nie stosuje się płodozmianu, który umożliwia uzyskanie żyzności gleby oraz stanowi stosunkowo mało inwazyjną metodę zwalczania chwastów.

Innym zagrożeniem jest działalność górnicza. Wydobycie kruszywa jest przyczyną radykalnych przekształceń środowiska wodno-gruntowego a sama działalność górnicza jest silnie degradująca. Analizując zmiany stanu gleb zachodzące pod wpływem istniejących żwirowni należy zauważyć, iż zasięg oddziaływania kopalni żwiru wybiega po za ich granice. Zagłębienia terenu sięgają nawet kilkunastu metrów. Skutkiem tego jest przyspieszony odpływ wód gruntowych z terenów otaczających żwirownie a tym samym zmiana warunków gruntowo-wodnych (w aspekcie ekologicznym zazwyczaj na niekorzystne). Naturalnie skala przyśpieszonego odpływu oraz możliwość jego wystąpienia zależna jest od warunków filtracyjnych, morfologii gleb, ukształtowania terenu czy pokrycia szatą roślinną.

W wyniku prowadzonej eksploatacji kruszywa powstają nienaturalne zagłębienia terenu i nasypy, niekiedy zawierające odpady. Tego rodzaju wpływy także uznaje się za zagrożenie, w szczególności mając na uwadze iż nasypy i hałdy powstają w terenach położonych po za żwirowniami, które mogą pełnić funkcje środowiskowe.

Wpływ na stan (jakość) gleb ma również transport, który nasilony jest przy drodze krajowej nr 61. Na pozostałych ciągach komunikacyjnych zagrożenie jest minimalne ze względu na niewielki ruch pojazdów. Przy drodze krajowej wybudowano rowy zbierające deszczówkę. Zabezpiecza to pozostałe tereny przed ewentualnym zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi, płynami, olejami itp.

Wody powierzchniowe

W granicach opracowania przepływa rzeka Narew, największy dopływ Wisły. Rzeka bierze początek w północno-wschodniej części Puszczy Białowieskiej. Długość rzeki wynosi 484 km z czego w Polsce 448 km. W Zalewie Zegrzyńskim Narew łączy się z Bugiem. Cechą charakterystyczną Narwi jest jej warkoczowy charakter – płynie siecią rozgałęziających i łączących się koryt.

Z chwilą realizacji Zalewu Zegrzyńskiego poziom wód Narwi podniósł się do wysokości ca 79 m n.p.m., osiągając przy stanach wysokich rzędną ca 80-81 m n.p.m. (*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica*, *Pokrzywnica 2002r.*) Tereny w zasięgu wody stuletniej (tj. o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat) to:

- na wysokości miejscowości Klusek 80,4 m n.p.m,
- na wysokości miejscowości Dzierżenin 80,6 m n.p.m,
- na wysokości miejscowości Pogorzelec 80,8 m n.p.m,
- na wysokości miejscowości Karniewek 81,0 m n.p.m,
- na wysokości miejscowości Gzowo 81,2 m n.p.m,
- na wysokości miejscowości Strzyże 81,4 m n.p.m,
- na wysokości miejscowości Łubienica 81,7 m n.p.m.

Na zachodnim brzegu rzeki Narew są to tereny bezpośrednio zagrożone zalaniem przy każdym wezbraniu występującym z brzegów, natomiast na brzegu wschodnim są to obszary potencjalnego zagrożenia

powodziowego (w przypadku nieskuteczności – awarii istniejących wałów przeciwpowodziowych). (*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica*, *Pokrzywnica 2002r.*)

Rzeka Narew nie mieszcząc się w swym dawnym korycie rozlewa się szeroko po powierzchni tarasu zalewowego. Część tarasu po stronie wschodniej chroniona jest przez wały przeciwpowodziowe przed zalaniem, natomiast od strony zachodniej woda dociera do krawędzi tarasu nadzalewowego. W rejonie miejscowości Stawinoga, po wschodniej stronie Narwi, wał przeciwpowodziowy odciął część zakola rzeki, które stanowi obecnie niewielki, izolowany zbiornik wodny.

Cały obszar gminy Pokrzywnica należy do zlewni Narwi, która płynąc wzdłuż wschodniego skraju gminy z północy na południe, wraz z dopływami, oraz z rowami melioracyjnymi zbiera nadmiar wody z terenu gminy. Linie wododziałowe pomiędzy dopływami Narwi są wyraźnie zaznaczone, gdyż przebiegają wzdłuż wałów i pagórków w strefie czołowo-morenowej. W roku 2014 rzeka Narew została zaklasyfikowana do II klasy pod względem stanu fizykochemicznego, do klasy V pod względem stanu biologicznego oraz do klasy V (stan zły) pod względem potencjału ekologicznego (Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Pokrzywnica na lata 2015 – 2022).

Największymi dopływami Narwi na terenie gminy Pokrzywnica są rzeki Pokrzywnica, Klusówka i Niestępówka.

- Niestępówka: odwadnia znaczną część wysoczyzny nasielskiej. Powierzchnia zlewni tej rzeki wynosi około 48 km^2, a jej długość całkowita około 17 km. Źródła Niestępówki znajdują się niedaleko wsi Winnica położonej na południowy zachód od Pułtuska. Średni spadek cieku wynosi 0,24%. Rzeka została zaklasyfikowana do III klasy czystości pod względem fizykochemicznym oraz poniżej stanu dobrego pod względem potencjału ekologicznego. W dolnym biegu rzeka przepływa przez wsie Niestępowo i Kozieglowy w stosunkowo głębokiej dolinie, wyraźnie zaznaczającej np. w terenie, silnie przy tym meandrując. (*Raport o oddziaływaniu na środowisko obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61*)
- Pokrzywnica długość 16,9 km odwadnia centralną część gminy. Posiada źródła również w okolicach wsi Winnica. Na obszarze gminy rzeka ta przepływa przez miejscowości Pokrzywnica, Obrębek, Mory Klaski i Świeszewo i uchodzi do Narwi w rejonie Karniewka.
- Klusówka dł. 20,3 km mająca ujście w pobliżu południowej granicy gminy (k/Wierzbicy gm. Serock). Odwadnia większą część gminy, jej zlewnia obejmuje obszary na południe od obrębów Piskornia, Budy Obrębskie i Trzepowo oraz obszary do położonych na południu gminy i poza jej obszarem wzgórz morenowych.
- Struga Łubienicka dł. np. 6 km odwadnia niewielką cześć wysoczyzny, położona powyżej krawędzi pradoliny Narwi głównie we wsi Łubienica-Superunki. Źródło Strugi Łubienickiej znajduje np. niedaleko wsi Nowe Niestępowo. Średni spadek cieku wynosi 0,50%. W dolnym biegu rzeki w rejonie ujścia do Narwi rzeczka płynie w bardzo głębokiej dolinie, przechodzącej stopniowo w wąwóz o stromych zboczach na odcinku końcowym. (*Raport o oddziaływaniu na środowisko obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61*).

Są to cieki średnio zasobne w wodę, zasilane z niewielkich, bezimiennych cieków bocznych oraz sieci rowów melioracyjnych. Ich zlewnie zakwalifikowane zostały do zlewni o ograniczonych zasobach nie gwarantujących w pełni pokrycia potrzeb wodnych.

Na obszarze gminy, w niewielkiej ilości występują również obniżenia i miejsca zastoiskowe, z których odprowadzenie wody jest słabe. Występują one najczęściej w zachodniej i środkowej części gminy.

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych jest przede wszystkim działalność rolnicza. Zlewnia rzeki Niestępówki (ok. 26,1 km^2) została zaklasyfikowana przez RZGW jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenie azotem pochodzenia rolniczego, co ma istotny wpływ na czystość wód Narwi. Są to zagrożenia charakterystyczne dla terenów produkcji rolnej wynikające ze stosowania nawozów i środków ochrony roślin. Szkodliwe substancje infiltrują do gleb a następnie do wód powierzchniowych - rzek i cieków. Środki chemiczne mogą także spływać powierzchniowo. De facto dla cieków zagrożenie jest niewielkie ze względu na ich przepływowy charakter. Ryzyko wystąpienia zjawiska eutrofizacja jest niewielkie. Zdecydowanie większe

zagrożenie dotyczy sztucznych zbiorników wodnych powstałych w zagłębieniach terenu po wydobyciu kruszywa. Tu właśnie eutrofizacja jest bardzo częstym procesem.

Największe zagrożenie jakościowe wód wynika z bardzo słabo rozwiniętej infrastruktury. W chwili obecnej sieć kanalizacji sanitarnej znajduje się na etapie przygotowania. W roku 2015 w Pokrzywnicy zrealizowano budowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, której wydajność nominalna określana jest na poziomie 2 000 RLM. Dalsze inwestycje polegające na budowie sieci kanalizacji sanitarnej zaplanowano na lata 2017-2018. Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na budowie kanalizacji grawitacyjno-tłocznej o średnicy 200 mm z przyłączami w miejscowościach Pokrzywnica i Piskornia. Inwestycja realizowana będzie na powierzchni ok. 96 ha. Niniejsze przedsięwzięcie pozwoli na maksymalne wykorzystanie możliwości istniejącej oczyszczalni ścieków i tym samym ograniczy niekorzystny wpływ zanieczyszczeń na środowisko przyrodnicze. Obecnie większość gospodarstw wyposażonych jest w bezodpływowe zbiorniki na ścieki. Nie byłby to istotny problem gdyby nie fakt, iż część zbiorników użytkowana jest niezgodnie z prawem. Powszechnym procederem jest wylewanie ścieków na pola, do zagłębień czy nawet do cieków. Ewentualnie wykonywane są celowo otwory przez które ścieki bytowe stopniowo infiltrują do gleb. Celem takich zabiegów jest uzyskanie korzyści ekonomicznych – oszczędności na wywozie szamba. Nie wiadomo jaka jest skala procederu w analizowanej gminie lub czy w ogóle zachodzi. Jednak trzeba mieć na uwadze, iż jest to zagrożenie degradujące środowisko wodno-gruntowe.

W granicach opracowania napotkano na kilka nielegalnych składowisk odpadów. Zlokalizowane są głównie w nieeksploatowanych żwirowniach. Skład odpadów wskazuje na pochodzenie z gospodarstw domowych. Niestety wiele śmieci zlokalizowanych jest także w okolicy cieków czy nawet w korytach. Skład odpadów raczej nie zagraża ekosystemom wodnym, choć nie wykluczony jest nieznaczny dopływ np. detergentów. Wpływ odpadów jest niekorzystny głównie pod względem estetycznym. Wiadra, miski czy różnego rodzaju pojemniki znajdujące się w ciekach wodnych zdecydowanie obniżają ich walory krajobrazowe.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

W rozumieniu ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1161) gruntami rolnymi są grunty:

1) określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne;
2) pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi, służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa;
3) pod wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych budynkami mieszkalnymi;
4) oraz innymi budynkami i urządzeniami służącymi wyłącznie produkcji rolniczej;
5) oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu;
6) pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej, uznanej za dział specjalny, stosownie do przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych;
7) parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym również pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi;
8) rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych;
9) pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;
10) zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa;
11) torfowisk i oczek wodnych;
12) pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych.

Zgodnie z wykazem gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica *(Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)* użytki rolne zajmują 9149 ha, co stanowi 75,93% powierzchni gminy. Świadczy to o typowo rolniczym charakterze gminy Pokrzywnica.

W strukturze użytków rolnych największy udział mają grunty orne, które zajmują 6661 ha, co stanowi ponad 70 % wszystkich terenów rolniczych. Pozostałe tereny użytków rolnych to pastwiska trwałe (1411 ha tj. 15,42%), łąki trwałe (481 ha tj. 5,26%), sady (272 ha tj. 2,97%), grunty rolne zabudowane (269 ha tj. 2,94%), rowy (54 ha tj. 0,59%) i grunty pod stawami (1 ha tj. 0,01%).

Tabela Nr 6 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

L.p.	Użytki rolne	Powierzchnia [ha]
1.	grunty orne	6661
2.	sady	272
3.	łąki trwałe	481
4.	pastwiska trwałe	1411
5.	grunty rolne zabudowane	269
6.	grunty pod stawami	1
7.	rowy	54
Suma		**9149**

Tabela Nr 7 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica (udział procentowy [%])
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

L.p.	Użytki rolne	Udział procentowy [%]
1.	grunty orne	72,81
2.	sady	2,97
3.	łąki trwałe	5,26
4.	pastwiska trwałe	15,42
5.	grunty rolne zabudowane	2,94
6.	grunty pod stawami	0,01
7.	rowy	0,59
Suma		**100**

Rysunek Nr 3 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica (udział procentowy [%])
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

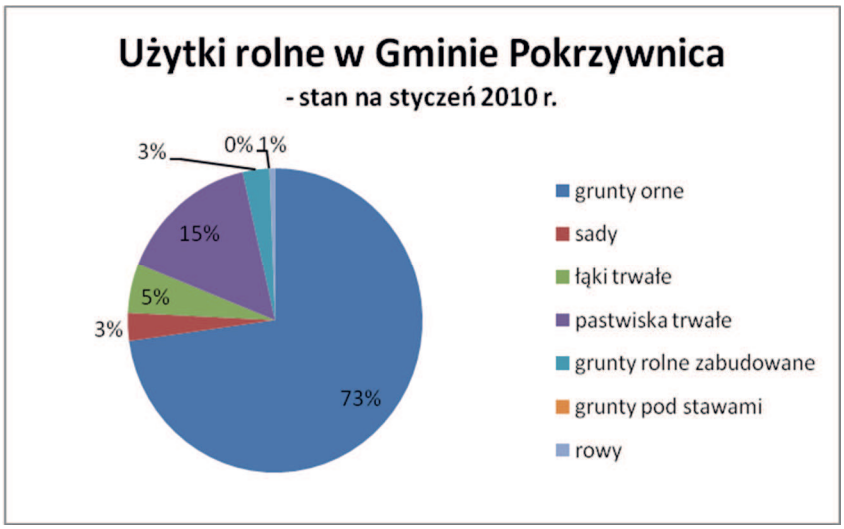

Na terenie gminy Pokrzywnica funkcjonuje 1500 gospodarstw rolnych (dane podatkowe gminy) z czego ok. 200 są to fragmenty gospodarstw mieszkańców gmin sąsiednich. W strukturze gospodarstw przeważają gospodarstwa małe, o obszarach ok. 3 – 4 ha. Porównywalny udział mają różnej wielkości gospodarstwa o powierzchni do 15 ha. Natomiast duże gospodarstwa rolne powyżej 15 ha stanowią jedynie ok. 5%.

Tabela Nr 8 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica (udział procentowy [%])
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

Zakres powierzchni	Ilość gospodarstw	Udział procentowy
1,0 - 1,49 ha	236 szt.	15,7
1,5 - 1,99 ha	114 szt.	7,6
2,0 - 2,99 ha	216 szt.	14,4
3,0 - 4,99 ha	305 szt.	20,3
5,0 - 6,99 ha	197 szt.	13,1
7,0 - 9,99 ha	197 szt.	13,1
10,0 - 14,99 ha	160 szt.	10,6
15,0 - 19,99 ha	45 szt.	3
20,0 - 29,99 ha	21 szt.	1,4
30,0 - 49,99 ha	8 szt.	0,5
50,0 - 99,99 ha	0 szt.	0
100 ha i powyżej	1 szt.	0,6

Na przeważającym obszarze gminy dominuje ukształtowanie pól uprawnych w postaci wąskich niw. Sytuacja szczególnie niekorzystna panuje w obrębach Klaski, Obręb, Budy Obrębskie, Ciepielin, Pobyłkowo Duże, Kępiaste, Łubienica i Świeszewo, na przeważającym obszarze obrębów Pokrzywnica, Piskornia, Budy Obrębskie, Olbrachcice, Strzyże oraz fragmentarycznie w obrębach Dzierżenin, Pogorzelec, Dzbanice, Pobyłkowo Małe, Budy Ciepielińskie i Obrębek. Najlepsza sytuacja w ukształtowaniu struktury pól uprawnych panuje w obrębach Nowe Niestępowo, Niestępowo Włościańskie, Witki, Łępice, Koziegłowy, Łosewo, Pomocnia, Zaborze i Trzepowo oraz na przeważającym obszarze Bud Pobyłkowskich, Bud Ciepielińskich i Murowanki. Struktura pól uprawnych (pomimo, że często również ma charakter niwowy) jest tutaj mniej rozdrobniona, a stosunek szerokości niw do ich długości jest bardziej korzystny.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Na obszarze gminy Pokrzywnica lasy (w tym grunty zadrzewione i zakrzewione) zajmują obszar ok. 1 500 ha, co stanowi ok. 12,5% powierzchni gminy. Występuje tu kilka większych kompleksów państwowych lasów mieszanych oraz wiele, aczkolwiek niewielkich obszarowo lasów prywatnych i grup zadrzewień. Najmniej lasów i zadrzewień występuje w północnej części gminy, gdzie przeważają gleby wysokiej III klasy bonitacyjnej. Natomiast największe kompleksy leśne występują na południu gminy na wzgórzach i pagórkach morenowych oraz w części centralnej głównie na terenach podmokłych.

W strukturze gatunkowej lasów porastających południową część gminy przeważa sosna (*Pinus sylestris*). W kompleksie leśnym położonym na południe od miejscowości Dzierżenin oprócz sosny występuje również brzoza (*Betula pendula*), natomiast na wysokim wzgórzu moreny czołowej położonym na południe od miejscowości Pobyłkowo Małe sośnie towarzyszy dąb (*Quercus robur*).

Na południu gminy w obrębach Wólka Zaleska i Kępiaste na ubogich glebach klasy VI znajduje się również kilka mniejszych kompleksów lasów iglastych, w których gatunkiem dominującym jest sosna (*Pinus sylestris*).

Rejon lasów i zadrzewień zlokalizowany na pograniczu obrębów Piskornia, Ciepielin, Budy Ciepielińskie i Budy Obrębskie jest terenem o mało urozmaiconej rzeźbie, aczkolwiek różnorodnych warunkach siedliskowych. Na dość płaskim terenie występują obszary o korzystnych warunkach glebowo wodnych, ale również lokalne obniżenia bezodpływowe i liczne tereny podmokłe. W tym rejonie siedliska leśne są bardziej zróżnicowane. W miejscach położonych nieznacznie wyżej, na obszarze lasów państwowych mamy do czynienia z lasem mieszanym, w którego skład wchodzą sosna (*Pinus sylestris*) i dąb (*Quercus robur*) w miejscach bardziej suchych, a topola osika (*Populus tremula*) i olcha (*Alnus glutinosa*) w rejonach podmokłych. Na północ od ww.

kompleksu leśnego występują liczne małe płaty lasów prywatnych i zadrzewień w przeważającej części usytuowanych na terenach podmokłych, często na glebach organicznych, gdzie gatunkiem dominującym jest olcha (*Alnus glutinosa*).

Kolejny większy kompleks leśny położony jest na północny - wschód od miejscowości Pokrzywnica. W południowej części tego kompleksu jako gatunek dominujący przeważa brzoza (*Betula pendula*). Natomiast w części północnej, bardziej podmokłej, olcha (*Alnus glutinosa*). Podobnie na południe od Pokrzywnicy w dolinie rzeki, gdzie występują gleby pochodzenia organicznego spontanicznie pojawiły się zadrzewienia olchy, które po zachodniej stronie mostu uznane są za lasy prywatne.

Na pozostałym obszarze gminy Pokrzywnica, głównie w jej centralnej części występują pojedyncze fragmenty mniejszych lasów i zadrzewień większość z nich to lasy prywatne. Zadrzewienia olchy (*Alnus glutinosa*) przy ciekach wodnych układają się w pasma połączonych ze sobą płatów, natomiast pozostałe fragmenty lasów zlokalizowane wśród pól stanowią swego rodzaju wyspy mniejszych kompleksów sosny (*Pinus sylestris*).

W korycie rzeki Narew szczególnie w północnej części gminy występują również dość liczne zadrzewienia. W strefie zalewowej są to głównie łęgi, w których gatunkami przeważającymi są wierzby (*Salix sp*.), olchy (*Alnus sp*.) i topole (*Populus sp*.) i sporadycznie jesiony (*Fraxinus sp*.).

Dwa kompleksy leśne uznane zostały za lasy wodochronne (ustanowione Decyzją ministra Środowiska w sprawie uznania za ochronne lasów Skarbu Państwa w Nadleśnictwie Pułtusk Zn. Sprawy DLlp-0233-8/04 Warszawa 25.02.2004r.). Kompleksy objęte ochroną to las położony w obrębie Ciepielin i fragment kompleksu leśnego położonego na północ od miejscowości Pokrzywnica. Lasy ochronne to lasy pełniące (wyłącznie lub dodatkowo) funkcje pozaprodukcyjne związane z ochroną gruntów, wód, infrastruktury oraz terenów zamieszkanych przez człowieka i zagrożonych skutkami zjawisk żywiołowych, np. powodzią. Lasy wodochronne zabezpieczają cieki i zbiorniki wodne oraz chronią w szczególności zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów.

W studium zweryfikowano ponadto propozycje zalesień zawartych w dokumentach uzyskanych z Urzędu gminy Pokrzywnica. Otrzymane dokumenty przedstawiają w formie graficznej projektowane tereny pod zalesienia w poszczególnych obrębach gminy. Tereny sugerowanych zalesień przedstawiono na planszy uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ewentualne, nowe dolesienia winny być realizowane w pierwszej kolejności w obszarach oznaczonych jako tereny sugerowanych dolesień. Dopuszcza się również zalesianie gruntów ornych klas bonitacyjnych V i VI.

OCHRONA ŚRODOWISKA I PRZYRODY

Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody m.in. takich jak: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; tworów przyrody żywej i nieożywionej; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; i zadrzewień. Celem ochrony przyrody jest m.in. utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; zachowanie różnorodności biologicznej; ochrona walorów krajobrazowych; ochrona zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień; ochrona siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody lub przywracanie ich do właściwego stanu.

Na terenie gminy Pokrzywnica istnieje kilka form ochrony przyrody i krajobrazu, w rozumieniu ww. ustawy:

- Rezerwat ”Dzierżenińska Kępa”
- Nadbużański Park Krajobrazowy
- Nasielsko – Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Użytki ekologiczne
- Pomniki przyrody

Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody przedstawiono na planszach stanowiących załączniki do niniejszego Studium.

Przebieg granic form ochrony przyrody pokazany na załącznikach graficznych został pozytywnie uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Przyrody w Warszawie w trakcie procedury planistycznej obowiązującego Studium (Uchwała Nr XVII/70/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r. Rady Gminy Pokrzywnica).

W związku z brakiem oficjalnego załącznika graficznego do Rozporządzenia z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, pozytywnie uzgodniony przebieg granicy OChK w procedurze Zmiany studium z 2011r. uznaje się za obowiązujący.

Obecnie trwają prace nad odpowiednią dokumentacją określającą przebieg granic obszarów chronionego krajobrazu w województwie mazowieckim. Powyższa dokumentacja umożliwi zmianę rozporządzeń Wojewody Mazowieckiego na uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Przewiduje się, że uchwała dotycząca granic Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu będzie mogła być przyjęta w 2018 r.

Rezerwat Dzierżenińska Kępa

Powołany Zarządzeniem Ministra OŚZNiL z 9.10.1991 r. Jest to obszar wyspy o powierzchni 1,2 ha, położonej na rzece Narew koło wsi Dzierżenin, w gminie Pokrzywnica, miejsce gniazdowania mewy śmieszki, rybitwy rzecznej, brodźca piskliwego, krwawodzioba, kilku gatunków kaczek oraz innych ptaków. Odległość od prawego brzegu rzeki wynosi ok. 180 m, natomiast od lewego (tj. od cypla koło wsi Gąsiorowo) odległość ta wynosi 230 m. Od strony północnej wyspa posiada urwisty brzeg, który przechodzi w kierunku południowym w bardziej łagodny. Jest to rezerwat faunistyczny. Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych ptaków wodno-błotnych. Jest to największa w środkowo-wschodniej Polsce i jedna z większych w kraju kolonia rybitwy zwyczajnej licząca ok. 150 gniazd oraz ok. 150 par mewy śmieszki (wg dokumentacji ornitologicznej rezerwatu) (*Materiały uzyskane od Nadleśnictwa Pułtusk).*

Nadbużański Park Krajobrazowy

Fragment gminy Pokrzywnica położony jest w części obszaru Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Park ten powołany został Rozporządzeniem Nr 15/94 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 8.04.1994 r. (Dz. Urz. Woj. Ciech. nr 9 z 18.05.1994 r. z późniejszymi zmianami. Park wraz z otuliną obejmuje obszar o powierzchni całkowitej 113671,7 ha, w tym otulina stanowi obszar o powierzchni 39535,2 ha. Park wraz z otuliną zlokalizowany jest na terenie gmin: Nur i Zaręby Kościelne w powiecie Ostrów Mazowiecki; gmin: Ceranów, Sterdyń, Kosów Lacki, miasta Kosów Lacki w powiecie sokołowskim; gmin: Liw, Łochów, Miedzna, Sadowne, Stoczek, Korytnica, miasta Łochów w powiecie węgrowskim; gmin: Pokrzywnica, Pułtusk; miasta Pułtusk w powiecie pułtuskim; gmina Jadów w powiecie wołomińskim, a ponadto powiększa sie Park i jego otulinie o tereny następujących gmin: Platerów w powiecie łosickim; gmin: Przesmyki, Korczew, Paprotnia w powiecie siedleckim; gmin: Sabnie, Repki, Sterdyń w powiecie sokołowskim.

Park krajobrazowy z założenia obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe, w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2007 r.

zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 35, poz. 698 z dnia 5.02.2007r.), do celów ochrony wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych na terenie Parku, należą m.in.

- zachowanie i poprawa możliwości trwałego i stabilnego funkcjonowania ekosystemów;
- stabilizowanie i wzbogacanie różnorodności biologicznej;
- przywracanie wartości przyrodniczych utraconych lub naruszonych w wyniku działalności człowieka;
- optymalizacja zasad korzystania z zasobów przyrody w warunkach gospodarczego użytkowania terenu;
- ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
- zachowanie struktury przestrzennej gleb, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony gleb organicznych;
- poprawa czystości wód powierzchniowych;
- ochrona prawna najcenniejszych i najlepiej zachowanych fitocenoz naturalnych i półnaturalnych, w tym m.in. łęgów nadrzecznych;
- utrzymanie wysokiej mozaikowatości środowiska, a także utrzymanie i tworzenie korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację zwierząt;
- tworzenie ostoi dla fauny przez ograniczanie aktywności turystycznej i innych form użytkowania na obszarach szczególnie cennych pod względem przyrodniczym;
- zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej;
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego;
- rewitalizacja i rewaloryzacja przekształconych lub częściowo zniszczonych elementów dziedzictwa kulturowego;
- zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego;
- zachowanie i ochrona wysokich skarp erozyjnych wysoczyzny wzdłuż brzegu Narwi oraz tarasów nadzalewowych;
- zachowanie wnętrz i otwarć widokowych o szczególnych wartościach krajobrazowych zarówno w krajobrazie zbliżonym do naturalnego, jak i w krajobrazie kulturowym;

Do głównych zagrożeń wewnętrznych na terenie Parku należą:

- postępujące przesuszenie terenu, zwłaszcza terenów leśnych i łąkowych;
- presja inwestycyjna, zarówno legalna odbywająca się w oparciu o ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jak i samowole budowlane;
- realizacja obiektów budowlanych na terenach bezpośredniego zagrożenia powodziowego mogąca przyczynić się m.in. do degradacji gleb organicznych oraz skażenia wód Narwi i Jeziora Zegrzyńskiego na sutek sezonowego gromadzenia dużej ilości ścieków w lokalnych szambach oraz zagrożenia ich wyciekiem w przypadku wezbrania wód;
- ekspansja obcego architektonicznie, bezstylowego, szpecącego krajobraz budownictwa mieszkaniowego i rekreacyjnego, nieestetycznych ogrodzeń, będących często również barierą na trasach przemieszczania się zwierząt;
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane punktowymi zrzutami nieoczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych oraz spływami zanieczyszczonych wód z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych;
- przyspieszona eutrofizacja i przeżyźnienie (hypertrofizacja) zbiorników wodnych ze źródeł punktowych (zrzuty oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków) i rozproszonych (spływ powierzchniowy z gruntów rolnych) przejawiająca się degradacją ekosystemów, w tym w szczególności spadkiem różnorodności gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, przyspieszonym zamulaniem, wypłycaniem i zarastaniem zbiorników;

Głównymi zagrożeniami zewnętrznymi Parku są m.in.:

- presja urbanizacyjna na terenie otuliny Parku powodująca dalszą fragmentację terenów otwartych, zmniejszenie różnorodności biologicznej oraz wzrost ładunku zanieczyszczeń wprowadzonych na obszar Parku;
- nieproporcjonalnie duże, w stosunku do zakładanego wzrostu liczby ludności, wielkości zrealizowanych inwestycji i dotychczasowych trendów rozwoju, tereny planowane do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne w bezpośrednim sąsiedztwie Parku;
- punktowe zrzuty ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych oraz spływy powierzchniowe z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych;
- zanik lub nieprawidłowe funkcjonowanie lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych łączących obszar Parku z innymi obszarami przyrodniczymi będących trasą migracji roślin, zwierząt i grzybów;

Aby realizować działania ochronne, na terenie Parku określono:

- ustalenia ogólne, obowiązujące na całym terenie objętym planem ochrony;
- ustalenia szczegółowe obowiązujące dla poszczególnych terenów składających się na strukturę funkcjonalno-przestrzenną Parku, zwanych dalej strefami. Wyróżniono dwa podstawowe rodzaje stref: A - ochrony konserwatorskiej i B – strefę działań ochronnych. Na terenie gminy Pokrzywnica położony jest fragment Parku o strefie działań ochronnych podzielonych na:
    - strefę BCS I A – ochrony czynnej stabilizującej, wprowadzonej celem utrzymania istniejącej skali i sposobu użytkowania terenu, czyli produkcji rolnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej;
    - strefę BK IV – przekształceń funkcjonalno-przestrzennych elementów krajobrazu kulturowego. Jest to strefa ochrony czynnej kreatywnej, wprowadzona na terenach z zabudową, celem zmiany istniejącego stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Wybrane ustalenia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego w zakresie prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń

Ochrona zasobów abiotycznych i gleb:

- Dopuszcza się zmiany ukształtowania terenu związane ze zwiększeniem retencji wodnej obszaru.
- Zachowanie ciągów krajobrazowych oraz ochrona samych skarp przed ruchami masowymi obejmuje ograniczenie zabudowy na skarpach wysoczyznowych.
- Wskazuje się na konieczność wykonania inwentaryzacji nielegalnych wyrobisk oraz ich sukcesywna rekultywację. W szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się interesujące biocenozy, zaleca się podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania.
- Wskazuje się na konieczność likwidacji dzikich wysypisk odpadów.

Ochrona zasobów i ekosystemów wodnych:

- Zabrania się dokonywania zmian stosunków wodnych (jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej), a w szczególności:
    - lokalizowania nowych wałów przeciwpowodziowych w obrębie tarasu zalewowego Narwi;
    - jakiejkolwiek niekorzystnej zmiany starorzeczy i lokalnych obniżeń terenu;
    - poboru wody z małych zbiorników wodnych i starorzeczy w objętości większej niż zasilanie oraz wszelkich prac powodujących ubytek wody z tych obiektów (melioracje odwadniające);
    - osuszania terenów podmokłych, w tym torfowisk, łęgów i olsów.
- Zabrania się prowadzenia prac regulacyjnych Narwi za wyjątkiem czynności mających na celu ochronę przeciwpowodziową, utrzymanie szlaku żeglownego oraz przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

- Ochrona cieków i zbiorników wodnych przed spływem zanieczyszczeń powierzchniowych polega na utrzymaniu istniejących i tworzeniu pasów zadrzewień i zakrzewień nadwodnych jako naturalnej obudowy biologicznej.
- Zaleca się zachowanie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarze międzywala.

Ochrona wód podziemnych:

- Nie dopuszcza się działań powodujących:
    - obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na łąkach pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;
    - osuszanie torfowisk i obszarów źródliskowych cieków.

Poprawa stanu czystości wód:

- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku.
- Utrzymanie lub tworzenie pasów zadrzewień i zakrzewień wzdłuż cieków i zbiorników wodnych.

Ochrona lądowych ekosystemów nieleśnych:

- Kontynuowanie tradycyjnego, ekstensywnego sposobu użytkowania gruntów rolnych i niedopuszczanie do ich ugorowania.

Ochrona ekosystemów leśnych:

- Zaleca się utrzymanie istniejących powierzchni leśnych oraz zachowanie aktualnych proporcji powierzchniowych pomiędzy obszarami leśnymi i nieleśnymi.
- Dopuszcza się powiększanie istniejących zasobów leśnych jeśli jest to uzasadnione jednocześnie względami przyrodniczymi i ekonomicznymi. Za obszary pożądane do zalesień przyjmuje się:
    - tereny łączące istniejące kompleksy leśne, które spełniają lub potencjalnie mogą spełniać funkcje korytarzy ekologicznych;
    - tereny przylegające do cieków i zbiorników wodnych.
- Zakaz zmiany stosunków wodnych na siedliskach bagiennych i wilgotnych, w szczególności w borach bagiennych i wilgotnych, olsach, łęgach i na torfowiskach.
- Zaleca się pozostawianie na powierzchni możliwie dużej liczby drzew kwalifikujących się do uznania za pomniki przyrody, o nietypowym pokroju, drzew tworzących komponowane układy przestrzenne w tym aleje.

Zachowanie rolniczego użytkowania terenu:

- Uznaje się za wskazane zachowanie dotychczasowego profilu produkcji rolnej z dominacją gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową oraz propagowanie zasad rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego.
- Ochrona i kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego obejmuje zachowanie istniejącego rozplanowania użytków rolnych, śródpolnych zabagnień, podmokłości i oczek wodnych oraz istniejących i nowych zadrzewień śródpolnych.

Ochrona gatunków flory, fauny i grzybów:

- Ochrona tras migracji roślin, zwierząt i grzybów (korytarze ekologiczne) obejmuje ich rozpoznanie oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony.

Wybrane ustalenia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego w zakresie obszarów udostępniania parku dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych oraz amatorskiego połowu ryb i sposoby korzystania z tych obszarów.

Zasady i zakres udostępniania Parku dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz lokalizacja działań w zakresie udostępniania i infrastruktury turystycznej:

- Turystyczne, rekreacyjne i edukacyjne udostępnianie obszaru Parku powinno być podporządkowane ochronie wartości przyrodniczych i kulturowych.
- Ruch turystyczny na terenie Parku dozwolony jest w okresie całego roku.
- Na terenie Parku mogą być rozwijane następujące rodzaje turystyki:
    - turystyka krajoznawcza, kwalifikowana (piesza, rowerowa, narciarska, konna);
    - turystyka poznawcza (turystyka przyrodnicza) oraz edukacja ekologiczna;
    - turystyka pobytowa związana z wypoczynkiem w budynkach rekreacji indywidualnej oraz w gospodarstwach agroturystycznych i na polach namiotowych.
- Ustala się następujące warunki udostępniania turystycznego i rekreacyjnego brzegów naturalnych i sztucznych cieków i zbiorników wodnych:
    - udostępnienie do masowego wypoczynku może mieć miejsce tylko w obrębie zagospodarowanych w tym celu stref wskazanych w planie ochrony. Na terenie gminy Pokrzywnica są to obszary nazwane BCK IV 19 i BCK IV 20 (tereny usług turystycznych i wypoczynkowych położonych m.in. na wschodnim brzegu Narwi w miejscowościach Pogorzelec i Łubienica Superunki);
    - udostępnienie odcinka rzeki Narew w granicach Parku do plażowania i kąpieli, rekreacji wodnej oraz wędkowania;
    - udostępnienie pozostałych zbiorników wodnych o powierzchni przekraczającej 1 ha oraz dopływów Narwi do wędkowania oraz kąpieli i plażowania pod warunkiem spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz.U. Nr 183, poz.1530).
- Rozwój elementów zagospodarowania turystycznego(na fragmencie Parku leżącym w granicach gminy Pokrzywnica brak jest wyznaczonych szlaków turystycznych):
    - postuluje się uzupełnienie sieci szlaków turystyki pieszej;
    - postuluje się opracowanie szczegółowej koncepcji szlaków turystyki rowerowej i konnej.

Zasady i zakres udostępniania Parku do zainwestowania oraz ustalenia w zakresie realizacji infrastruktury technicznej:

- Priorytetową zasadą kwalifikowania gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania powinno być dążenie do zachowania w możliwie największym stopniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej Parku.
- Budynki i budowle związane z funkcjami wymagającymi zmiany przeznaczenia gruntów na nierolnicze i nieleśne należy lokalizować wyłącznie w granicach stref wyznaczonych dla tych funkcji w planie ochrony, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi. Na terenie gminy Pokrzywnica jest to obszar nazwany BCK IV 2 (budynki rekreacji indywidualnej w miejscowości Strzyże).
- Na terenach wskazanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny produkcji rolnej dopuszcza się wyłącznie zabudowę związaną z gospodarką rolną, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi.
- W przypadku, gdy nie ma możliwości lokalizacji zabudowy w granicach terenów zwartej zabudowy zagrodowej, dopuszcza się budowę nowych zabudowań zagrodowych przez rolników posiadających gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej średniej powierzchni gospodarstwa rolnego w gminie na działkach mających bezpośredni dostęp do drogi publicznej.
- Dla wszystkich terenów zabudowy bez względu na rodzaj i funkcję zabudowy oraz dla zabudowy zagrodowej (czyli również dla terenów w strefie BCS I A), dla których z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia brak jest obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, plan ochrony ustala określone warunki architektoniczno-urbanistyczne budowy, rozbudowy, podnoszenia standardu użytkowego i technicznego (podano dla poszczególnych stref).

- Tereny budowlanie powinny być wyposażone w urządzenia lub systemy odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków bytowych odpowiednio zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne.
- Liniowe elementy infrastruktury technicznej należy lokalizować w wyznaczonych „korytarzach" infrastrukturalnych.
- Nie dopuszcza się lokalizacji wiatraków i farm wiatrowych.
- Zaleca się zachowanie istniejącej sieci dróg.
- Ustala się realizację inwestycji ograniczających zanieczyszczenia azotowe pochodzące z rolnictwa.

Ustalenia m.in. do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin:

- Zaleca się dokonywanie korekty wielkości obszarów planowanych do budowy obiektów budowlanych zgodnie z realnie określonymi potrzebami inwestycyjnymi.
- Zaleca się uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w całych zlewniach dopływów Narwi.
- Zaleca się przyjęcie priorytetu gospodarowania wodochronnego na obszarach alimentacji głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) warunkujących zasobność wód podziemnych Parku.
- W celu zachowania ciągłości szlaków migracyjnych roślin, zwierząt i grzybów, wskazuje się na konieczność zachowania korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym i regionalnym wzdłuż wszystkich cieków oraz niedopuszczanie do zabudowy w ich granicach.

Nasielsko – Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu

Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, powołany został Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie (Nr 59/X/90 z dnia 23 kwietnia 1990 r. ze zmianą w Rozporządzeniu Wojewody Ciechanowskiego nr 8/1998 z dnia 28.05.1998 r.), Rozporządzeniem Nr 61 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 lipca 2002r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu, a następnie Rozporządzeniem Nr 25 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 91 z dnia 25.04.2005 r.). Obejmuje on tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Obszar o całkowitej powierzchni 14586,1 ha położony jest na terenie powiatu pułtuskiego w gminach: Gzy, Pułtusk, Winnica, Pokrzywnica; powiatu makowskiego w gminie Karniewo; powiatu nowodworskiego w gminie Nasielsk i mieście Nasielsk. W gminie Pokrzywnica obejmuje ok. 10% powierzchni gminy i położony na południe od miejscowości Budy Pobyłkowskie, Pobyłkowo Duże, Pobyłkowo Małe, Murowanka, Trzepowo i Dzierżenin.

Ochrona przyrody i krajobrazu realizowana jest na danym terenie za pomocą ustaleń zawartych w obowiązującym rozporządzeniu. Są to ustalenia dotyczące:

- czynnej ochrony ekosystemów leśnych;
- czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych;
- ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych.

Wybrane ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych:

- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
- wspieranie procesów sukcesji naturalnej:
- zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno–leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
- utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach;

- zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych;
- wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem.

Wybrane ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych

- propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej, a także Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego – zgodnie z wymogami zbiorowisk łąkowych; propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową;
- promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
- maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne; propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżeń terenowych;
- ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
- zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
- melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych;
- eliminowanie nielegalnego eksploatowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną, przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;
- utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;

Wybrane ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów wodnych

- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;
- tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennych i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej;
- ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;
- utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych; utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;
- ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;
- zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą.

Ponadto w Nasielsko-Karniewskim Obszarze Chronionego Krajobrazu zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) (nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym);

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy zatwierdzonych lub przyjętych do dnia wejścia w życie rozporządzenia nr 61 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 lipca 2002r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 203, poz. 4939) złóż kruszyw naturalnych w rozumieniu ustawy z dnia z 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, poz. 96 z późn. zm.[2/]) oraz działki nr ewid. 22 w m. Klusek w gminie Pokrzywnica);
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej (nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Pokrzywnica w obrębie Ciepielin na mocy Rozporządzenia Wojewody Ciechanowskiego nr 12/96 z dnia 30 października 1996 r. (Dz. Urzędowy Woj. Ciechanowskiego nr 30 z dnia 12 listopada 1996 r.) utworzone zostały trzy użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 1,95 ha:

- nr 15 o powierzchni 0,47 ha, w leśnictwie Pokrzywnica oddz.134b,
- nr 16 o powierzchni 0,67 ha, w leśnictwie Pokrzywnica oddz.135b,
- nr 17 o powierzchni 0,81 ha, w leśnictwie Pokrzywnica oddz.134g

Użytki te położone są w środkowo-zachodniej części gminy w kompleksie leśnym na gruntach wsi Ciepielin. Są to leśne polany, które stanowią lokalną ostoję zwierzyny zapewniającą schronienie, lęgowiska (dla ptactwa) oraz pożywienie.

Ochrona użytków ekologicznych na terenie gminy Pokrzywnica polega na wprowadzeniu przez w/w. rozporządzenie następujących zakazów:

- niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania;
- palenia ognisk, wypalania trzcin, zakłócania ciszy;
- wydobywania i pozyskiwania kopalin;
- dokonywania zmiany stosunków wodnych;
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości oraz innego zanieczyszczania wód, gleby i powietrza;
- pozyskiwania, niszczenia lub uszkadzania drzew i innych roślin poza potrzebami ochrony użytku;
- chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia gniazd i nor, wybierania jaj piskląt oraz wypuszczania psów.

Pomniki przyrody

W gminie Pokrzywnica istnieją 4 pomniki przyrody. Zostały one ustanowione na podstawie Rozporządzenia Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego (Dz.U. Woj. Maz. Z 2008 r., Nr 152, poz. 5335).

Ochrona pomników została ustanowiona ze względu na potrzebę zachowania wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, kulturowych i historycznych.

Zakres ochrony drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie niniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa.

Rozporządzeniem ustala się możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjno – zabezpieczających, zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew w stosunku do tworów przyrody żywej oraz zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu w stosunku do tworów przyrody nieożywionej.

Dla ochrony przedmiotowych pomników wprowadza się następujące zakazy odnośnie:

- niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- uszkadzania i zanieczyszczania gleby,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- umieszczania tablic reklamowych.

Tabela Nr 9 Pomniki przyrody (podstawa prawna: Rozporządzenia Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego (Dz.U. Woj. Maz. z 2008 r., Nr 152, poz. 5335)

L.p.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokość 1,3 m	Wysokość [m]	Miejscowość	Obręb ewid.	Numer ewid.
1.	Dąb szypułkowy	24-09-1977	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 340 cm i wysokości 24 m okazała, rozwinięta korona, na pniu drzewa umieszczona jest tabliczka informacyjna	340	24	Budy Obrębskie	2	144
2.	Lipa drobnolistna	29-11-1982	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) o obwodzie 374 cm i wysokości 20 m okazała korona	374	20	Nowe Niestępowo	20	2
3.	Aleja Lipowa (189 sztuk). Stan poinwentaryzacyjny z lipca	01-10-2001	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) w ilości 189 szt., szpaler drzew o rozwiniętych koronach, przed aleją znajdują się tablice informacyjne	85-310	##	Gzowo	7	123

	2016r. 166 szt.							
4.	Kasztanowiec	29-11-1982	Kasztanowiec biały (Aesculus hipocastanum) obwodzie pnia 278 cm i wysokości ca 17 m okazała, rozwinięta korona, na pniu drzewa umieszczona jest tabliczka informacyjna	278	17	Nowe Niestępowo	20	2

WYRÓŻNIAJĄCE SIĘ CECHY KRAJOBRAZU PRZYRODNICZO-KULTUROWEGO GMINY

Pomimo braku, zachowanych w dobrym stanie, historycznych założeń przestrzenno-krajobrazowych, na terenie gminy można wyróżnić wiele obszarów i elementów o wysokich wartościach wizualnych i kulturowych. Również ze względu na te walory poszczególne fragmenty gminy zostały już objęte formami ochrony m.in. w ramach: Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i Nasielsko – Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Potencjalnie bardzo cenna przyrodniczo i krajobrazowo jest Dolina Narwi. Jej naturalne cechy oraz towarzyszące skarpie piękne, dalekie perspektywy widokowe, uległy jednak znacznym przekształceniom, ze względu na intensywnie rozwijającą się zabudowę rekreacyjną. Nadrzeczne tereny jako najatrakcyjniejsze zostały już w dużym stopniu zabudowane i pogrodzone. Zagospodarowanie doliny i jej obrzeży odbywało się zapewne w bardzo wielu etapach. W terenie nie ma czytelnych powiązań poszczególnych obszarów między sobą i resztą gminy. Coraz mniej dostępne są miejsca bardzo atrakcyjne krajobrazowo i punkty widokowe. Należy tu podkreślić konieczność ochrony jeszcze zachowanych walorów Doliny polegającej między innymi na uporządkowaniu jej zagospodarowania oraz szerszemu udostępnieniu terenów nadrzecznych oraz skarpy Narwi.

Mało docenianą, a niezwykle cenną cechą gminy, szczególnie w części zachodniej oraz południowej, jest jej mozaikowy krajobraz rolniczy. Ma on duże wartości zarówno wizualne jak i przyrodnicze. Do najważniejszych, wartych zachowania elementów go współtworzących należą:

- bogaty układ małych cieków wodnych,
- liczne zadrzewienia śródpolne i szpalery wierzb często towarzyszące terenom o wysokim stanie wód gruntowych, a miejscami wręcz „podmokłych”,
- mozaikowy charakter przestrzeni, w tym znaczny udział użytków zielonych: łąk i pastwisk,
- zachowane szpalery i aleje przy obecnych i historycznych drogach, dodatkowo miejscami wzdłuż nich usypywane są głazy i kamienie narzutowe zbierane z pól (ciąg w Gzowie, w rejonie dawnego folwarku Lgniąca, Piskorni, między Ciepielinem a Budami Pobyłkowskimi),
- wartościowe zadrzewienia podworskie i pofolwarczne,
- szerokie perspektywy widokowe, wyróżniające się na odcinkach dróg: drogi krajowej nr 61, pomiędzy miejscowościami Klusek – Pogorzelec biegnącej wzdłuż krawędzi Doliny Narwi oraz kilku dróg lokalnych położonych na południu gminy, z których roztaczają się perspektywy na dolinkę Klusówki i wznoszące się za nią, wzdłuż południowej granicy gminy, porośnięte lasem wzgórza morenowe, a także rozległe widoki z dróg usytuowanych wśród pól uprawnych na wyraźnie zaznaczonych w krajobrazie nasypach,
- wyróżniająca się w rzeźbie terenu i krajobrazie skarpa Doliny Narwi,
- liczne kapliczki, drewniane płoty oraz zachowana jeszcze miejscami stara, niewielka gabarytowo zabudowa wiejska.

Te ostanie elementy wyizolowane i rozpatrywane pojedynczo mogą nie wyróżniać się lub być postrzegane jako obiekty o wręcz niskiej wartości. Zlokalizowane jednak w swoim kontekście nadają przestrzeni dużych wartości krajobrazowo-kulturowych.

Rozdział 4

STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Historia terenów położonych w gminie Pokrzywnica

Najstarsze dowody działalności człowieka na opisywanym terenie pochodzą z epoki kamiennej (okres neolitu - kultura ceramiki sznurowej, ok. 2500 – 1800 r. p.n.e.).

Główny układ komunikacyjny nie zmienił się od czasów średniowiecza. Przez teren gminy przebiegały dwa duże trakty, tj.:

- Serock - Przasnysz przez Pokrzywnicę,
- Serock - Pułtusk przez Strzyże i Łubienicę (wg map z XVI w.).

Przez gminę Pokrzywnica przebiegał też ważny trakt drogowy z Warszawy ku Prusom, krzyżujący się ze starym szlakiem (obecnie nie istniejącym) z Płocka przez Nasielsk na Łomżę i dalej ku Litwie.

Większość najstarszych osad w okolicach Pułtuska należała do biskupów płockich co najmniej od przełomu w. XII i XIII, gdy najstarszy inwentarz dóbr biskupstwa wymienia m.in. Dzierżenin (Pułtusk i okolice Katalog Zabytków Sztuki w Polsce). Zasadnicze zmiany przyniosła sekularyzacja dóbr biskupich i przejęcie ich w roku 1796 przez rząd pruski, a następnie rząd Królestwa Polskiego. Z właścicieli świeckich do znaczniejszych zaliczał się rycerski ród Junoszów, z którego wywodzą się Biclińscy, Lelewscy i Smogorzewscy. W XIV w. należała do niego m.in. Pokrzywnica.

W okresie tworzenia się gospodarki folwarcznej duże miasta nadwiślańskie, a także miasta północnego Mazowsza leżące nad Narwią w tym Pułtusk i jego okolice, przeżywały intensywny rozwój oparty na wielkim handlu, spławie obejmującym płody rolne (głównie zboża) i leśne pochodzące niekiedy aż z Litwy. Na terenach położonych obecnie w gminie Pokrzywnica powstały liczne folwarki. Na mapie z 1936 roku zaznaczone są folwarki m.in. w Pokrzywnicy, Lgniącej, Niestępowie, Łempicach, Łubienicy, Gzowie i Łosewie. Z informacji uzyskanych w oddziale Ciechanowskim (Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) na terenie gminy Pokrzywnica istniały również folwarki w Dzbanicach, Karniewku, Obrębku, Olbrachcicach, Pobyłkowie Małym, Pogorzelcu, Strzyżach, Trzepowie i Witkach. Na rysunku nr 1 – Uwarunkowania – Dotychczasowe zagospodarowania terenu przedstawiono przybliżoną lokalizację niektórych z ww. folwarków.

Przy pracach konserwatorsko – inwentaryzacyjnych należałoby dokładniej zidentyfikować pozostałości po następujących zespołach podworskich, tj. w:

- Dzbanicach,
- Gzowie,
- Lgnącej (w granicach Pokrzywnicy),
- Łępicach,
- Łosewie,
- Łubienicy,
- Obrębku,
- Olbrachcicach,
- Pobyłkowie Nowym,
- Pokrzywnicy.

Należy zauważyć, iż większość dawnych folwarków, czy terenów podworskich zachowała się tylko w formie układu dróg, ukształtowania terenu (np. zagłębienia po stawach) oraz w układzie roślinności (aleje, zadrzewienia wzdłuż dawnych dróg dojazdowych, parkowych, czy folwarcznych). Z reguły brak jest śladu po dawnych zabudowaniach. Sytuacja ta spowodowana jest historią tych terenów, a głównie zniszczeniami wojennymi, szczególnie w okresie II wojny światowej. W dniach 14-17.I.1945 roku wojska II Frontu Białoruskiego zakładały przyczółki pod Pułtuskiem i forsowały Narew. Operacja ta kosztowała życie 16 000 żołnierzy, a tereny położone m.in. w gminie Pokrzywnica zrównała z ziemią.

Rysunek Nr 4 Mapa topograficzna obszarów gminy Pokrzywnicy i terenów sąsiednich z roku 1935
Źródło: Internet

Historia miejscowości Pokrzywnica

Dawna nazwa tej miejscowości to Koprzywnica. Nazwa ta funkcjonowała do wieku XVII w. Wieś stanowiła własność Junoszy z Zaborowa, podkomorzego zakroczymskiego (1377 r.), a następnie własność Nowakowskich herbu Nałęcz, ok. 1778 - 83 Wągrodzkiego herbu Rogala, prawdopodobnie skarbnika zakroczymskiego (XV - XVI). W wieki XIX (I połowa) osiedlili się w Pokrzywnicy koloniści niemieccy. Następnie wieś należała do Józefa Winnickiego, woźnego Banku Polskiego, a w dalszej kolejności do rodu Winnickich.

W roku 1972 uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie Nr XX/93/72 z dnia 1 grudnia 1972 r. (na postawie art. 101 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o Radach Narodowych (Dz. U. Nr 49, z 1972 r. poz. 314)) utworzona została w powiecie pułtuskim gmina Pokrzywnica.

Historia miejscowości Niestępowo

Wieś ta wcześniej nazywała się Nieustępowo. Pierwsza zmiana o tej miejscowości pochodzi z XIV wieku. Stanowiła ona własność szlachecką. Około 1778 roku stanowiła własność Wągrodzkiego h. Rogala, skarbnika (zakroczymskiego?). Od roku 1815 wieś należała do Jana Dembińskiego, pisarza ziemskiego płockiego (zm. 1880), Stanisława (zm. 1904), a w następnej kolejności żony Bronisława.

Majątek Niestępowo był własnością p. Suleja, który wybudował dwór i założył park w latach 1850-1880. Następnym właścicielem była p. Kryńska córka Suleja, a ostatnim właścicielem przed wojną jej Syn Stefan Kryński. Najstarszym elementem założenia jest obecnie szpaler lipowo – jesionowy na tyłach byłego dworu, z kilkoma drzewami pomnikowymi i założona pod koniec XIX w. aleja grabowa. Park i dwór został zdewastowany w trakcie II wojny światowej. Obecnie park stanowi cenny przyrodniczo obiekt i jest miejscem gniazdowania ptaków.

W miejscowości tej zlokalizowana jest również kapliczka przydrożna. Pochodzi z połowy XIX wieku. Jest ona murowana, z cegły, otynkowana.

Historia miejscowości Dzierżenin

Początkowo miejscowość ta nazywała się Dzirżymino, Dzirżynino. Najstarsza znana wzmianka pochodzi z XII/XIII wieku z inwentarza dóbr biskupstwa płockiego. Od około 1800 stanowiła własność rządową.

Historia Parafii w gminie Pokrzywnica

Organizacja sieci parafialnej rozpoczęła się w wieku XII, w oparciu o grody w Pułtusku i Nasielsku. Wczesnośredniowieczną sieć parafialną uzupełniły fundacje kościołów w Winnicy, Dzierżeninie i w Zambskach Kościelnych. W końcu w. XIV utworzono kolejne parafie: m.in. w Pokrzywnicy (1377 r.).

Historia Parafii Dzierżenin

Parafia ta najprawdopodobniej powstała w wieku XIII. Istnieje wzmianka o kapelanie w Dzierżeninie z roku 1249. Akt erygowania Parafii nastąpił prawdopodobnie w I połowie XIII wieku. W roku 1389 Ścibor z Radzymina, bp płocki określił zasięg parafii i uposażenia Kościoła w Dzierżeninie. W roku 1418 bp Jakub z Korzkwi uzyskał do parafii prawo odpustów w roku. W 1464 roku Kościół została konsekrowany. Dane z roku 1609 podają, że drewniany kościół został konsekrowany w roku 1609. Kościół ten zachował do początku wieku XVIII. W roku 1715 biskup Ludwik Załuski zbudował nowy, większy kościół, który został odnowiony następnie w roku 1872. Obecny murowany Kościół zaprojektowany został przez architekta Józefa Piusa Dziekońskiego w roku 1903. W roku 1910 ks. Michał Sawicki podjął prace na rzecz budowy murowanego kościoła. W roku 1925 został konsekrowany przez biskupa Antoniego Juliana Nowowiejskiego. Stary kościół natomiast trafił do parafii Porządzie. W roku 1944 kościół został mocno uszkodzony. Po wojnie przeprowadzono konieczną modernizację, natomiast w roku 1959 kościół został pokryty blachą. W roku 1964 bp Bogdan Sikorski dokonał aktu poświęcenia kościoła.

Fotografia Nr 1 Kościół w Dzierżeninie

Źródło: Zbiory własne

Historia Parafii Pokrzywnica

Akt erygowania Parafii Pokrzywnica (dawniej Koprzywnica) nastąpił 11 listopada 1377 r. przez bpa Dobiesława z fundacji Junoszy, podkomorzego zakroczymskiego. Około 1690 roku została zbudowana nowa świątynia. Trzy lata później został konsekrowana przez bp Andrzeja Chryzostoma Załuskiego. Z racji wielu uszkodzeń w roku 1852 kościół został rozebrany. Dzięki staraniom ks. A. Dąbrowskiego w rok 1881 powstał nowy kościół murowany, wzniesiony z fundacji Feliksa Winnickiego, konsekrowany w 1885r. Podczas II wojny światowej w 1944r. kościół został całkowicie zniszczony. Po wojnie powstał drewniany barak, w którym odprawiono nabożeństwa.

W latach 1978 – 1984 zbudowany kościół pw. Matki Boskiej Szkaplerznej projektu arch. Andrzeja Pawlikowskiego, który wiernym służy do dziś. W roku 1984 został konsekrowany przez bp. Bogdana Sikorskiego. Charakteryzuje się modernistyczną konstrukcją żelbetową, na rzucie prostokąta z parą kaplic bocznych, krytym siodłowym dachem, rozpiętym na parabolicznych łukach.

Fotografia Nr 2 Kościół Parafialny w Pokrzywnicy

Źródło: Zbiory własne

Obiekty i obszary zabytkowe chronione lub wskazane do objęcia ochroną

Zgodnie z pismem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Delegatura w Ciechanowie) przekazano dane na temat obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wykaz stanowisk archeologicznych.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków:

- Gzowo – ślady osady wczesnośredniowiecznej XI – XII w. (Nr rej. 191/79 – 924/71 WA z dnia 20.10.1971),
- Koziegłowy – osada wczesnośredniowieczna (Nr Re. 195/79 – 841/70 z dnia 22.01.1970).

Zabytki nieruchome włączone do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Dzierżenin

- Kościół Parafialny p.w. św. Tomasza Apostoła, mur., 1910 – 1917
- Cmentarz Parafialny, Rzymskokatolicki, 2 poł. XIX w.

Niestępowo Włościańskie

- Relikty Parku Dworskiego, k. XIX w.

Pokrzywnica

- Cmentarz Parafialny Rzymskokatolicki, ok. poł. XIX w.

Wykaz stanowisk archeologicznych położonych na terenie gminy Pokrzywnica (na podstawie ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie oraz Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Pokrzywnica):

1) Budy Pobyłkowskie; nr karty ewidencyjnej 85-275 (nr stanowiska 50-66:22)
2) Ciepielin 1; nr karty ewidencyjnej 86-275 (nr stanowiska 50-66:11),
3) Dzbanice Nowe 1; nr karty ewidencyjnej 87-275 (nr stanowiska 49-67:7),
4) Dzbanice Stare 1; nr karty ewidencyjnej 88-275 (nr stanowiska 49-67:6),
5) Dzierżenin 1; nr karty ewidencyjnej 89-275 (nr stanowiska 49-67:3),
6) Dzierżenin 1; nr karty ewidencyjnej 90-275 (nr stanowiska 50-67:8),
7) Dzierżenin 2; nr karty ewidencyjnej 91-275 (nr stanowiska 50-67:9),
8) Dzierżenin 3; nr karty ewidencyjnej 92-275 (nr stanowiska 50-67:10),
9) Dzierżenin 4; nr karty ewidencyjnej 93-275 (nr stanowiska 50-67:11),
10) Dzierżenin 5; nr karty ewidencyjnej 94-275 (nr stanowiska 50-67:12),
11) Dzierżenin 6; nr karty ewidencyjnej 95-275 (nr stanowiska 50-67:13),
12) Dzierżenin 7; nr karty ewidencyjnej 96-275 (nr stanowiska 50-67:14),
13) Gzowo 1; nr karty ewidencyjnej 22-275 (nr stanowiska 48-67:2); nr rej. 191/79 – 924/71 WA z dnia 20.10.1971
14) Gzowo 2; nr karty ewidencyjnej 97-275 (nr stanowiska 48-67:10),
15) Karniewek 1; nr karty ewidencyjnej 98-275 (nr stanowiska 49-67:1) stanowisko luźne – lokalizacja orientacyjna
16) Karniewek 2; nr karty ewidencyjnej 99-275 (nr stanowiska 49-67:2),
17) Karniewek 3; nr karty ewidencyjnej 100-275 (nr stanowiska 49-67:4),
18) Karniewek 4; nr karty ewidencyjnej 101-275 (nr stanowiska 49-67:5),
19) Karniewek – Kolonia 1; nr karty ewidencyjnej 102-275 (nr stanowiska 49-67:8),
20) Karniewek – Kolonia 2; nr karty ewidencyjnej 103-275 (nr stanowiska 49-67:9),
21) Klusek 1; nr karty ewidencyjnej 109-275 (nr stanowiska 50-67:7),
22) Klusek 2; nr karty ewidencyjnej 110-275 (nr stanowiska 50-67:21),
23) Koziegłowy 1; nr karty ewidencyjnej 8-275 (nr stanowiska 47-67:6); nr rej. 195/79 – 841/70 z dnia 22.01.1970
24) Koziegłowy 2; nr karty ewidencyjnej 104-275 (nr stanowiska 48-67:6),
25) Koziegłowy 3; nr karty ewidencyjnej 105-275 (nr stanowiska 48-67:7),
26) Koziegłowy 1; nr karty ewidencyjnej 106-275 (nr stanowiska 47-67:6),
27) Koziegłowy 2; nr karty ewidencyjnej 107-275 (nr stanowiska 47-67:44),
28) Koziegłowy 3; nr karty ewidencyjnej 108-275 (nr stanowiska 47-67:45),
29) Łubienica 1; nr karty ewidencyjnej 111-275 (nr stanowiska 48-67:4),
30) Łubienica 2; nr karty ewidencyjnej 112-275 (nr stanowiska 48-67:5),

31) Murowanka 1; nr karty ewidencyjnej 113-275 (nr stanowiska 50-67:17),
32) Niestępowo 1; nr karty ewidencyjnej 114-275 (nr stanowiska 48-67:9),
33) Pobyłkowo Duże 1; nr karty ewidencyjnej 115-275 (nr stanowiska 50-66:10),
34) Pobyłkowo Duże 2; nr karty ewidencyjnej 116-275 (nr stanowiska 50-66:23),
35) Pobyłkowo Duże 3; nr karty ewidencyjnej 117-275 (nr stanowiska 50-66:24),
36) Pobyłkowo Małe 1; nr karty ewidencyjnej 118-275 (nr stanowiska 50-67:15),
37) Pobyłkowo Małe 2; nr karty ewidencyjnej 119-275 (nr stanowiska 50-67:16),
38) Pobyłkowo Małe 3; nr karty ewidencyjnej 120-275 (nr stanowiska 50-67:18),
39) Pobyłkowo Małe 4; nr karty ewidencyjnej 121-275 (nr stanowiska 50-67:19),
40) Pobyłkowo Małe 5; nr karty ewidencyjnej 122-275 (nr stanowiska 50-67:20),
41) Pobyłkowo Małe 6; nr karty ewidencyjnej 123-275 (nr stanowiska 50-66:1),
42) Pobyłkowo Małe 7; nr karty ewidencyjnej 124-275 (nr stanowiska 50-66:2),
43) Pobyłkowo Małe 8; nr karty ewidencyjnej 125-275 (nr stanowiska 50-66:3),
44) Pobyłkowo Małe 9; nr karty ewidencyjnej 126-275 (nr stanowiska 50-66:4),
45) Pobyłkowo Małe 10; nr karty ewidencyjnej 127-275 (nr stanowiska 50-66:5),
46) Pobyłkowo Małe 11; nr karty ewidencyjnej 128-275 (nr stanowiska 50-66:6),
47) Pobyłkowo Małe 12; nr karty ewidencyjnej 129-275 (nr stanowiska 50-66:7),
48) Pobyłkowo Małe 13; nr karty ewidencyjnej 130-275(nr stanowiska 50-66:8),
49) Pobyłkowo Małe 14; nr karty ewidencyjnej 131-275 (nr stanowiska 50-66:9),
50) Strzyże 1; nr karty ewidencyjnej 132-275 (nr stanowiska 48-67:3), (stanowisko luźne – lokalizacja orientacyjna – stanowisko nie zostało uwzględnione w wykazie Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
51) Wólka Zaleska I; nr karty ewidencyjnej 133-275 (nr stanowiska 50-66:21),

Choć na terenie gminy nie zachowały się historyczne założenia ruralistyczne, w kilku miejscowościach gminy Pokrzywnica w latach 80 - tych XX w. zinwentaryzowano wiele obiektów zabytkowych. W pierwszej połowie 2011 r. wykonano Gminną Ewidencję Zabytków, która stanowi otwarty zbiór obiektów zabytkowych, modyfikowany w porozumieniu z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obecnie, oprócz stanowisk archeologicznych wymienionych powyżej, zawiera ona 67 obiektów.

Budy Ciepielińskie
1) budynek mieszkalny nr 17, cegl., nr karty 42/275, ok. 1930 r.
2) budynek mieszkalny nr 15, cegl., nr karty 43/275, ok. 1930 r.

Budy Obrębskie
1) budynek mieszkalny nr 7, drewn., nr karty 38/275, 1 ćw. XX w.
2) budynek mieszkalny nr 16, drewn., nr karty 39/275, ok. 1930 r.
3) budynek mieszkalny nr 20, drewn., nr karty 40/275, 1 ćw. XX w.
4) budynek mieszkalny nr 12, drewn., nr karty 41/275, 1 ćw. XX w.

Budy Pobyłkowskie
1) budynek mieszkalny nr 11, cegl,., nr karty 30/275, ok. 1930 r.

Ciepielin
1) budynek mieszkalny nr 1, drewn., nr karty 4/275, ok. 1920 r.
2) budynek mieszkalny nr 2, drewn., nr karty 6/275, ok. 1920 r.
3) budynek mieszkalny nr 17, drewn., nr karty 7/275, ok. 1930 r.

Dzbanice
1) budynek mieszkalny nr 3, drewn., nr karty 44/275, 1 ćw. XX w.
2) budynek mieszkalny nr 10, drewn., nr karty 45/275, ok. 1930 r.
3) budynek mieszkalny nr 29, drewn., nr karty 46/275, ok. 1920 r.
4) budynek mieszkalny nr 13, drewn., nr karty 47/275, 1 ćw. XX w.
5) kapliczka przydrożna, cegl., nr karty 48-275, 2 ćw. XIX

Dzierżenin
1) Kościół Parafialny Rzymsko-Katolicki p.w. św. Tomasza Apostoła, nr 57, cegl., nr karty 1/275, 1910-1917, po remoncie w latach 70-tych XX w.
2) cmentarz parafialny rzymsko-katolicki, nr 102, nr karty 2/275, 2 poł. XIX w.

Gzowo

1) ślady osady wczesnośredniowiecznej, w rej. zabytków, nr karty 22/275, XI-XII w.
2) kapliczka przydrożna, w pobliżu Szkoły Podstawowej, nr karty 23/275, 1900 r.

Koziegłowy

1) osada wczesnośredniowieczna, w rej. zabytków, nr karty 8/275, XI w.
2) budynek mieszkalny nr 26, cegl,., nr karty 9/275, ok. 1930 r.

Łępice

1) budynek mieszkalny nr 5, drewn., nr karty 35/275, 1 ćw. XX w.
2) kapliczka przydrożna, cegl., nr karty 36/275, 2 poł. XIX w.

Łosewo

1) budynek mieszkalny nr 7, drewn., nr karty 11/275, ok. 1920 r.
2) budynek mieszkalny nr 16, drewn., nr karty 12/275, ok. 1920 r.
3) budynek mieszkalny nr 17, drewn., nr karty 13/275, ok. 1920 r.
4) kapliczka przydrożna, mur.- metal., nr karty 14/275, 1895 r.

Łubienica

1) budynek mieszkalny nr 24, drewn., nr karty 50/275, ok. 1920 r.
2) kapliczka przydrożna, mur.- metal., nr karty 51/275, 2 poł. XIX w.

Łubienica Superunki

1) budynek mieszkalny nr 30, drewn., nr karty 52/275, lata 30-te XX w.

Murowanka

1) budynek mieszkalny nr 5, drewn., nr karty 53/275, 1 ćw. XX w.
2) budynek mieszkalny nr 8, drewn., nr karty 54/275, lata 30-te XX w.

Nowe Niestępowo

1) kapliczka przydrożna, mur., nr karty 15/275, 2 poł. XIX w.
2) relikty parku podworskiego, nr karty 17/275, poł. XIX w.

Obręb

1) budynek mieszkalny nr 8, drewn., nr karty 55/275, ok. 1930 r.

Obrębek

1) budynek mieszkalny nr 20, drewn., nr karty 59/275, ok. 1920 r.
2) kapliczka przydrożna, cegl., nr karty 61/275, 1 ćw. XX w.
3) kapliczka przydrożna, materiał mieszany, nr karty 62/275, 1896 r.

Piskornia

1) budynek mieszkalny nr 9, cegl., nr karty 69/275, ok. 1930 r.
2) budynek mieszkalny nr 11, drew.., nr karty 70/275, ok. 1930 r.
3) budynek mieszkalny nr 23, cegl., nr karty 72/275, ok. 1930 r.
4) budynek mieszkalny nr 33, drew., nr karty 74/275, 1 ćw. XX w.
5) budynek mieszkalny nr 55, drew., nr karty 79/275, 1 ćw. XX w.
6) kapliczka przydrożna, materiał mieszany, nr karty 81/275, 1900 r.

Pobyłkowo Duże

1) budynek mieszkalny nr 11, materiał mieszany., nr karty 66/275, ok. 1930 r.
2) kapliczka przydrożna, materiał mieszany, nr karty 67/275, 1891 r.
3) kapliczka przydrożna, materiał mieszany, nr karty 68/275, 1 ćw. XX w.

Pobyłkowo Małe

1) budynek mieszkalny nr 49, drew., nr karty 63/275, 1 ćw. XX w.
2) budynek mieszkalny nr 59, drew., nr karty 64/275, ok. 1920 r.
3) kapliczka przydrożna, cegl., nr karty 65/275, 1910 r.

Pokrzywnica

1) cmentarz parafialny rzymsko-katolicki, Aleja Jana Pawła II 14, nr karty 3/275, ok. poł. XIX w.
2) budynek mieszkalny, Aleja Fatimska nr 6, drew., nr karty 24/275, 1 ćw. XX w.
3) budynek mieszkalny, Leśna 1, drew., nr karty 26/275, 1951-1952 r.
4) budynek mieszkalny, Szkolna nr 2, drew., nr karty 27/275, 1 ćw. XX w.
5) budynek mieszkalny, Szkolna nr 2, materiał mieszkany., nr karty 28/275, ok. 1930 r.
6) kapliczka przydrożna, cegl., nr karty 29/275, 1913 r.
7) budynek gospodarczy, Aleja Fatimska nr 1, drew., nr karty 31/275, ok. 1930 r.
8) budynek mieszkalny, Aleja Fatimska nr 43, drew., nr karty 32/275, 1 ćw. XX w.

Trzepowo

1) budynek mieszkalny nr 21, drew., nr karty 82/275, 1 ćw. XX w.
2) budynek mieszkalny nr 23, drew., nr karty 83/275, 1 ćw. XX w.
3) kapliczka przydrożna, cegl., nr karty 84/275, 2 poł. XIX w.

Witki

1) budynek mieszkalny nr 13, drew., nr karty 37/275, ok. 1920 r.

Ze względu na fakt, iż rejestr zabytków, ewidencja zabytków oraz wykaz stanowisk archeologicznych mogą podlegać i podlegają zmianom, obiekty w nich zawarte mogą być z tych wykazów wykreślone bądź do nich dopisane. W tej formie mogą być uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego bez konieczności ich wprowadzania do niniejszego Studium.

Rozdział 5

REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

W związku z wejściem w życie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu z dnia 24 kwietnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 774) na organy samorządu województwa został nałożony obowiązek sporządzania audytu krajobrazowego.

Dokument ten identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości. Określa w szczególności krajobrazy występujące na terenie danego województwa, lokalizację krajobrazów priorytetowych, wskazuje lokalizacje i granice parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu oraz obiektów lub obszarów znajdujących się i proponowanych do wpisania na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO. Ponadto wskazuje zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte prawnymi formami ochrony przyrody, a także lokalne formy architektoniczne zabudowy w obrębie krajobrazów. Sporządza się go nie rzadziej niż raz na 20 lat i pierwszy dokument musi zostać uchwalony w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie ww. ustawy.

Zarząd Województwa Mazowieckiego przystąpił do zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego w oparciu o uchwałę nr 196/16 z dnia 21 listopada 2016 r. Jednym z uzasadnień podjęcia powyższej uchwały jest wejście w życie tzw. Ustawy krajobrazowej, która nałożyła na samorząd województwa obowiązek sporządzenia audytu krajobrazowego, którego wyniki uwzględnia się w PZPW. Zgodnie z informacją podaną w uzasadnieniu Uchwały, na chwilę obecną brakuje jednak przepisów wykonawczych dotyczących sporządzenia audytu.

Rozdział 6

WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

Niniejszy rozdział został opracowany na podstawie informacji zawartych w dokumentach przyjętych przez właściwe organy samorządu gminnego oraz danych pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznych.

POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY

Tabela Nr 10 Ludność w gminie Pokrzywnica w latach 2006 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Ludność w gminie Pokrzywnica											
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem (wg zamieszkania)	osoba	4 726	4 766	4 760	4 784	4 855	4 876	4 878	4 923	4 944	4 955
mężczyźni	osoba	2 421	2 440	2 428	2 448	2 472	2 486	2 480	2 509	2 515	2 506
kobiety	osoba	2 305	2 326	2 332	2 336	2 383	2 390	2 398	2 414	2 429	2 449
ludność na 1 km^2 (gęstość zaludnienia)	osoba	39	40	39	40	40	40	40	41	41	41
Współczynnik feminizacji	liczba kobiet na 100 mężczyzn	95	95	96	95	96	96	97	96	97	98

Rysunek Nr 5 Ludność gminy Pokrzywnica w latach 2006 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

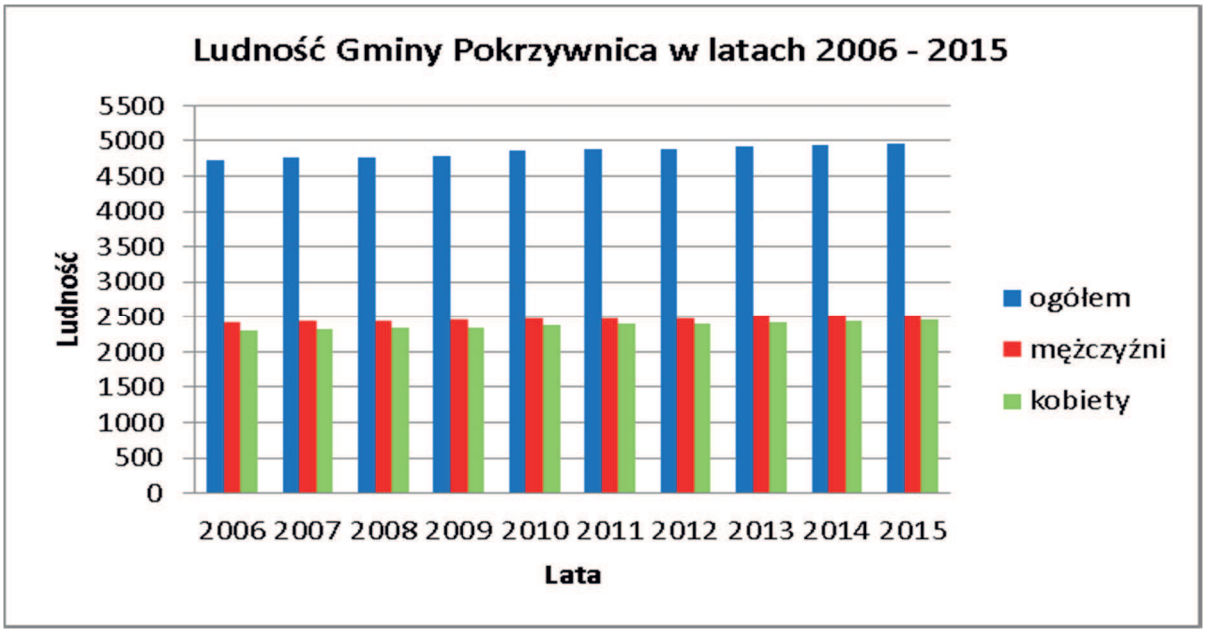

W gminie Pokrzywnica mieszka 4 955 osób (stan na 31.12.2015 r. - GUS). Stanowi to około 9,6% ludności powiatu pułtuskiego i około 0,1% całego województwa mazowieckiego.

Liczba ludności utrzymuje na dość stałym poziomie. W latach 2006 – 2015 liczna ta zmieniała się w sposób niejednostajny.

W ogólnej liczbie ludności w gminie Pokrzywnica przeważają mężczyźni. Na koniec 2015 roku mieszkało 2506 mężczyzn i 2449 kobiet, co daje średnią 98 kobiet na 100 mężczyzn. Pod względem współczynnika feminizacji gminy Pokrzywnica, wartość tego współczynnika jest niższa o 4 i niższa o 11, odpowiednio w porównaniu z powiatem pułtuskim oraz województwem mazowieckim.

Struktura wieku mieszkańców

Struktura ludności gminy Pokrzywnica według ekonomicznych grup wieku w 2015 roku

Rysunek Nr 6 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w %
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

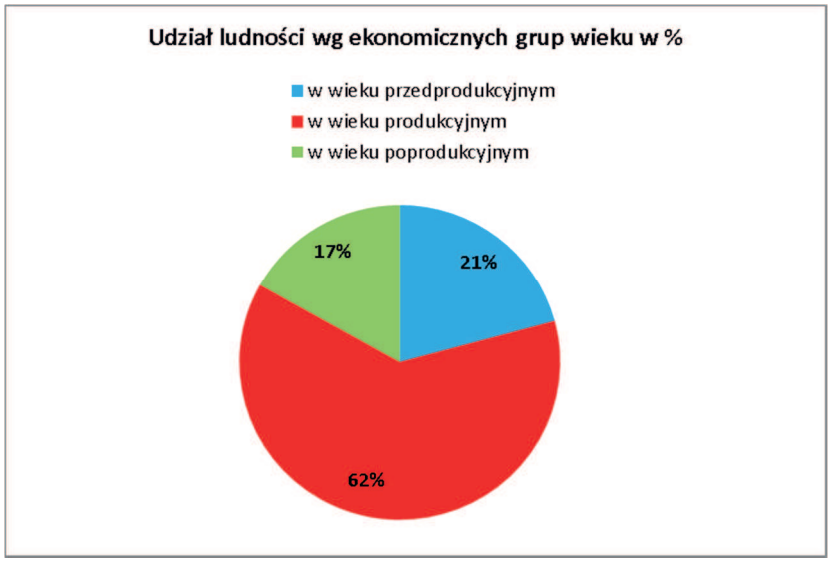

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) na koniec 2015 roku wynosiła 1031 osób. Liczebność grupy osób w wieku produkcyjnym tj. od 18 do 59 lat kobiety i do 64 lat mężczyźni, wynosiła 3089 osób. Z kolei w tym samym okresie osoby w wieku poprodukcyjnym w gm. Pokrzywnica stanowili grupę 835 osób. Powyższe dane wskazują na korzystny z perspektywy rozwoju gminy układ – dużej grupy osób w wieku produkcyjnym oraz większa liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Procesy demograficzne

Rysunek Nr 7 Ruch naturalny w gminie Pokrzywnica w latach 2008 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

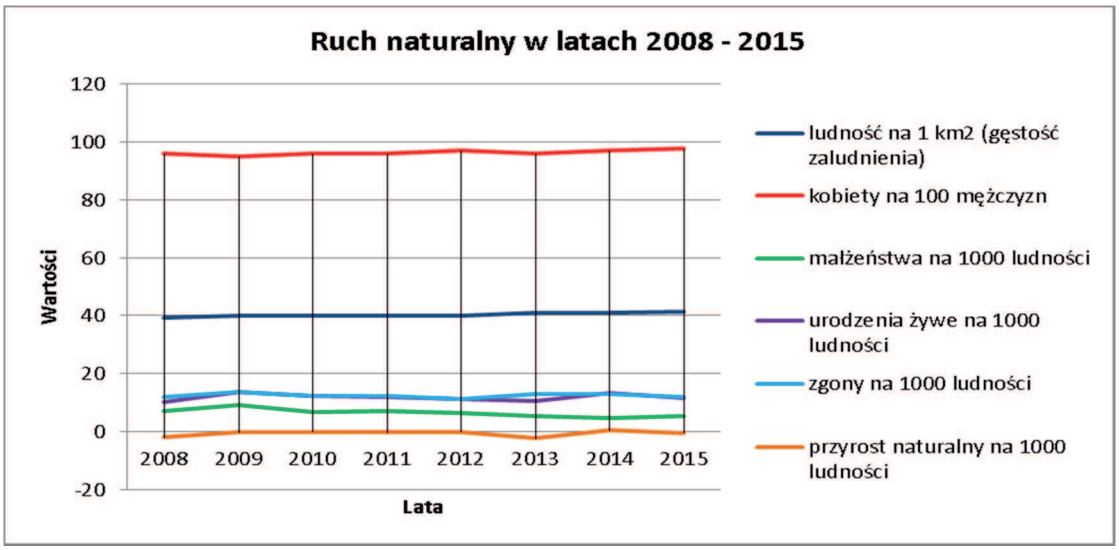

W gminie Pokrzywnica w latach 2008 - 2015 tendencje demograficzne nie przebiegały w sposób jednostajny. Dodatni przyrost naturalny występował jedynie w roku 2014. Gęstość zaludnienia pozostała na niezmienionym poziomie.

SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Tabela Nr 11 Pracujący w głównym miejscu pracy w gminie Pokrzywnica w latach 2006 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Pracujący w głównym miejscu pracy wg płci											
	lata	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	osoba	353	165	184	193	201	236	182	186	211	241
mężczyźni	osoba	156	48	53	55	60	90	59	53	63	74
kobiety	osoba	197	117	131	138	141	146	123	133	148	167

Liczba bezwzględna osób pracujących zmniejszyła się w okresie 2006 – 2015, przy czym więcej jest pracujących kobiet niż mężczyzn (stosunek 69% do 31% w roku 2015). Liczba pracujących zmniejszyła się o 112 osób. Liczba pracujących ogółem w roku 2015 wynosiła 241, natomiast pracujących mężczyzn było 74, zaś kobiet 167.
Spadek liczby pracujących nie przebiegał w sposób liniowy.

Tabela Nr 12 Charakterystyka bezrobocia w gminie Pokrzywnica w latach 2009 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

	lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bezrobotni zarejestrowani wg płci								
ogółem	osoba	307	367	428	427	463	426	409
mężczyźni	osoba	161	195	232	243	274	261	261
kobiety	osoba	146	172	196	184	189	165	148
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym								
ogółem	%	10,3	12,2	14,1	14,0	14,9	13,7	13,2
mężczyźni	%	9,9	12,0	14,0	14,7	16,2	15,4	15,6
kobiety	%	10,8	12,5	14,1	13,1	13,4	11,7	10,5

Bezrobotnych było w roku 2015 - 409, przy czym kobiet było 148, a mężczyzn 261. Liczba bezrobotnych w relacji lat 2009 – 2015 zwiększyła się o 102. Udział procentowy bezrobotnych mężczyzn w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł w roku 2015 63,8%.

Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wzrósł spadł na przestrzeni lat 2009 - 2015 o 2,9%). Tendencją jest wyższy współczynnik bezrobotnych mężczyzn od bezrobotnych kobiet. W porównaniu z rokiem 2009 w roku 2015 wzrósł udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym o blisko 3/10.

Tabela Nr 13 Pracujący wg płci w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Pracujący wg płci (stan 2015 r.)	liczba osób
ogółem	241
mężczyźni	74
kobiety	167

Tabela Nr 14 Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci (stan 2003 r.)	liczba osób
sektor rolniczy	
ogółem	22
mężczyźni	15
kobiety	7
sektor przemysłowy	
ogółem	1
mężczyźni	1
sektor usługowy razem	
ogółem	163
mężczyźni	37
kobiety	126
sektor usługowy - usługi rynkowe	
ogółem	42
mężczyźni	24
kobiety	18
sektor usługowy - usługi nierynkowe	
ogółem	121
mężczyźni	13
kobiety	108

Najwięcej osób pracowało w roku 2003 w sektorze usługowym, przy czym większość tym sektorze stanowili mężczyźni. Sytuacja sektorowa pracujących zdeterminowana jest przez uwarunkowania historyczne. Pracujących kobiet w roku 2003 było 133, a mężczyzn 53.

WYCHOWANIE I EDUKACJA

Wychowanie przedszkolne

W gminie Pokrzywnica funkcjonuje 4 placówki wychowania początkowego w miejscowościach Pokrzywnica z oddziałem w Łężcach, Nowe Niestępowo, Gzowo, Pobyłkowo Duże.

Tabela Nr 15 Charakterystyka wychowania przedszkolnego w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Charakterystyka wychowania przedszkolnego					
lata	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Liczba oddziałów (klasy, grupy)	5	4	4	5	5
ogółem dzieci w przedszkolach	87	78	93	113	103
chłopcy	42	38	57	64	57
dziewczęta	45	40	36	49	46
dzieci do lat 6 włącznie	86	78	93	113	103
dzieci 6-letnie	37	31	42	23	1
dzieci 5-letnie	-	-	-	57	50
dzieci od 3 do 6 lat	86	78	93	113	102

Liczba oddziałów wynosi 5. Liczba miejsc w przedszkolach wynosi ok. 100 (stan 2016 r.), natomiast liczba dzieci w 2015 r. - 103. Na przestrzeni lat 2011 – 2015 liczba dzieci zwiększyła się.

Szkolnictwo

Po wprowadzeniu reformy szkolnictwa w gminie Pokrzywnica ukształtowany został system szkolnictwa, który od tamtej chwili nie uległ zmianie, i przedstawia się następująco: 4 szkoły podstawowe i gimnazjum.

System, o którym mowa powyżej tworzy:

- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Pokrzywnicy,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Niestępowie im. Witolda Machnowskiego,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gzowie im. Ks. Jana Twardowskiego,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Doroty Gellner w Pobyłkowie Dużym,
- Publiczne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżeninie.

Tabela Nr 16 Charakterystyka szkolnictwa w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Uczniowie i absolwenci wg płci	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Szkoły podstawowe						
Uczniowie						
Liczba uczniów	306	302	293	286	294	328
mężczyźni	159	162	155	143	151	180
kobiety	147	140	138	143	143	148
Absolwenci						
Liczba absolwentów	64	54	55	47	46	50
mężczyźni	30	26	34	30	20	24
kobiety	34	28	21	17	26	26
Gimnazjum						
Uczniowie						
Liczba uczniów	148	160	150	133	130	119
mężczyźni	75	82	86	82	77	67
kobiety	73	78	64	51	53	52
Absolwenci						
Liczba absolwentów	59	33	57	56	45	45
mężczyźni	26	17	29	27	25	30
kobiety	33	16	28	29	20	15

W gminie Pokrzywnica liczba uczniów spadła na przestrzeni lat 2010 – 2014, trend też odnosi się do uczniów gimnazjalnych. W roku 2015 liczba uczniów szkół podstawowych wzrosła w porównaniu do roku 2010. Liczba placówek oświatowych jest wystarczająca i zapewnia możliwość pełnego wykształcenia na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, a ich dostępność i liczba jest dobra.

Ze względu na słabo rozwiniętą bazę rekreacyjno – sportową, brak jest możliwości zagospodarowania czasu wolnego najmłodszych mieszkańców Pokrzywnicy.

KULTURA

W gminie Pokrzywnica ważną rolę w rozwoju kultury odgrywa Koło Gospodyń Wiejskich. Koło to zajmuje się organizowaniem spotkań kulturalnych, wydarzeń artystycznych dla mieszkańców gminy. Organizuje również obrzęd pn. „Dożynki Gminne". Ponadto prowadzą szkolenia w zakresie racjonalnego żywienia, zdrowej żywności, prowadzenie gospodarstwa domowego, ochrony roślin w ogródkach przydomowych, organizują wycieczki.

Ważną rolę w życiu kulturalnym gminy odgrywają świetlice wiejskie w: Pokrzywnicy, Pobyłkowie Małym, Dzierżeninie i Gzowie.

W miejscowości Pokrzywnica znajduje się siedziba Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Zielone Mosty Narwi". Obejmuje ona swoim zasięgiem dziewięć gmin, tj.:

- Pokrzywnica,
- Winnica,
- Zatory,
- Nasielsk,
- Pułtusk,
- Obryte,
- Gzy,
- Świercze,
- Pomiechówek.

Zrównoważony rozwój gmin powiatu pułtuskiego i okolicznych poprzez polepszenie jakości życia mieszkańców i ich zamożności to główna misja Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele statutowe poprzez aktywizację i udział mieszkańców w rozwoju lokalnym i procesach decyzyjnych oraz stosowania zasad partnerstwa i współpracy pomiędzy:

- lokalnymi instytucjami publicznymi,
- organizacjami pozarządowymi,
- partnerami prywatnymi.

SPORT I WYPOCZYNEK

W gminie Pokrzywnica dużą rolę w propagowaniu sportu odgrywa Gminny Klub Sportowy Pokrzywnica. Został on założony w roku 2007. Posiada stadion w miejscowości Pokrzywnica, na 150 miejsc (w tym 50 siedzących) o wymiarach 90 x 45 m.

OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Pokrzywnica działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP w miejscowości Pokrzywnica oraz Dzierżeninie. Zakłady w swej strukturze posiadają:

- gabinet lekarza POZ,
- gabinet pielęgniarki i położnej środowiskowej,
- gabinet medycyny szkolnej.

OPIEKA SPOŁECZNA

Aktem prawnym, który określa zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń oraz zasady ich przyznawania, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 poz. 930 z późn. zm.). Do wykonywania zadań pomocy społecznej powołano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy. Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Gmina nie może odmówić pomocy osobie potrzebującej.

Zgodnie z wyżej przytoczoną ustawą, pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ponadto Zarządzeniem Nr 2/06 Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 18 stycznia 2006r. został utworzony Klub Integracji Społecznej w Pokrzywnicy.

Pomoc społeczna organizowana jest w celu umożliwienia osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest też zapobieganie powstawaniu tych sytuacji, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia tych osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2003 r., Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.) wskazuje propozycje metod do zastosowania w celu zorganizowania pomocy dla osób zagrożonych marginalizacją życia społecznego, jedną z nich jest Klub Integracji Społecznej (KIS). KIS ma zapewnić tym osobom uczestnictwo w zajęciach mających na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych oraz odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy.

KIS podejmuje działania w zakresie:

- reintegracji społecznej – działania o charakterze samopomocowym mające na celu odbudowanie i podtrzymywanie u uczestnika KIS umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu,
- reintegracji zawodowej – działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u uczestnika KIS zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy,
- wdrażania Programu zatrudnienia tymczasowego mające na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony lub na czas wykonywania określonej pracy, w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, wykonywanie usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia,
- poradnictwa prawnego,
- działalności samopomocowej w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych.

Celem Klubu Integracji Społecznej jest reintegracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych. Ponadto Klub podejmuje działania w zakresie:

- kształcenia umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych dostępnych osobom nie podlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywania umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu,
- przekwalifikowania lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych,
- nauki planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza poprzez osiąganie własnych dochodów z pracy najemnej,
- prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- uczenia umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

KIS realizuje Program Reintegracji Społecznej i Zawodowej Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym dla gminy Pokrzywnica.

Efekty Programu mają być:

- przeciwdziałanie negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia,
- umożliwienie uczestnikom programu powrotu do pełnionych ról społecznych, także poza rodziną – roli pracobiorcy, a tym samym zapewnienie sobie i rodzinie bezpieczeństwa socjalnego,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, czyli podejmowanie przez osoby zagrożone użytecznych ról społeczno-zawodowych,
- realizacja zadania własnego gminy, tj. pracy socjalnej poprzez pomoc osobom w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Program ten skierowany jest przede wszystkim do:

- długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów ustawy o promocji,
- zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat,
- bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego,

- uzależnionych od narkotyków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
- zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym; są mieszkańcami gminy,
- chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego.

FUNDACJE I STOWARZYSZENIA

W gminie Pokrzywnica działają stowarzyszenia „Zielone Mosty Narwi", „Nasza Narew" i "Serdeczna Dłoń", Gminny Klub Sportowy oraz dziewięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Zakres działania tych organizacji jest zróżnicowany. Stowarzyszenie „Zielone Mosty Narwi" jest jednostką, która działa również poza terenem gminy, tj. m.in. powiat pułtuski.

Lokalna Grupa Działania „Zielone Mosty Narwi" to jednostka, której celem jest dbanie o rozwój własnego regionu, promowanie go, wykorzystywanie lokalnych zasobów. Działanie stowarzyszenia opiera się o zasady partnerstwa publiczno - prywatnego. Organizacja działa ze względu na chęć rozwoju własnego obszaru. Lokalną Grupę Działania tworzą ludzie, którzy chcą, dzięki wykorzystaniu lokalnych zasobów, stworzyć lepsze warunki życia dla wszystkich mieszkańców. Działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju gmin powiatu pułtuskiego jest misją Stowarzyszenia. Działania podejmowane przez Stowarzyszenia mają służyć:

- tworzeniu lokalnych miejsc pracy,
- rozwojowi rolnictwa zrównoważonego, ekologicznego i agroturystyki,
- zachowaniu i ochronę dziedzictwa przyrodniczego, w tym bioróżnorodności rolniczej,
- zadbaniu o czystość środowiska, szczególnie rzeki Narwi,
- kultywowaniu kultury i tradycji lokalnych,
- dbaniu o estetykę wsi, zachowanie zabytków i tradycyjnej architektury,
- zapewnieniu dobrej jakości rozwiązań komunikacyjnych.

Do wypełnienia swojej misji Stowarzyszenie dąży poprzez osiąganie następujących celów:

1) rozwój lokalnej przedsiębiorczości zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju poprzez:
   - wsparcie rolnictwa
   - zrównoważonego, przyjaznego środowisku i zapewniający zadowalający dochód rolnikom
   - wsparcie rolnictwa ekologicznego
   - wsparcie przetwórstwa
   - wspieranie rozwoju rzemiosła i usług (poprzez szkolenia, pozyskiwanie funduszy, doradztwo, pomoc ekspercką)
   - wspieranie tworzenia lokalnych miejsc pracy zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju
2) szczególne dbanie o ekologie i ochronę środowiska poprzez:
   - podnoszenie ekologicznej świadomości lokalnych społeczności
   - wspieranie działań proekologicznych (w tym inwestycji w odnawialne źródła energii, segregacji i recyklingu odpadów, budowy oczyszczalni itp.)
   - dbanie o zgodność wszelkich działań rozwojowych z zasadą zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów przyrodniczych
3) rozwój lokalnej turystyki poprzez:
   - wspieranie tworzenia gospodarstw agroturystycznych,
   - informowanie i promowanie lokalnej turystyki
   - wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej w tym inwentaryzacje, oznakowanie, odrestaurowanie zabytków,
   - kultywowanie lokalnej tradycji (w tym tradycji kulinarnej i produktów lokalnych), wsparcie dla ginących zawodów.
4) aktywizację mieszkańców poprzez:

- wspieranie edukacji, organizowanie lub prowadzenie szkoleń, w tym pomoc osobom bezrobotnym lub pomoc w reorientacji zawodowej,
- wspólne imprezy, integrowanie lokalnej społeczności wokół różnych działań,
- współpraca z samorządem, innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi o podobnych celach, wspieranie rozwoju lokalnych organizacji zorientowanych na zrównoważony rozwój, kulturę, edukację, sport lub ekologię.

5) pozyskiwanie środków finansowych z funduszy unijnych na powyższe cele.

MIESZKALNICTWO

Ilość mieszkań w latach 2009 – 2015 wzrosła o 106 mieszkań, przy czym powierzchnia użytkowa mieszkań wzrosła o 19104 m^2. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wybudowanego w latach 2009 – 2015 wyniosła ok. 180 m^2. W latach tych liczba izb wzrosła o 732. Średnia liczba izb w mieszkaniu w latach 2009 – 2015 wyniosła 4 izby.

Zasoby mieszkaniowe komunalne, zakładów pracy są znikome. Zasoby osób fizycznych stanowią 99,5% całkowitego zasoby mieszkaniowego w gminie Pokrzywnica.

Tabela Nr 17 Charakterystyka gospodarki mieszkaniowej w gminie Pokrzywnica w latach 2009 - 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Gospodarka mieszkaniowa w gminie Pokrzywnica w latach 2009 - 2015							
Całkowita ilość	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
mieszkania	2 103	2 141	2 155	2 167	2 177	2 196	2 209
izby	7 757	8 151	8 219	8 275	8 324	8 420	8 489
powierzchnia użytkowa mieszkań	162 201	172 382	174 032	175 151	176 740	179 543	181 305

Tabela Nr 18 Charakterystyka gospodarki mieszkaniowej w gminie Pokrzywnica w latach 2003 - 2009
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Gospodarka mieszkaniowa w gminie Pokrzywnica w latach 2003 - 2009							
zasoby gmin (komunalne)	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**
mieszkania (ilość)	6	6	8	8	7	-	-
izby (ilość)	15	15	22	22	19	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań (m^2)	304	304	438	438	252	-	-
zasoby zakładów pracy							
mieszkania (ilość)	1	1	0	0	1	-	-
izby (ilość)	3	3	0	0	3	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań (m^2)	80	80	0	0	81	-	-
zasoby osób fizycznych							
mieszkania (ilość)	2 000	2 009	2 019	2 027	2 032	-	-
izby (ilość)	7 223	7 274	7 328	7 375	7 400	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań (m^2)	149 880	151 099	152 382	153 383	154 012	-	-
zasoby pozostałych podmiotów							
mieszkania (ilość)	2	2	2	2	2	-	-
izby (ilość)	14	14	14	14	14	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań (m^2)	248	248	248	248	248	-	-
Zasoby mieszkaniowe gmin (komunalne)							
mieszkania	7	-	-	-	4	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań (m^2)	252	-	-	-	161	-	-

W analizowanych latach poprawie uległ stan wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne. Znacząco zwiększyła się liczba mieszkań z dostępem do wodociągu. Ilość przyłączy wodociągowych do mieszkań w latach 2009 – 2015 wzrosła o 437.

Tabela Nr 19 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno – sanitarne w latach 2009 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno - sanitarne							
ogółem	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
wodociąg	1 522	1 889	1 903	1 915	1 926	1 945	1 958
ustęp spłukiwany	1 314	1 792	1 806	1 818	1 829	1 848	1 861
łazienka	1 286	1 680	1 694	1 706	1 717	1 736	1 749
centralne ogrzewanie	863	1 034	1 048	1 060	1 071	1 090	1 103

Poniżej przedstawione dane na temat charakterystyki, dotyczącej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w latach 2006 – 2015. Ogólna liczba w latach 2006 – 2015 wzrosła o 52, przy czym wzrost ten nastąpił w sektorze prywatnym, natomiast w sektorze publicznym liczba podmiotów nie zmieniła się. Liczba podmiotów sektora prywatnego dominuje nad sektorem publicznym.

Tabela Nr 20 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w latach 2006 – 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych										
Ogółem	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
ogółem	296	313	313	313	327	317	330	340	354	348
Sektor publiczny										
podmioty gospodarki narodowej ogółem	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Sektor prywatny										
podmioty gospodarki narodowej ogółem	287	304	304	304	318	308	321	331	345	339
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	248	264	266	266	278	265	279	288	301	294
spółki handlowe	5	5	6	7	9	10	9	11	11	11
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
spółdzielnie	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	13	14	15	15	15	16	16	16	16	18

Tabela Nr 21 Jednostki zarejestrowane wg PKD 2007 w gminie Pokrzywnica w roku 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

Jednostki zarejestrowana wg PKD 2007 w gminie Pokrzywnica w roku 2015	Ilość jednostek
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo , rybactwo	20
Górnictwo i wydobycie	2
Przetwórstwo przemysłowe	28
Budownictwo	56
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	108
Transport i gospodarka magazynowa	33
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10
Informacja i komunikacja	5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13
Edukacja	10
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8
Pozostała działalność usługowa i Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	15
Suma	**348**

Liczba jednostek zarejestrowanych w gminie Pokrzywnica w roku 2015 wyniosła 348. Największa liczba jednostek zajmowała się handlem hurtowym i detalicznym (w tym także naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) Dosyć duży odsetek jednostek zajmuje się budownictwem. Z danych poniższych wynika, iż dominuje charakter handlowy i usługowy jednostek prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Pokrzywnica

Rozdział 7

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Szczególne zagrożenie w zakresie bezpieczeństwa publicznego powodują katastrofy drogowe, związane z przewozem materiałów niebezpiecznych, w tym niebezpiecznych substancji chemicznych.

Niezależnie wśród elementów mających wpływ na stan bezpieczeństwa publicznego, wymienić należy:

a) epidemie; do przedsięwzięć zapobiegających występowaniu lub ewentualnemu rozprzestrzenianiu się epidemii zaliczyć należy: masowe szczepienia ochronne, wczesne ujawnianie przypadków chorób zakaźnych, utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego i surowe przestrzeganie wymogów higienicznych;
b) gwałtowne opady atmosferyczne w dużych ilościach i związane z tym osuwanie się mas ziemnych;
c) lokalne podtopienia;
d) silne wiatry, huragany i inne niekorzystne zjawiska pogodowe;
e) katastrofy budowlane, powodowane przede wszystkim przez: stan techniczny obiektów, brak właściwej konserwacji obiektów, awarie instalacji technicznych, pożary, nieprawidłowość w realizacji obiektów, brak zabezpieczeń obiektów przeznaczonych do rozbiórki, przypadki losowe; Do obiektów potencjalnych katastrof zaliczyć należy: mosty drogowe i wiadukty, kominy wolnostojące o wysokości powyżej 15,0 m, wysokie budynki;
f) akty terrorystyczne, zagrożenia porządku publicznego – blokady dróg, strajki;
g) awarie gazociągów, urządzeń elektroenergetycznych, wodociągów; Głównym czynnikiem powodującym wzrost liczby katastrof i awarii infrastruktury technicznej jest wciąż jeszcze zły ich stan techniczny;
h) awarie kotłowni zapewniających dostarczenie ciepłej wody i centralnego ogrzewania;
i) pożary.

Obowiązującymi przepisami dotyczącymi spraw związanych z bezpieczeństwem publicznym, występującymi zagrożeniami są:

- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej w sprawie ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie gotowości obronnej państwa;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie powszechnej samoobrony ludności;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie reklamowania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa OC Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zasad oraz trybu ustalania i wypłaty odszkodowań za szkody poniesione w związku z akcjami zwalczania klęsk żywiołowych;
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zasad ustalania i wypłacania świadczenia pieniężnego żołnierzom rezerwy odbywającym ćwiczenia wojskowe;
- Ustawa o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- Ustawa o stanie klęski żywiołowej;
- Ustawa o zarządzaniu kryzysowym;
- Ustawa o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu;
- Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

Na szczeblu wojewódzkim pracami koordynacyjnymi w zakresie zarządzania kryzysowego zajmuje się Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK). Jest to jednostka, wchodząca w skład Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie. Do głównych obowiązków WCZK należy:

1) zapewnienie współdziałania wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa mazowieckiego w zakresie zapobiegania zagrożeniu mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków, na zasadach określonych w ustawach;
2) wykonywanie działań związanych z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie województwa;
3) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w szczególności:
   a) opracowywanie starostom zaleceń do powiatowych planów zarządzania kryzysowego,
   b) opiniowanie i przygotowanie do zatwierdzenia powiatowych planów zarządzania kryzysowego,
   c) opracowywanie i przygotowanie do zatwierdzenia wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego oraz jego aktualizacja,
   d) realizacja wytycznych do wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego.
4) planowanie użycia oraz przygotowanie wniosków o użycie pododdziałów lub oddziałów sił zbrojnych do wykonania zadań zgodnie z wojewódzkim planem zarządzania kryzysowego;
5) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;
6) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
7) gromadzenie i przetwarzanie danych oraz ocena i prognozowanie rozwoju zagrożeń występujących na obszarze województwa mazowieckiego;
8) współpraca z powiatowymi zespołami zarządzania kryzysowego;
9) zapewnienie funkcjonowania wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego, w tym dokumentowanie jego prac;
10) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
11) planowanie wsparcia innych organów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego;
12) przekazywanie, poprzez Rzecznika Wojewody Mazowieckiego, do środków masowego przekazu, komunikatów i ostrzeżeń, w celu zapobieżenia zagrożeniom i skutkom klęski żywiołowej;
13) współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
14) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze i humanitarne;
15) realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej, w tym związanych z wykazem infrastruktury krytycznej znajdującej się na terenie województwa, objętej planem zarządzania kryzysowego;
16) prowadzenie stałego całodobowego dyżuru operacyjnego w WCZK;
17) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
18) realizacja zadań wynikających z ustawy Prawo o zgromadzeniach w przypadku postępowania uproszczonego w sprawach zgromadzeń.

Zarządzeniem Nr 19/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 marca 2010 roku została powołana jednostka pn. Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusku (PCZK).

PCZK pełni całodobową służbą dyżurną Starosty Pułtuskiego, która przeznaczona jest do koordynowania działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków sytuacji kryzysowych oraz innych zagrożeń na terenie powiatu.

Celem PCZK jest zapewnienie Staroście systemowego, skoordynowanego i efektywnego zarządzania siłami i środkami powiatu na zdarzenia kryzysowe, klęski żywiołowe, katastrofy naturalne, awarie techniczne o dużej skali. Oznacza to zdarzenia o skutkach wykraczających poza granice jednej gminy lub takie, które wymagają zaangażowania sił przekraczających możliwości reagującej gminy.

PCZK będzie umożliwiać Staroście realizację ustawowych zadań, związanych z kierowaniem wspólnym działaniem gmin, powiatowych służb, inspekcji i straży, organizacji pozarządowych oraz innych jednostek organizacyjnych powiatu w sytuacjach szczególnych.

Do podstawowych zadań PCZK należy:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- nadzór nad systemem wykrywania i alarmowania oraz systemem wczesnego ostrzegania ludności;
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- dokumentowanie działań podejmowanych przez PCZK;
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Pokrzywnicy za sprawy związane z koordynowaniem działań w zakresie zarządzania kryzysowego odpowiada Referat Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy.

Ponadto do zadań Referatu, o którym mowa powyżej, należy m.in. takie zadania jak:

- wykonywanie zadań z zakresu obrony cywilnej i obronności kraju,
- realizacja zadań wynikających z ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych,
- wydawanie zezwoleń na zgromadzenia,
- prowadzenie spraw wojskowych w zakresie ustalonym odrębnymi przepisami,
- realizacja zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- współdziałanie z organami policji w zakresie utrzymania ładu i porządku,
- organizowanie, we współdziałaniu ze wszystkimi stanowiskami pracy, systemu świadczeń na rzecz obrony,
- koordynowanie działań w zakresie zarządzania kryzysowego.

Rozdział 8

POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Z uwagi na fakt, że brak jest dostatecznego skonkretyzowania przez ustawodawcę zakresu przedmiotowej analizy, przeprowadzona ona została w oparciu o następujące etapy:

- wstępne wyznaczenie obszarów zabudowanych i obszarów rozwoju zabudowy (w oparciu o kryteria ogólne),
- weryfikacja granic zewnętrznych wyznaczonych obszarów zabudowanych i obszarów rozwoju zabudowy (w oparciu o kryteria szczegółowe),
- obliczenie chłonności terenów niezabudowanych przeznaczonych na cele inwestycyjne w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz chłonności luk w zabudowie na terenach zabudowanych,
- analiza potrzeb i możliwości rozwojowych miasta i gminy,
- określenie ostatecznych granic obszarów zabudowanych i obszarów rozwoju zabudowy, przy uwzględnieniu faktycznego zapotrzebowania na nowe tereny inwestycyjne zarówno w mieście jaki i w gminie.

ANALIZY EKONOMICZNE, ŚRODOWISKOWE I SPOŁECZNE

ANALIZY EKONOMICZNE

Przeprowadzenie analiz ekonomicznych ma na celu przedstawienie sytuacji gospodarczej gminy oraz określenie jej realnych potrzeb oraz możliwości rozwojowych.

Gmina Pokrzywnica jest obszarem o charakterze typowo rolniczym. Sektorem, w którym zatrudnionych jest najwięcej osób jest rolnictwo (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), w którym pracuje ok. 50,4% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy. Następnymi sektorami pod względem liczby zatrudnionych są przemysł i budownictwo – 16,8%, sektor usługowy (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) – 15,4% oraz sektor finansowy (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości) - 15,4% (www.polskawliczbach.pl/gmina_Pokrzywnica). Korzystne położenie gminy, wzdłuż

drogi krajowej nr 61 oraz atrakcyjnej przyrodniczo doliny rzeki Narwi, sprzyja jej rozwojowi gospodarczemu i atrakcyjności inwestycyjnej.

Na rynku pracy zauważalny jest problem bezrobocia. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2011-2015 stale utrzymuje się na wyższym poziomie, niż wartość średnia dla całej Polski. Wartość tego wskaźnika wynosiła powyżej 13%. Zauważalny jest wzrost bezrobocia na przestrzeni trzech pierwszych lat analizy oraz spadek tego wskaźnika w ostatnich dwóch latach analizy. W ostatnim roku okresu analizy – 2015, widoczny jest spadek tego wskaźnika o 0,9 p.p. w porównaniu do roku 2011. Najwyższą wartość odnotowano w roku 2013 - 14,9%, natomiast najniższą w roku 2015 – 13,2%. W roku 2011 nieznacznie większy wskaźnik bezrobocia jest wśród kobiet niż wśród mężczyzn, natomiast w latach 2012 – 2015 większy wskaźnik bezrobocia odnotowano wśród mężczyzn, niż wśród kobiet. Od roku 2012 różnica stopy bezrobocia w tych grupach stale wzrasta i wynosi 5,1 p.p w roku 2015. Poziom bezrobocia w 2015 roku w porównaniu do roku 2011 zwiększył się o 1,6 p.p. wśród mężczyzn i zmniejszył się o 3,6 p.p. wśród kobiet. Nadal jednak znacznie przewyższa wartość średnią dla całego kraju. Powyższe dane wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy ze względu na spadek bezrobocia w analizowanych latach.

Tab. X Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2011 – 2015

Lata	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Polska
	%	%	%	%
2011	14,1	14,1	14,0	8,0
2012	14,0	13,1	14,7	8,7
2013	14,9	13,4	16,2	8,8
2014	13,7	11,7	15,4	7,5
2015	13,2	10,5	15,6	6,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Charakteryzując sytuację gospodarczą gminy, warto także uwzględnić rozkład liczby podmiotów pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym. Bardziej liczebny jest sektor prywatny, do którego należy ok. 97% podmiotów ogółem. Od roku 2011 do 2014 odnotowano stały wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej. W ostatnim roku analizy zauważono nieznaczny spadek liczby tych podmiotów w stosunku do roku poprzedniego. W porównaniu do roku 2011 wskaźnik ten wzrósł o 31. W sektorze prywatnym liczba podmiotów zwiększyła się o 31. W sektorze publicznym liczba instytucji utrzymuje się na stałym poziomie. Ok. 84% podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Pokrzywnica stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Tab. X. Podmioty gospodarki narodowej w gminie

			2011	2012	2013	2014	2015
GMINA	Ogółem	podmioty gospodarki narodowej ogółem	317	330	340	354	348
	Sektor publiczny	sektor publiczny - ogółem	9	9	9	9	9
	Sektor prywatny	sektor prywatny - ogółem	308	321	331	345	339
		sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	265	279	288	301	294

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W badanych latach poprawie uległa wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gminie Pokrzywnica - zwiększyła się o 210 zł. W roku 2015 wynosiła 3 166 zł, co stanowiło ok. 76% średniej w Polsce.

Rys. X. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN)

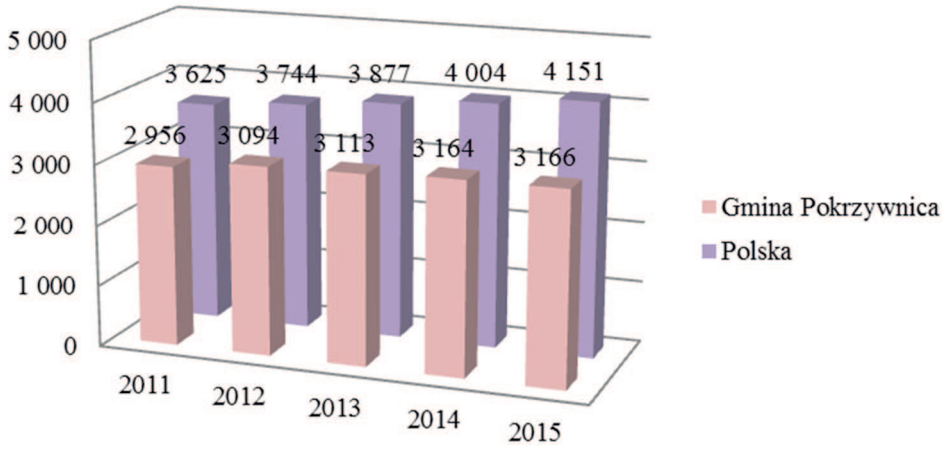

Źródło: www.polskawliczbach.pl/gmina_Pokrzywnica

Kolejnym elementem analiz ekonomicznych gminy jest również przeanalizowanie bilansu dochodów i wydatków gminy.

Z analizy budżetu gminy Pokrzywnica wynika, że do roku 2015 gmina uzyskiwała większe dochody, niż generowała wydatki. Na koniec roku 2015 odnotowano dodatni wynik bilansu. Wg prognozy finansowej do roku 2022 wynik ten ma się nadal utrzymywać na dodatnim poziomie. Uzyskana prognozowana nadwyżka budżetowa ma być w pełni wykorzystywana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych. Zgodnie z uchwałą nr XVIII/143/2016 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 26 października 2016 r. w sprawie zmian uchwały budżetowej Gminy Pokrzywnica na rok 2016 oraz zarządzenia nr 39/2016 Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 15 listopada 2016 r. w sprawie zmian uchwały budżetowej Gminy Pokrzywnica na rok 2016 łączna kwota planowanych dochodów budżetu gminy wynosi 21 434 082,19 zł, natomiast łączna kwota wydatków wynosi 20 356 383,33 zł. Są to kwoty wyższe, niż podane w Wieloletniej Prognozie Finansowej, jednak w dalszym ciągu pozwalają na uzyskanie dodatniego wyniku. Wg uchwalonego budżetu gmina osiągnie nadwyżkę budżetową w wysokości 1 077 698,86 zł, co jest niższe od tej we wcześniej uchwalonej Prognozie.

Wyniki poniższego bilansu wykazują, że gmina znajduje się w dobrej kondycji finansowej oraz posiada środki na pokrycie zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Tab. X. Bilans dochodów i wydatków gminy Pokrzywnica

				Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej	
Lata	Dochody ogółem	Wydatki ogółem	Wynik budżetu	Kwota	Spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych
Wykonanie 2015	17 665 468,10	17 633 261,09	32 207,01	0,00	100%
2016	20 804 861,36	19 521 348,36	1 283 513,00	1 283 513,00	100%
2017	15 505 000,00	14 569 800,00	935 200,00	935 200,00	100%
2018	15 505 000,00	14 545 000,00	960 000,00	960 000,00	100%
2019	15 555 000,00	14 795 000,00	760 000,00	760 000,00	100%
2020	15 705 000,00	14 710 000,00	995 000,00	995 000,00	100%
2021	15 705 000,00	14 925 000,00	780 000,00	780 000,00	100%

2022	15 705 000,00	15 005 000,00	700 000,00	700 000,00	100%

Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Pokrzywnica na lata 2016 – 2022 (uchwała nr XVI/130/2016 z dnia 5 sierpnia 2016 r.); Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2015 r.(Zarządzenie nr 8/2016 z dnia 31 marca 2016 r.)

Przeanalizowane czynniki wykazują korzystny rozwój sytuacji gospodarczej w gminie Pokrzywnica. Spadająca stopa bezrobocia, zwiększająca się liczba podmiotów gospodarczych oraz zwiększająca się przeciętna wysokość miesięcznego wynagrodzenia brutto w ciągu analizowanych lat wpływają pozytywnie na sytuację finansową mieszkańców. Ponadto uzyskana w 2015 roku oraz planowana w najbliższych latach nadwyżka budżetu potwierdza poprawiające się warunki gospodarcze w gminie.

ANALIZY ŚRODOWISKOWE

Sporządzenie analiz środowiskowych ma na celu przedstawienie obszarów cennych przyrodniczo oraz wyznaczenie terenów, na których nie może być lokalizowana zabudowa.

Gmina Pokrzywnica położona jest w centralnej części województwa mazowieckiego, w powiecie pułtuskim. Znajduje się ok. 55 km na północ od Warszawy. Zajmuje powierzchnię 121 km^2. Przez wschodnią część gminy przepływa rzeka Narew oraz przebiega droga krajowa nr 61, zapewniająca połączenie komunikacyjne w relacji Warszawa-Augustów. Wzdłuż północnej granicy gminy przechodzi droga wojewódzka nr 571. Na terenie gminy znajdują się również mniejsze cieki wodne, jak Struga Łubienicka, Niestępówka, Pokrzywnica, Klusówka oraz Prut stanowiące dopływy rzeki Narwi.

Obszary chronione, na których obowiązuje zakaz lub ograniczenia w zabudowie zajmują powierzchnię ponad 135 km^2, co stanowi ok. 75% powierzchni całej gminy. Do obszarów tych zaliczono tereny, na których ograniczenia zabudowy wynikają z aktualnych przepisów prawa. Są to tereny doliny rzecznej Narwi w Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, obejmującego część doliny rzeki Narew, tereny Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (ok. 1200 ha), obejmującego tereny zlokalizowane w południowej części gminy, chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych, rezerwat przyrody „Dzierżenińska Kępa", obejmujący w całości teren wyspy rzecznej Narwi, będącego miejscem lęgowym ptaków wodno-błotnych, trzy użytki ekologiczne, powierzchniowe obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, tereny górnicze i grunty klas bonitacyjnych I-III oraz tereny lasów i lasów ochronnych. Poza tym na terenie gminy występują obszary zagrożenia powodziowego, które zlokalizowane są wzdłuż rzeki Narew. W granicach Gminy Pokrzywnica znajdują się obszary udokumentowanych złóż kopalin. Zgodnie z wykazem udostępnionym w serwisie MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego istnieje kilkadziesiąt takich obszarów. Najwięcej z nich występuje w Łubienicy, a także Dzierżeninie oraz Gzowie.

Tab.10 Tereny z zakazem zabudowy lub ograniczeniami w jej realizacji w gminie Pokrzywnica

Obszar	Powierzchnia [m^2]
Tereny z zakazem zabudowy lub ograniczeniami w jej realizacji wynikającymi z art.6 ust.1 ustawy o ochronie przyrody w tym lasy i lasy ochronne	125 214 000
Tereny z zakazem zabudowy lub ograniczeniami w jej realizacji wynikającymi z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	46 079
Obszary i tereny górnicze na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze	4229
Grunty chronione na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych	1 114 814

Tereny z zakazem zabudowy wynikającym z ustawy Prawo Wodne	9 540 752
RAZEM:	135 919 874

Źródło: Opracowanie własne

Pozostałe tereny, które nie zostały zawarte w powyższej analizie, stanowią obszary nie posiadające ograniczeń wynikających z przepisów prawa wymienionych w tabeli nr 10. Zajmują one powierzchnię ok. 38 km^2. Należy jednocześnie zwrócić uwagę na fakt, że nie wszystkie obszary wskazane w tabeli będą objęte całkowitym zakazem zabudowy (np. grunty klasy bonitacyjnych I-III), dlatego można założyć, że 20% ich powierzchni będzie mogła zostać zurbanizowana.

ANALIZA SPOŁECZNA

Podczas wykonywania analiz społecznych rozpatrzono dostęp do usług, zasoby mieszkaniowe, sytuację rodzin korzystających z pomocy społecznej, stan infrastruktury technicznej oraz ruch turystyczny w gminie Pokrzywnica.

Usługi publiczne

Na terenie gminy Pokrzywnica funkcjonują 4 placówki wychowania przedszkolnego, w tym 5 oddziałów, 4 szkoły podstawowe oraz 1 gimnazjum. W latach 2011-2015 liczba obiektów oświaty utrzymuje się na równym poziomie. Szkoły podstawowe z oddziałem przedszkolnym zlokalizowane są we wsiach: Pokrzywnica, Gzowo, Nowe Niestępowo, Pobyłkowo Duże. Gimnazjum znajduje się we wsi Dzierżenin. Na terenie gminy Pokrzywnica nie funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne ani uczelnie wyższe oraz klubiki dziecięce i żłobki.

Tab. X. Obiekty oświaty w gminie

Lata	Placówki wychowania przedszkolnego ogółem	Szkoły podstawowe	Gimnazja
2011	4	4	1
2012	4	4	1
2013	4	4	1
2014	4	4	1
2015	4	4	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W gminie Pokrzywnica funkcjonują 2 biblioteki – we wsi Pokrzywnica i Dzierżenin, 2 kluby sportowe – we wsiach Pokrzywnica i Nowe Niestępowo, świetlice wiejskie we wsiach Pokrzywnica, Pobyłkowo Małe, Dzierżenin, Gzowo, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP w Pokrzywnicy i Dzierżeninie, posterunek policji oraz apteka i przychodnia stomatologiczna w Pokrzywnicy, 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Ponadto we wsi Pokrzywnica zlokalizowany jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Miejsce Tymczasowego Zakwaterowania Osób Bezdomnych – Dom Kleszewo Stowarzyszenie „Serdeczna Dłoń" oraz Urząd Gminy, Urząd Stanu Cywilnego, Urząd Pocztowy.

Na podstawie informacji zawartych w Sprawozdaniach z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy z lat 2013-2015 wynika, że w gminie coraz więcej osób korzysta z pomocy społecznej. W roku 2015 było to 1115 osób w 299 rodzinach, co stanowi ok. 22% ogółu ludności w gminie. Według dostępnych danych wynika, że wzrasta liczba rodzin długotrwale korzystających z pomocy, o 26% od roku 2012 do 2014. Głównymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest bezrobocie (49%), ubóstwo (25%), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (13%). Problematycznym zjawiskiem jest odnotowany wyraźny wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa. W latach 2012 – 2014 był to wzrost o 54 osoby. Wskazuje to na niekorzystne zjawisko rozwarstwiania sytuacji ekonomicznej mieszkańców gminy.

W analizowanych latach 2011 – 2015 liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej zwiększyła się o 58 gospodarstw i w roku 2015 wynosiła 280 gospodarstw domowych. Stanowi to ok. 17% ogółu gospodarstw domowych w gminie. Zmniejszyła się liczba rodzin otrzymująca zasiłki rodzinne na dzieci. W roku 2015 zasiłki rodzinne otrzymuje o 20 rodzin mniej, niż w roku 2011.

Rys. X Pomoc społeczna w gminie

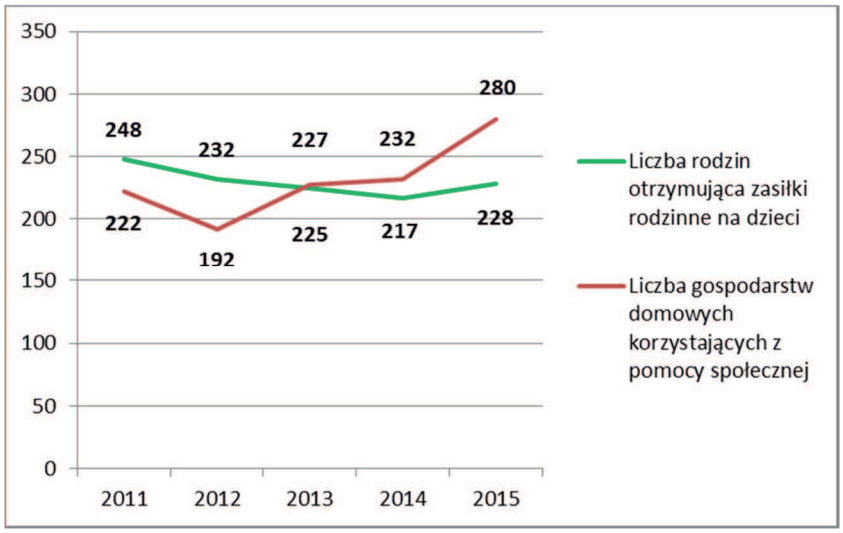

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Zasoby mieszkaniowe

Badając gospodarkę mieszkaniową w gminie w latach 2011 - 2015, można zauważyć przyrost liczby mieszkań - wynosi on 54 mieszkania.

Pod względem wielkości mieszkań sytuacja w gminie Pokrzywnica utrzymuje się na wyrównanym poziomie. W latach 2011-2015 przeciętna liczba izb przypadająca na 1 mieszkanie waha się pomiędzy 3,81 – 3,84.

Poprawie ulegają natomiast wskaźniki mieszkaniowe w gminie. W 2015 roku przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 82,1 m^2 i w porównaniu do roku 2011 wzrosła o 1,3 m^2. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę wynosiła 36,6 m^2, a względem roku 2011 wartość ta wzrosła o 0,9 m^2. Zwiększyła się także liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców. W 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 445,8 i względem roku 2011 widoczny jest wzrost o 3,8 mieszkania. Przeciętna liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie nieznacznie spadła. W roku 2011 wskaźnik ten wynosił 2,26 osób, natomiast w roku 2015 wyniósł 2,24 osób.

Wzrost liczby mieszkań w gminie jest ściśle związany ze wzrostem liczby budynków mieszkalnych. Ich liczba ulega ciągłemu zwiększeniu. W kolejnych latach wzrost tej liczby wahał się między 10 a 18 budynków mieszkalnych w poszczególnych latach. W roku 2015 na terenie gminy było 2 157 budynków mieszkalnych.

Tab. X. Mieszkania w gminie

Zasoby mieszkaniowe		2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	liczba	2 155	2 167	2 177	2 196	2 209
izby	liczba	8 219	8 275	8 324	8 420	8 489
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	174 032	175 151	176 740	179 543	181 305

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Rys. X. Liczba budynków mieszkalnych

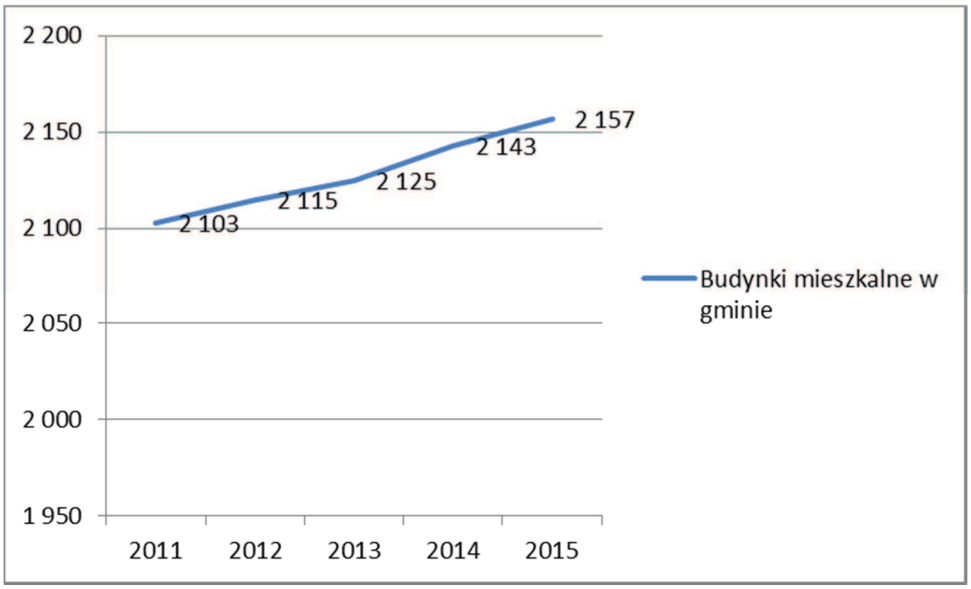

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wg stanu na dzień 30 czerwca 2016 roku w zasobie mieszkaniowym gminy były 4 mieszkania komunalne.

Komunikacja

Gmina wiejska Pokrzywnica jest dobrze skomunikowana z większymi ośrodkami miejskimi w okolicy. Wzdłuż wschodniej granicy gminy znajduje się droga krajowa nr 61, zlokalizowana w kierunku północ-południe, równolegle do rzeki Narew. Jej długość w granicach gminy wynosi ok. 13 km. Jest to najważniejszy szlak komunikacyjny gminy, zapewniający zewnętrzne połączenie w relacji Warszawa - Serock - Pułtusk - Ostrołęka - Łomża – Augustów. Drugim ważnym połączeniem komunikacyjnym przechodzącym przez gminę, jest droga wojewódzka nr 571 w relacji Płońsk - Nowe Miasto - Nasielsk – Pułtusk, zlokalizowana wzdłuż północnej granicy gminy.

Sieć dróg gminnych i powiatowych jest dobrze rozwinięta, natomiast wymaga w pewnym stopniu uzupełnienia. Ich długość wynosi odpowiednio 62 km dróg gminnych i 65,5 km dróg powiatowych. Ponad połowa tych dróg jest utwardzona. Odnosząc się do stanu technicznego dróg, zauważalne są znaczne potrzeby w zakresie przebudowy dróg, w szczególności dotyczy to modernizacji nawierzchni, poszerzenia jezdni i poboczy, ich odwodnienia oraz oznakowania i oświetlenia.

Ponadto mieszkańcy gminy mogą korzystać z autobusów PKS oraz prywatnych przewoźników odjeżdżających m.in. do Warszawy, Pułtuska i Serocka. Zauważalne są znaczne dysproporcje w dostępie do tego środka transportu zbiorowego i jego jakości w skali całego obszaru gminy. Najwięcej takich połączeń do sąsiadujących miejscowości jak i większych miast, szczególnie Warszawy, jest dostępnych wzdłuż drogi krajowej nr 61. Tereny gminy oddalone od tej drogi są obsługiwane przez stosunkowo mniejszą liczbę połączeń transportu zbiorowego, co powoduje utrudnienie w mobilności mieszkańców tych terenów.

Na terenie gminy nie ma natomiast dostępu do infrastruktury transportu kolejowego.

Infrastruktura techniczna

Z analizy istniejącej sieci infrastruktury technicznej wynika, że sytuacja w gminie w ostatnich latach uległa nieznacznej poprawie. Dotyczy to głównie zrealizowanych licznych inwestycji rozbudowy sieci wodociągowej, którą rozwinięto do 214,9 km. Szczególnie zauważalne jest to na przestrzeni ostatnich 10 lat, w których rozbudowano sieć wodociągową o ok. 100 km. Odsetek ludzi korzystających z sieci wodociągowej wzrósł w ciągu ostatnich 5 lat o prawie 7% i aktualnie wynosi 67,0%. Wskazane jest dalsze rozwijanie tej sieci w celu umożliwienia dostępu jak największej liczbie mieszkańców gminy.

Gmina Pokrzywnica nie posiada sieci kanalizacyjnej. Na lata 2017-2018 planowana jest inwestycja budowy sieci sanitarnej do obsługi zabudowy mieszkaniowej w obrębie Pokrzywnica i Piskornia. Na obszarze gminy zlokalizowana jest biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Pokrzywnica, wybudowana

w latach 2014-2015. Ścieki, które powstają na terenie gminy, gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do pobliskiej oczyszczalni. Natomiast z dalszych rejonów gminy ścieki są wywożone do oczyszczalni miejskiej w Pułtusku. Poza tym na obszarze gminy znajdują się przydomowe oczyszczalnie ścieków. Planowana jest budowa sieci kanalizacyjnej w gminie.

W północnej części gminy zlokalizowany jest przesyłowy gazociąg wysokiego ciśnienia. Na terenie gminy nie wybudowano jednak sieci gazowej niskiego ciśnienia, z której mogliby korzystać mieszkańcy. Stąd brak w gminie czynnych przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Inwestycje w tym zakresie są uzależnione od ich ekonomicznej opłacalności i faktycznego zapotrzebowania.

W gminie dominuje indywidualny sposób ogrzewania gospodarstw domowych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną jest realizowane poprzez sieć linii napowietrznych 15kV, poprowadzonych od stacji rozdzielczej 110/15kV, znajdującej się w Pułtusku, jak również stacje transformatorowe 15/0,4 kV i sieć odbiorczą niskiego napięcia 230/400V. Infrastruktura energetyczna wymaga modernizacji oraz rozbudowy, z uwagi na zwiększający się popyt na energię elektryczną. Jest to szczególnie dostrzegalne w większych, rozwijających jednostkach osadniczych.

W roku 2014 zainstalowano urządzenia związane z infrastrukturą wykorzystującą odnawialne źródła energii. Zrealizowano montaż kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej oraz na ok. 100 budynkach prywatnych w ramach projektu „Partnerstwo i innowacyjność dla środowiska – efektywne wykorzystanie energii słonecznej w Gminie Pokrzywnica".

Tab. 13 Infrastruktura techniczna

Lata	Długość czynnej sieci - ogółem				Korzystający z instalacji w % ogółu		
	Sieć wodociągowa [km]	Sieć kanalizacyjna [km]	Sieć gazowa przesyłowa [km]	Sieć gazowa rozdzielcza [km]	Sieć wodociągowa [%]	Sieć kanalizacyjna [%]	Sieć gazowa [%]
2010	184,7	0	4 780	0	60,8	0,0	0,0
2011	213,2	0	4 780	0	60,9	0,0	0,0
2012	214,4	0	4 780	0	61,2	0,0	0,1
2013	214,4	0	4 780	0	66,2	0,0	0,1
2014	214,6	0	4 780	0	66,6	0,0	0,1
2015	214,9	0	4 780	0	67,0	0,0	0,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Mieszkańcy gminy mają dostęp do sieci telekomunikacyjnych, jak również do usług Internetu szerokopasmowego. W ostatnich latach pozyskano środki z funduszy UE na modernizację oraz rozbudowę sieci komputerowych w Urzędzie Gminy i szkołach, a także zaopatrzono ponad 100 rodzin w sprzęt komputerowy.

Ruch turystyczny

W zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej w gminie Pokrzywnica w ostatnich latach dokonano niewiele inwestycji.

Wg dostępnych danych na terenie gminy w roku 2006 nie było turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Obecnie powstały w gminie gospodarstwa agroturystyczne oraz podmioty świadczące usługi gastronomiczne i udzielające noclegów. Działa 9 takich obiektów oraz 9 podmiotów związanych z rozrywką, kulturą i rekreacją. Wskazany jest rozwój w kierunku tego typu działalności w dolinie Narwi z uwagi na wysokie wartości przyrodnicze i bogactwo fauny i flory tych terenów. Na potrzeby analizy wzięto pod uwagę również dane dotyczące turystyki dla powiatu pułtuskiego, w celu przedstawienia szerszego kontekstu zagadnienia i możliwości rozwojowych regionu. Według danych dla powiatu pułtuskiego, na jego obszarze znajdują się 3 hotele funkcjonujące jako obiekty całoroczne.

Tab. 14 Obiekty turystyczne w powiecie pułtuskim

	Obiekty ogółem					Obiekty całoroczne - ogółem				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3
Hotele	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0

Źródło. Bank Danych Lokalnych GUS

Tab. 15 Liczba udzielonych noclegów w powiecie pułtuskim

	Udzielone noclegi ogółem					Udzielone noclegi turystom zagranicznym				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	21264	26378	23742	19818	24711	7706	9540	10576	6163	9403
Hotele	21264	26329	23742	19818	b.d.	7706	9540	10576	6163	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Liczba udzielonych noclegów ogółem w powiecie pułtuskim jest zmienna, jednak w roku 2015 odnotowano wzrost tego wskaźnika. Może to świadczyć o wzroście zainteresowania regionem. Wskazuje to na istniejący potencjał do rozwoju w takim kierunku całego obszaru, w tym również gminy Pokrzywnica. Wskazane jest zapewnienie zaplecza infrastrukturalnego, ułatwiającego korzystanie z walorów turystycznych regionu, dalsze rozwijanie atrakcji rekreacyjnych oraz wspomaganie działalności istniejących obiektów turystycznych

Na podstawie przeprowadzonej analizy społecznej można stwierdzić, że gmina Pokrzywnica jest obszarem stopniowo rozwijającym się. Sukcesywny rozwój istniejących sieci infrastruktury technicznej oraz planowane inwestycje w tym zakresie pozytywnie wpłyną na jakość życia mieszkańców.

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Na liczbę ludności w gminie w przyszłych latach ma wpływ wiele czynników. W celu przedstawienia najbardziej prawdopodobnej prognozy demograficznej na kolejne 30 lat przeanalizowano wybrane dane od roku 2002 do 2015. Brano pod uwagę m.in. liczbę ludności, strukturę wieku, saldo migracji oraz przyrost naturalny.

Analizując liczbę ludności w ostatnich latach widoczny jest jej wzrost. W trakcie badanych 5 lat zwiększyła się o 79 osób. Przedstawiona tendencja jest stałym zjawiskiem, gdyż po uwzględnieniu w badaniach wyniku Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku, widoczne jest, że liczba ludności wzrosła względem ówczesnych lat.

Tab. X. Liczba ludności w gminie

Liczba ludności – NSP 2002 r.	Liczba ludności – NSP 2011 r.	Różnica w licz lic ludności w latach 2002 i 2011 (D-C)	Liczba ludności - BDL					
			2005	2011	2012	2013	2014	2015
C	D	E	F	G	H	I	J	K
4 707	4 865	158	4668	4 876	4 878	4 923	4 944	4 955

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tab. X. Obliczenia dot. liczby ludności w gminie

Różnica w liczbie ludności w latach 2011 i 2015 (L-H)	Prognoza liczby ludności za 30 lat (2045 r.) – model regresji	Prognoza liczby ludności za 30 lat (2045 r.) – na podstawie wzoru nr 1	Przyrost rzeczywisty w 2015 r.	Współczynnik przyrostu rzeczywistego w 2015 r. ((O/K)*1000) [‰]
L	M	N	O	P
79	5 373	5 458	16	3,23

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BDL GUS

Wykorzystując dostępne dane opracowano prognozę ludności na najbliższe 30 lat. Jako wartość wyjściową uwzględniono liczbę ludności w roku 2015.

Prognozowaną liczbę ludności obliczono na dwa sposoby. Pierwszym z nich jest wykonanie obliczeń na podstawie wzoru nr 1, który oparty jest o współczynnik przyrostu rzeczywistego w danym roku. Na podstawie tych wyliczeń uzyskano wynik w wysokości ok. 5 458 osób.

wzór nr 1:

$Ln = L_0 * [1+ (Wpr/1000)]^n$

Ln – liczba ludności po n latach

L_0 – liczba ludności w momencie wyjściowym

Wpr – współczynnik przyrostu rzeczywistego wyrażony w ‰

Drugą metodą obliczania prognozowanej liczby ludności jest przeanalizowanie modelu regresji. Na potrzeby analizy wykorzystano regresję logarytmiczną oraz wykładniczą. Wykluczono regresję liniową, gdyż zakłada ona stały przyrost wartości, który w wypadku analizy liczby ludności jest błędny. Na podstawie liczby ludności w latach 2011-2015 wyznaczono linię trendu oraz równanie potrzebne do wyliczenia wyniku.

Wykorzystując funkcję logarytmiczną przyjęto, że od roku 2025 przyrost liczby ludności będzie delikatnie hamował. Według tego modelu gminę w roku 2045 zamieszkiwać będzie 5 055 osób.

Rys. X. Model regresji dla prognozowanej liczby ludności w gminie – funkcja logarytmiczna

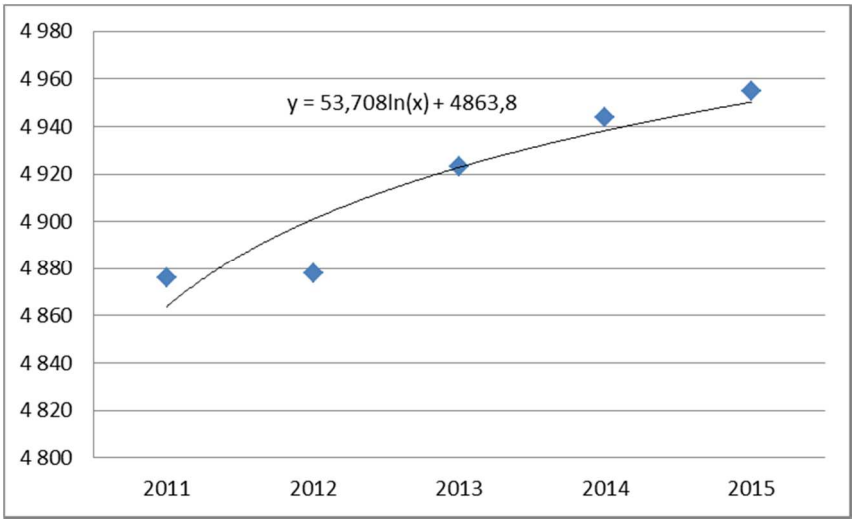

Źródło: BDL GUS oraz opracowanie własne

Podczas obliczeń wykorzystano również funkcję wykładniczą. Wynik analizy jest korzystny, liczba ludności w gminie miałaby znacząco rosnąć. W ciągu najbliższych 30 lat zwiększyłaby się o przeszło 730 osób do liczby ok. 5690.

Rys. X. Model regresji dla prognozowanej liczby ludności w gminie – funkcja wykładnicza

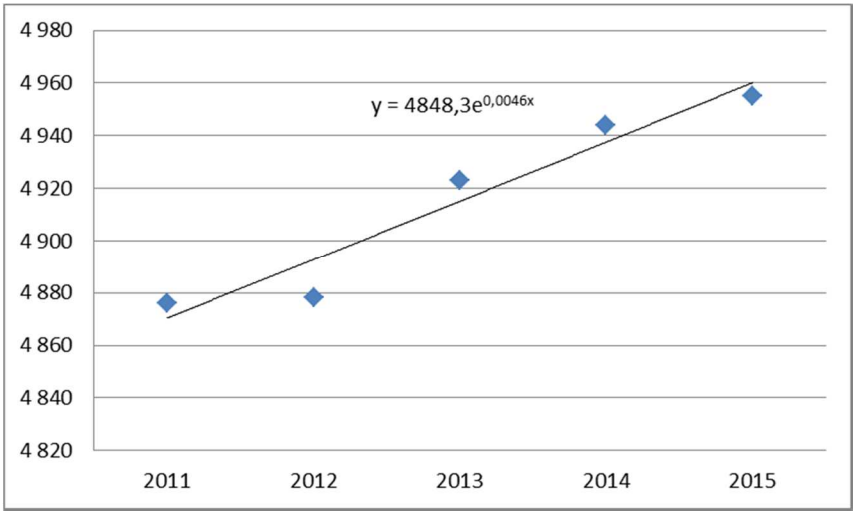

Źródło: BDL GUS oraz opracowanie własne

Z uwagi na znaczne rozbieżności pomiędzy uzyskanymi wynikami uśredniono otrzymane dane i przyjęto, że najbardziej prawdopodobna liczba ludności w roku 2045 to ok. 5 370 osób.

Wyniki obydwóch wykorzystanych metod są oparte na aktualnych tendencjach, jakie widoczne są w gminie Pokrzywnica. Są one korzystne, zakładają stały wzrost liczby ludności w gminie. Poza tym w najbliższych 30 latach mogą wystąpić korzystne czynniki, które będą miały wpływ na dalszy wzrost liczby ludności w gminie. Do takich czynników można zaliczyć m.in. budowę nowych obiektów produkcyjnych lub usługowych, rozwój zaplecza turystycznego, dzięki którym wzrośnie atrakcyjność gminy i zwiększy się liczba miejsc pracy. Wzrost liczby ludności w gminie może się rozwijać w różnym tempie, z tego powodu dalsze obliczenia wykonano w oparciu o trzy warianty prognozowanej liczby ludności. Wyznaczono:

- wariant pesymistyczny, w którym dodatni trend demograficzny ulegnie wyhamowaniu – 5 000 osób,
- wariant neutralny, w którym dodatni trend demograficzny będzie utrzymywał się na obecnym poziomie – 5 400 osób,
- wariant optymistyczny, w którym dodatni trend demograficzny będzie się utrzymywał na wyższym poziomie – 5 600 osób.

Uzyskane wyniki znajdują również odzwierciedlenie w „Prognozie ludności dla województwa mazowieckiego na lata 2014-2050". Z dokumentu wynika, że w latach 2015-2045 w województwie mazowieckim odnotowany zostanie średni przyrost liczby ludności na poziomie 1,0012%. Zgodnie z tymi obliczeniami, w roku 2045 gminę Pokrzywnica zamieszkiwałoby ok. 5 005 os. Prognozy demograficzne dla powiatu pułtuskiego są mniej korzystne. Wynika z nich, że liczba ludności w powiecie będzie się zmniejszać - do roku 2050 liczba ludności zmniejszy się o ponad 5 000 osób.

Zastosowanie obliczeń w odniesieniu do trzech wariantów ma pozwolić na wyznaczenie najbardziej prawdopodobnego zapotrzebowania na nową zabudowę na terenie gminy Pokrzywnica, uzależnionego od ogólnego trendu, który będzie widoczny w najbliższych latach.

Kolejnym przebadanym wskaźnikiem jest saldo migracji. W analizowanych latach widoczny jest stały napływ ludności do gminy. Oznacza to, że liczba zameldowań przeważa nad liczbą wymeldowanych.

Tab. X. Saldo migracji

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Saldo migracji zewnętrznych	22	11	11	-2	18

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wskaźnikiem mającym istotny wpływ w obliczeniach prognozowanej liczby ludności jest przyrost naturalny. W analizowanych latach widoczne jest nieznaczne zróżnicowanie tego wskaźnika. Waha się on w okolicach wartości równej zero. Oznacza to porównywalną liczbę urodzeń żywych i zgonów ogółem w gminie. W roku 2013 wskaźnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość równą -11, co wskazuje na wyższą liczbę zgonów ogółem od liczby urodzeń żywych. W ostatnim roku analizy przyrost naturalny wynosił -2.

Rys. X. Przyrost naturalny [os.]

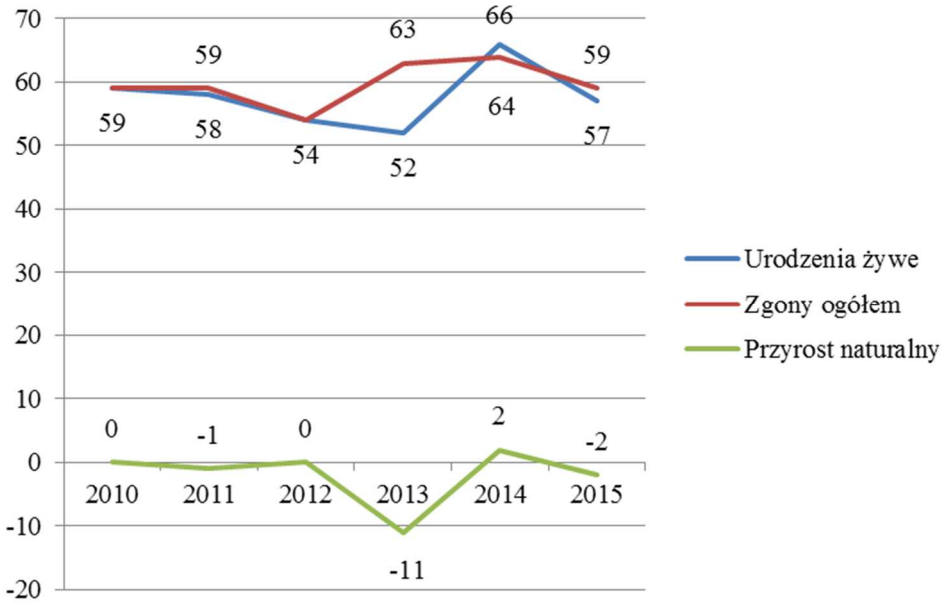

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Zbadanie przyrostu naturalnego na przestrzeni ostatnich lat umożliwiło na określenie średniego tempa przyrostu ludności. Wyliczono go korzystając ze wzoru nr 2. Uzyskany wynik jest dodatni, co potwierdza korzystne zjawiska demograficzne zachodzące w gminie. Pokazuje, że średnie tempo zmiany liczby ludności w ostatnich latach było dodatnie. Jest to pozytywny wynik dla dalszych obliczeń analizy.

Tab. X. Przyrost naturalny [os.]

Przyrost naturalny					Średnie tempo przyrostu/ubytku ludności w latach 2005-2015 - na podstawie wzoru nr 2 (%)
2011	2012	2013	2014	2015	
-1	0	-11	2	-2	0,00665

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

wzór nr 2:

$W=\sqrt[10]{B/A}-1$

A=liczba ludności w 2005 roku

B= liczba ludności w 2015 roku

Istotnym badanym aspektem analizy jest struktura wieku ludności na terenie gminy. Gmina Pokrzywnica charakteryzuje się starzejącą się strukturą wieku. Odnotowano znaczną przewagę liczby ludności w wieku

produkcyjnym nad pozostałymi grupami. W ostatnich latach widoczna jest zmiana struktury wieku względem roku 2002. Znacząco zmieniły się proporcje w liczbie ludności poszczególnych grup ekonomicznych. Zmniejszyła się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, natomiast zwiększyła się liczba osób w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Ponadto w latach 2013 – 2015 odnotowano regularnie zwiększającą się liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym niewielkim spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi najbardziej liczebną grupę.

Rys. X. Struktura wieku ludności w roku 2002 [os.]

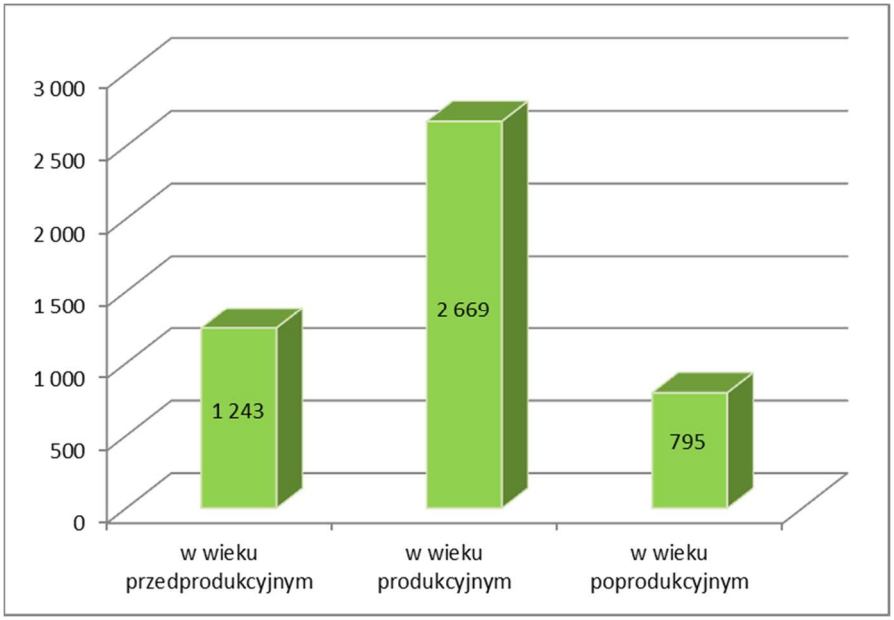

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Rys. X. Struktura wieku ludności w latach 2013-2015 [os.]

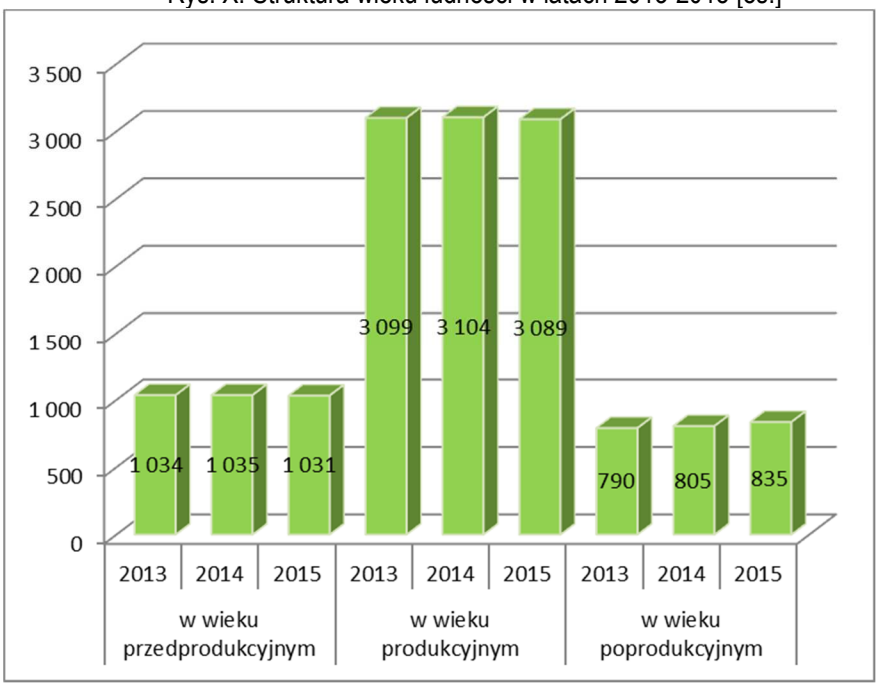

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W trakcie obliczeń prognozowanej liczby ludności przeanalizowano także dane dotyczące wielkości oraz liczby gospodarstw domowych oraz mieszkań. Wyniki zawarto w poniższych tabelach.

Analizując liczbę gospodarstw i liczbę mieszkań w gminie można stwierdzić, że aktualne zasoby mieszkaniowe zaspokajają potrzeby mieszkańców. W latach 2002 – 2015 stale zwiększa się liczba mieszkań

przy jednoczesnym wzroście liczby gospodarstw domowych. W dalszym ciągu liczba mieszkań przewyższa liczbę gospodarstw domowych.

Tab. X. Liczba mieszkań oraz liczba gospodarstw domowych w latach 2002, 2011 i 2015

Rok	Liczba ludności	Liczba mieszkań	Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym	Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym - dane dla województwa	Liczba gospodarstw domowych	Różnica między liczbą mieszkań a liczbą gospodarstw
2002	4 707	1 999	3,06	2,94	1 537	462
2011	4 865	2 155	2,86	2,75	1 698	457
2015	4 955	2 209	2,76	2,65	1 795	414

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS oraz obliczenia własne

Na podstawie uzyskanych danych demograficznych oraz „Prognozy ludności dla województwa mazowieckiego na lata 2014-2050" oszacowano liczbę gospodarstw domowych w gminie Pokrzywnica w roku 2045 na poziomie ok. 1 800 gospodarstw. Uwzględniono w niej trzy, wcześniej wytypowane warianty prognozowanej liczby ludności. Wyniki przedstawiono w tabeli nr 20.

Tab. X. Prognozowana liczba gospodarstw domowych w 2045 r.

Wariant	Liczba ludności	Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym	Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym - województwo	Liczba gospodarstw domowych	Różnica liczby gospodarstw domowych w stosunku do 2015 r.
Pesymistyczny	5 000	2,74	2,63	1 825	30
Neutralny	5 400	2,74	2,63	1 971	176
Optymistyczny	5 600	2,74	2,63	2 044	249

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS oraz obliczenia własne

Wynika z niej, że do roku 2045 liczba gospodarstw domowych w gminie wzrośnie. W zależności od przyjętej liczby ludności w gminie Pokrzywnica przybędzie ok. 30 - 250 gospodarstw domowych. Przyrost tej liczby będzie głównie wynikiem zmniejszenia się średniej liczby osób w gospodarstwie domowym oraz prognozowanym wzrostem liczby ludności i wystąpi we wszystkich trzech badanych wariantach.

ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ

ZABUDOWA MIESZKANIOWA

Stan zasobu mieszkaniowego przebadano pod kątem możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkańców w roku 2045. Określono w jakim stopniu aktualne zasoby mieszkaniowe byłyby w stanie zaspokoić przyszłe potrzeby ludności.

Gmina Pokrzywnica jest obszarem o specyficznym sposobie zagospodarowania, który wynika ze znacznego rozwoju gminy w kierunku ośrodka turystycznego. Duży odsetek istniejącej zabudowy stanowią obiekty letniskowe, które zamieszkiwane są jedynie w wybranych miesiącach w ciągu roku. Fakt ten istotnie wpływa na dane statystyczne dotyczące zasobu mieszkaniowego w gminie i potencjalnie może prowadzić do uzyskania błędnych wniosków.

Na podstawie dostępnych danych statystycznych oraz wykonanych analiz określono, że w gminie istnieje dużo więcej mieszkań, niż gospodarstw domowych i to one powinny być w pierwszej kolejności zagospodarowane. Wykonane prognozy wykazały, że w Pokrzywnicy w ciągu najbliższych 30 lat liczba gospodarstw domowych wzrośnie o ok. 30 – 250 gospodarstw, w zależności od wariantu. Zgodnie z tą

informacją, obecny zasób mieszkaniowy będzie w stanie zaspokoić potrzeby mieszkaniowe obecnych mieszkańców, jak i przyszłych do roku 2045. Mimo wzrostu liczby ludności, liczba mieszkań w 2015 będzie przewyższała zapotrzebowanie. Wyniki przedstawiono w tabeli nr X.

Należy jednak pamiętać o specyficznej charakterystyce gminy Pokrzywnica, w której prężenie rozwija się zabudowa letniskowa. Wielu mieszkańców gminy posiada po dwa obiekty mieszkaniowe, co sztucznie zawyża dane statystyczne. Z tego powodu, wyniki uzyskane w trakcie analizy liczby mieszkań i gospodarstw domowych stanowią jedynie informację poglądową i nie mogą zostać uznane za wiążące w procesie określania zapotrzebowania na nową zabudowę.

Tab. X. Prognozowana liczba gospodarstw domowych w 2045 r.

Wariant	Liczba ludności	Liczba gospodarstw domowych	Różnica liczby gospodarstw domowych w stosunku do 2015 r.	Różnica między liczbą gospodarstw domowych w 2045 r. a liczbą mieszkań w 2015 r.
Pesymistyczny	5 000	1 825	30	- 384
Neutralny	5 400	1 971	176	- 238
Optymistyczny	5 600	2 044	249	- 165

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS oraz obliczenia własne

Na etapie identyfikacji istniejącego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową ważnym elementem jest analiza ruchu inwestycyjnego w gminie. Obliczenia wykonano na podstawie wykazu pozwoleń na budowę wydanych w latach 2011 – 2015. Wynika z nich, że średnio w roku wydawane są ok. 24 pozwolenia na budowę inwestycji kubaturowych na terenie gminy Pokrzywnica. Widoczna jest przeważająca dominacja rozwoju indywidualnej zabudowy mieszkaniowej nad wielorodzinną. Znaczną liczbę wydanych pozwoleń na budowę stanowią pozwolenia dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W analizowanych latach wydano również kilka pozwoleń na budowę obiektów letniskowych i zabudowy zagrodowej oraz pojedyncze dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej.

Przyjmując, że w perspektywie 30-letniej, liczba wydanych pozwoleń na budowę będzie przyrastać w podobnym tempie, określono liczbę domów mieszkalnych, na które potencjalnie będzie istniało zapotrzebowanie. Z powyższych danych wynika, że do roku 2045 mieszkańcy potencjalnie uzyskają ok. 480 pozwoleń na budowę dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i po ok. 6 na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i mieszkaniowo-usługową. Ponadto przewiduje się wydanie ok. 120 pozwoleń dotyczących zabudowy zagrodowej i ok. 66 na budowę domu letniskowego.

Tab. X Wydane pozwolenia na budowę w gminie dot. zabudowy mieszkaniowej

Rodzaj inwestycji	2011	2012	2013	2014	2015	*Średnia:*
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	9	23	21	10	17	*16*
Zabudowa mieszkaniowo-usługowa	0	1	0	0	0	*<1*
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	0	1	0	0	0	*<1*
Zabudowa zagrodowa	0	3	5	4	8	*4*
Zabudowa letniskowa	3	3	2	1	2	<3

Źródło: Dane udostępnione przez Urząd Gminy Pokrzywnica

Analiza sytuacji w gminie Pokrzywnica wykazała istnienie największego zapotrzebowania na domy mieszkaniowe jednorodzinne. W analizowanych latach podjętych zostało niewiele inwestycji z zakresu budowy innych obiektów, w tym wielorodzinnych.

Z powyższego powodu można określić, że zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Pokrzywnica wynosi ok. 606 domów (w tym jednorodzinnych i w zabudowie zagrodowej) oraz ok. 66 obiektów zabudowy letniskowej. Przewidywana jest również możliwość lokalizacji domów wielorodzinnych, jednak nie jest możliwe określenie ich wielkości.

W obliczeniach przyjęto średnią powierzchnię użytkową domu jednorodzinnego wynoszącą 160 m^2 oraz domu letniskowego – ok. 80 m^2. Na tej podstawie określono, że w gminie zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową wynosi ok. 102 000 m^2 powierzchni użytkowej.

Na podstawie dostępnych danych przyjęto, że decyzje o pozwoleniu na budowę wydawane są przeważnie dla obecnych mieszkańców gminy i ich przyrost nie jest uzależniony od prognoz demograficznych. Z tego powodu, dla uzyskania kompletnych danych dot. zapotrzebowania na nową zabudowę określono je w oparciu o wykonane prognozy demograficzne w podziale na trzy warianty liczby ludności.

Określono, że zgodnie z najaktualniejszymi danymi na 1 mieszkańca gminy Pokrzywnica przypada 51,2 m^2 powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej. Uwzględniając aktualną charakterystykę gminy Pokrzywnica określono, że nie przewiduje się zmian wysokości średniego wskaźnika powierzchni zabudowy przypadającej na 1 mieszkańca. Przyjęto, że do roku 2045 będzie się utrzymywał na podobnym poziomie. Na tej podstawie określono maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wynoszące 33 024 m^2 powierzchni użytkowej w optymistycznym wariancie prognozy demograficznej.

Tab. X. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Pokrzywnica

Wariant	Prognozowana liczba ludności [os.]	Różnica między liczbą ludności w roku 2045 i 2015	Powierzchnia całkowita istniejącej zabudowy [m^2]	Powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy (90% powierzchni całkowitej) [m^2]	Wskaźnik zapotrzebowania na nową zabudowę [m^2 powierzchni użytkowej / 1 mieszkańca]	Zapotrzebowanie na nową zabudowę wynikające z analizy wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę [m^2 powierzchni użytkowej]	Zapotrzebowanie na nową zabudowę wynikające z analizy wskaźnika [m^2 powierzchni użytkowej]	Całkowite zapotrzebowanie na nową zabudowę – zwiększone o 10% [m^2 powierzchni użytkowej]
Pesymistyczny	5 000	45	282 078	253 870,2	51,2	102 000	2 304	115 000
Neutralny	5 400	445					22 784	137 000
Optymistyczny	5 600	645					33 024	148 500

Źródło: Opracowanie własne

W obliczeniach chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową w obowiązujących planach miejscowych, wykluczono tereny powierzchniowej eksploatacji złóż, na których zgodnie z zapisami dokumentów, po przeprowadzeniu rekultywacji można lokalizować obiekty zabudowy mieszkaniowej. Uznano, że w perspektywie czasowej dla której opracowano niniejszy dokument na terenach tych jedynie będzie prowadzona eksploatacja i ewentualnie, na wybranych gruntach rekultywacja biologiczna. W ciągu najbliższych 30 lat tereny te potencjalnie nie zostaną zabudowanie.

Wykonana analiza nie uwzględnia zdarzeń losowych, w wyniku których znacząco może wzrosnąć zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową. Nie jest wykluczone, że w gminie zostaną podjęte inwestycje, które spowodują zwiększenie liczby ludności i rozwój sektora mieszkaniowego. Ponadto istniejące warunki przyrodnicze, w tym m.in. ukształtowanie terenu i bezpośrednie położenie nad rzeką Narew, korzystnie wpływają na atrakcyjność terenów przybrzeżnych, co może powodować wzrost zainteresowania inwestorów.

Zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2018 poz. 1945) w obliczeniach uwzględnia się niepewność procesów rozwojowych i dopuszcza się zwiększenie

zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz maksymalnie o 30%. Uwzględniając charakterystykę obszaru opracowania oraz tempo zachodzących procesów przyjęto, że najbardziej prawdopodobnym jest zwiększenie zapotrzebowania o 10%. W związku z powyższym, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Pokrzywnica wynosi ok. 148 500 m^2 powierzchni użytkowej w optymistycznym wariancie prognozy demograficznej.

ZABUDOWA USŁUGOWO-PRODUKCYJNA

Zabudowa usługowa oraz zabudowa produkcyjna są bardzo specyficznym rodzajem zainwestowania. Wybór jej lokalizacji, powierzchnia zabudowy oraz tempo rozwoju jest w niedużym stopniu powiązane z podjętymi inwestycjami w latach poprzednich. Taka charakterystyka uniemożliwia jednoznaczne określenie trendu zmian oraz kierunku rozwoju, a tym samym nie pozwala na jednoznaczne określenie powierzchni zabudowy, na którą istnieje zapotrzebowanie w gminie.

Gmina Pokrzywnica jest obszarem słabo rozwijającym się pod kątem działalności usługowej i produkcyjnej. W latach 2011-2015 w gminie nie wydano żadnej decyzji o pozwoleniu na budowę dotyczącej powyższego rodzaju zabudowy. Nie jest jednak wykluczone, że gmina rozwinie się w tym kierunku. Co roku zwiększa się powierzchnia terenów zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, ponadto gmina położona jest przy drodze krajowej nr 61 oraz w bliskim sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej. Powyższe czynniki stanowią szansę rozwoju sektora usługowego i produkcyjnego w Pokrzywnicy

Zapotrzebowanie na zabudowę usługowo-produkcyjną określono na podstawie obecnej powierzchni zabudowy przypadającej na 1 mieszkańca gminy oraz w oparciu o wykonaną prognozę demograficzną. Z obliczeń wynika, że aktualnie na 1 mieszkańca gminy przypada ok. 56,8 m^2 powierzchni użytkowej zabudowy. W kolejnych latach przewiduje utrzymanie się wskaźnika na podobnym poziomie. Na tej podstawie określono maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę usługowo-przemysłową wynoszące ok. 36 600 m^2 powierzchni użytkowej.

Tab. X. Zapotrzebowanie na nową zabudowę usługowo-produkcyjną w gminie Pokrzywnica

Wariant	Prognozowana liczba ludności [os.]	Różnica między liczbą ludności w roku 2045 i 2015	Powierzchnia całkowita istniejącej zabudowy [m^2]	Powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy (90% powierzchni całkowitej) [m^2]	Wskaźnik zapotrzebowania na nową zabudowę [m^2 powierzchni użytkowej / 1 mieszkańca]	Zapotrzebowanie na nową zabudowę wynikające z analizy wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę [m^2 powierzchni użytkowej]	Zapotrzebowanie na nową zabudowę wynikające z analizy wskaźnika [m^2 powierzchni użytkowej]	Całkowite zapotrzebowanie na nową zabudowę – powiększone o 10% [m^2 powierzchni użytkowej]
Pesymistyczny	5 000	45	312 971	281 673,9	56,8	0	2 556	2 812
Neutralny	5 400	445					25 276	27 804
Optymistyczny	5 600	645					36 636	40 300

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2018 poz. 1945) w obliczeniach uwzględnia się niepewność procesów rozwojowych i dopuszcza się zwiększenie zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz maksymalnie o 30%. Uwzględniając charakterystykę obszaru opracowania oraz tempo zachodzących procesów przyjęto, że najbardziej prawdopodobnym jest zwiększenie zapotrzebowania o 10%. W związku z powyższym, zapotrzebowanie na nową zabudowę usługowo-produkcyjną w gminie Pokrzywnica wynosi ok. 40 300 m^2 powierzchni użytkowej.

Prezentowane dane przedstawiają pewien trend i zapotrzebowanie na mniejsze obiekty kubaturowe. Nie uwzględniają jednak zdarzeń przypadkowych, takich jak pojawienie się inwestora, który zdecydowałby się na rozpoczęcie większej działalności gospodarczej w gminie Pokrzywnica.

Dodatkowo, w obliczeniach zapotrzebowania na tereny nowej zabudowy uwzględniono przemysł wydobywczy, który prężnie się rozwija w gminie Pokrzywnica. Aktualnie na jej obszarze zlokalizowanych jest kilkadziesiąt zagospodarowanych terenów górniczych. Eksploatacja złóż jest jednym z ważniejszych filarów rozwoju Pokrzywnicy. Sposób zagospodarowania gruntów gminy oraz jej specyfika sprzyjają prowadzeniu takiego rodzaju działalności. Przemysł ten korzystnie wpływa na sytuację gospodarczą w gminie, gdyż generuje liczne zyski i nie ogranicza rozwoju innych funkcji. Z uwagi na duże znaczenie działalności wydobywczej w rozwoju gminy wskazuje się jej dalszy rozwój na terenach o udokumentowanych złożach surowców mineralnych. W procesie określania wielkości obszarów wskazanych do prowadzenia tego rodzaju działalności uwzględniono szczegółową charakterystykę gruntów. Z obszarów predestynowanych do eksploatacji złóż wykluczono m.in. tereny zalesione, położone w dolinach rzecznych oraz na gruntach klas bonitacyjnych I-III. Na tej podstawie określono, że zapotrzebowanie na tereny powierzchniowej eksploatacji złóż wynosi ok. 566 144 m^2 powierzchni użytkowej.

Tab. X. Zapotrzebowanie na nowe tereny powierzchniowej eksploatacji złóż w gminie Pokrzywnica

Wariant	Prognozowana liczba ludności [os.]	Różnica między liczbą ludności w roku 2045 i 2015	Powierzchnia całkowita istniejących złóż [m^2]	Powierzchnia użytkowa istniejących terenów górniczych [m^2]	Zapotrzebowanie na nowe tereny powierzchniowej eksploatacji złóż wynikające z analizy rozmieszczenia złóż [m^2]	Całkowite zapotrzebowanie na nowe tereny powierzchniowej eksploatacji złóż – powiększone o 10% [m^2]
Pesymistyczny	5 000	45	2 142 126	1 096 823,9	566 144	622 758
Neutralny	5 400	445				
Optymistyczny	5 600	645				

Źródło: Opracowanie własne

Wyznaczanie granic terenów wykorzystywanych jako obszary powierzchniowej eksploatacji złóż jest uzależnione od szeregu czynników i możliwe jedynie w miejscach faktycznego występowania surowców mineralnych. W wykonanych obliczeniach uwzględniono sytuację, w której w perspektywie 30-letniej zwiększy się powierzchnia udokumentowanych złóż, co wpłynie na zainteresowanie inwestorów i wyznaczanie nowych terenów górniczych. Z tego powodu przyjęto, że zapotrzebowanie zwiększy się o 10% i wyniesie ok. 622 750 m^2 powierzchni użytkowej terenów powierzchniowej eksploatacji złóż.

CZYNNIKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ W GMINIE POKRZYWNICA W NAJBLIŻSZYCH LATACH

Do analizy wzięto pod uwagę następujące dokumenty:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjęty uchwałą nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Pokrzywnica na lata 2015 – 2022.

Dokumenty strategiczne na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim wskazują ogólną wizję rozwoju gminy Pokrzywnica, wynikającą m.in. z nadrzędnych działań prowadzących do poprawy atrakcyjności i konkurencyjności regionu.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego wskazuje działania prowadzone na obszarze województwa, które będą miały wpływ na rozwój gminy Pokrzywnica. Są to inwestycje m.in. z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, infrastruktury telekomunikacyjnej, gospodarki odpadami.

Ponadto w Planie wskazuje inwestycje infrastrukturalne ściśle dotyczące terenów gminy Pokrzywnica. Ich realizacja potencjalnie przyczyni się do zwiększenia stopnia zainwestowania gruntów Pokrzywnicy. Przewiduje się realizacje następujących działań:

- budowa obwodnicy Pułtuska w ciągu DK61 oraz przebudowa i rozbudowa DK61 w granicach administracyjnych gminy Pokrzywnica,
- budowa międzysystemowego gazociągu DN700 Polska-Litwa,
- wyznaczenie Pokrzywnicy jako obszaru turystyki przyrodniczej i kwalifikowanej oraz projektowanego szlaku pieszego EuroVelo przebiegającego przez gminę w kierunku północ-południe.

W PZPW Mazowieckiego wskazano powiat pułtuski jako obszar problemowy o najniższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego i o najniższym dostępie do dóbr i usług, a także jako obszar występowania konfliktów przestrzennych.

Z uwagi na zidentyfikowanie powyższych problemów i świadomość konieczności wprowadzenia zmian, wskazuje się prowadzenie polityki która ukierunkowana jest na ożywienie gospodarcze, poprawę warunków życia mieszkańców, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, podniesienie mobilności mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia. Ponadto wskazuje się zachowanie równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz zagrożenia powodziowego oraz wykorzystaniem gospodarczym rzeki Wisła.

Jasno określony kierunek zmian potencjalnie korzystnie wpłynie na sytuację w gminie. Wdrożenie powyższych ustaleń przyczyni się m.in. do wzrostu jakości życia mieszkańców oraz konkurencyjności regionu.

Szczegółową wizję rozwoju gminy Pokrzywnica ujęto w Strategii Rozwoju Gminy Pokrzywnica na lata 2015 – 2022. Dokument ten wskazuje inwestycje polegające m.in. na przebudowie dróg gminnych i powiatowych wraz z chodnikami, uzbrojeniu terenów w sieci infrastrukturalne w celu wsparcia budownictwa mieszkaniowego, modernizacji studni zaopatrujących w wodę na SUW w Łępicach oraz turystycznym zagospodarowani terenów nad Narwią.

Wszystkie zawarte inwestycje mają służyć stworzeniu atrakcyjnego miejsca do inwestowania, zamieszkania, pracy i wypoczynku.

MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRSTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Rozumie się przez to m.in. zadania z zakresu gminnego układu drogowego, infrastruktury technicznej: wodociągów, kanalizacji, zaopatrzenia w energię elektryczną, cieplną i gaz oraz w zakresie telekomunikacji.

Wszystkie te inwestycje finansowane są zgodnie z uchwalonym budżetem gminy na dany rok kalendarzowy oraz ustawą o finansach publicznych.

Możliwości finansowania przez gminę danych inwestycji opracowano w oparciu o sprawozdania roczne z wykonania budżetu za lata 2013-2015. Na podstawie analizy poniesionych kosztów określono przyszłe możliwości finansowe gminy.

W latach 2013-2015 na rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i drogowej przeznaczono ok. 5 mln zł, co stanowi ok. 43% wszystkich poniesionych wydatków inwestycyjnych. Inwestycje te zostały zrealizowane głównie ze środków europejskich i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi: środki budżetu krajowego i środki z budżetu UE. Objęło to ok. 90% tych wydatków inwestycyjnych. Dofinansowanie pochodziło głównie z EFRR w ramach PROW 2007-2013.

W 2015 roku gmina wydała ponad 4 mln zł na realizację wydatków majątkowych związanych z inwestycjami i zakupami inwestycyjnymi.

Znaczącą pozycję w bilansie zajmują wydatki na infrastrukturę. W 2015 roku na te cele przeznaczono ok. 70% wszystkich poniesionych wydatków na zadania inwestycyjne. Dochody gminy pokrywają między innymi inwestycje związane z przebudową i modernizacją dróg, sieci wodociągowej oraz budowę oczyszczalni ścieków i przydomowych oczyszczalni ścieków. Poza tym gmina przeznacza kwoty na wydatki związane z bieżącym utrzymaniem dróg gminnych.

Do najważniejszych inwestycji w latach 2010-2015 z zakresu budowy infrastruktury komunikacyjnej i infrastruktury wodno-kanalizacyjnej można zaliczyć m.in.:

- przebudowę drogi gminnej Pobyłkowo Małe – Klusek
- przebudowę drogi gminnej Piskornia – Obręb – Dzbanice oraz drogi powiatowej na odcinku Dzbanice-Karniewek w gminie Pokrzywnica
- przebudowę drogi gminnej Dzbanice – Gzowo
- przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych we wsi Pokrzywnica (ul. Zacisze)
- budowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków we wsi Pokrzywnica,
- budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminnym,
- rozbudowę sieci wodociągowej, w tym budowę dodatkowych przyłączy wody,
- budowa oświetlenia ulicznego.
- instalację paneli płaskich kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej w czterech gminnych szkołach podstawowych, budynku gimnazjum, budynku Urzędu Gminy, stu prywatnych budynkach mieszkalnych

Zrealizowane inwestycje w dużym stopniu wspomagane były środkami pieniężnymi pochodzącymi z Programów Unijnych oraz środków z budżetu krajowego. W latach 2013-2015 wyniosły one w sumie przeszło 12 mln zł na wszystkie programy i projekty, co stanowi ok. 85% całkowitych kosztów inwestycji.

Gmina ponosiła również w ostatnich latach koszty związane z rozwojem infrastruktury społecznej. Były to m.in. urządzenie świetlic wiejskich w gminie, budowa placu zabaw. Wykonano również termomodernizację budynków oświatowych w gminie Pokrzywnica oraz instalację paneli płaskich kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej w czterech gminnych szkołach podstawowych, budynku gimnazjum, budynku Urzędu Gminy, stu prywatnych budynkach mieszkalnych.

W Strategii Rozwoju Gminy Pokrzywnica na lata 2015 - 2022 oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2015 – 2022 określono szereg inwestycji, które mają być zrealizowane w najbliższych latach. Przewidziano inwestycje z zakresu infrastruktury komunikacyjnej, technicznej oraz społecznej takie jak m.in.:

- budowa systemu kanalizacji sanitarnej gminy,
- rozbudowa sieci wodociągowej gminy,
- przebudowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych,
- budowa chodników wzdłuż drogi krajowej nr 61,
- opracowanie kompleksowego programu modernizacji i rozbudowy oświetlenia ulicznego gminy,
- budowa i oświetlenie przystanków autobusowych gminy,
- termomodernizacja budynków oświatowych gminy,
- budowa placów zabaw i boisk dla dzieci i młodzieży na terenie gminy,
- turystyczne zagospodarowanie terenów nad Narwią,
- utworzenie szlaków turystycznych wzdłuż Narwi.

W Strategii Rozwoju Gminy wskazano, że podstawowym źródłem finansowania zadań będą środki z budżetu gminy oraz podkreślono konieczność pozyskania funduszy zewnętrznych w celu umożliwienia pełnej realizacji zapisów Strategii. Zwrócono również uwagę na zagadnienie przygotowania gminy do wejścia we współpracę na zasadach Partnerstwa między samorządowego i Publiczno-Prywatnego. Wśród źródeł finansowania projektów wdrożeniowych wymieniono: budżet Gminy (środki własne), budżet państwa, budżet powiatu pułtuskiego (projekty realizowane w partnerstwie), budżet województwa mazowieckiego, fundusze celowe, programy realizowane przy współfinansowaniu z funduszy UE oraz innych państw lub organizacji i instytucji, wkład prywatny, w tym wnoszony w formie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), inne źródła. W dokumencie Wieloletniej Prognozy Finansowej za podstawę prognozowania wydatków majątkowych przyjęto obecne możliwości finansowe gminy, uwzględniające realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków UE. Taka polityka działania pozwala na zrealizowanie dużo większych inwestycji, niż w przypadku finansowania ich jedynie ze środków własnych.

Na podstawie analizy zrealizowanych inwestycji oraz planowanych wydatków można stwierdzić, że gmina Pokrzywnica posiada wystarczające zdolności finansowe, aby zrealizować przyszłe inwestycje infrastrukturalne. Dochody gminy, dodatkowo wsparte środkami pieniężnymi pochodzącymi m. in. z Programów Unijnych są w stanie pokryć koszty uzbrojenia nowych terenów inwestycyjnych.

PODSUMOWANIE – OKREŚLENIE OSTECZNYCH GRANIC OBSZARÓW ZABUDOWANYCH I ROZWOJU ZABUDOWY (PO UWZGLĘDNIENIU POTRZEB ROZWOJOWYCH GMINY ORAZ PRAWA MIEJSCOWEGO)

Analiza sytuacji demograficznej w gminie pokazuje, że liczba ludności rośnie. W latach 2010-2015 zwiększyła się o 100 osób.

Tabelarycznie zestawiono wyniki wykonanej prognozy demograficznej dla trzech wariantów z przewidywaną chłonnością luk w zabudowie oraz powierzchnią terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz usługowo-produkcyjną w obowiązujących planach miejscowych.

Tab. Analiza zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową na terenie gminy Pokrzywnica w perspektywie 30-letniej

Wariant	Prognozowana liczba ludności w 2044 r.	Różnica w liczbie ludności między 2045 r. a 2015 r.	Oszacowana powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej [m^2]	Chłonność maksymalna terenów niezabudowanych przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową wyrażona w powierzchni działki (luki w zabudowie + tereny z MPZP) [m^2]	Chłonność maksymalna terenów niezabudowanych przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową wyrażona w powierzchni użytkowej (luki w zabudowie + tereny z MPZP) [m^2]	Całkowite zapotrzebowanie na nową zabudowę [m^2 powierzchni użytkowej]	Zapotrzebowanie na nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową
pesymistyczny	5000	45	253 870,2	2 332 506,3	373 201,03	115 000	Nie stwierdzono
neutralny	5400	445				137 000	Nie stwierdzono
optymistyczny	5600	645				148 500	Nie stwierdzono

Źródło: Opracowanie własne

Tab. Analiza zapotrzebowania na nową zabudowę usługowo-produkcyjną na terenie gminy Pokrzywnica w perspektywie 30-letniej

Wariant	Prognozowana liczba ludności w 2044r.	Różnica w liczbie ludności między 2045r. a 2015r.	Oszacowana powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy usługowo-produkcyjnej [m^2]	Chłonność maksymalna terenów niezabudowanych przeznaczonych pod zabudowę usługowo-produkcyjną wyrażona w powierzchni działki [m^2]	Chłonność maksymalna terenów niezabudowanych przeznaczonych pod zabudowę usługowo-produkcyjną wyrażona w powierzchni użytkowej [m^2]	Całkowite zapotrzebowanie na nową zabudowę usługowo-produkcyjną [m^2 powierzchni użytkowej]	Zapotrzebowanie na nowe tereny przeznaczone pod zabudowę usługowo-produkcyjną
pesymistyczny	5000	45	281 673,9	16 066,81	2 142,2	2 812	Stwierdzono
neutralny	5400	445				27 804	Stwierdzono
optymistyczny	5600	645				40 300	Stwierdzono

Źródło: Opracowanie własne

Id: 512E233A-2865-430C-A9CF-EDB95509B6D3. Podpisany

Na potrzeby wykonania analizy oszacowano powierzchnię użytkową istniejącej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, letniskowej, którą zakwalifikowano jako zabudowa mieszkaniowa oraz zabudowy usługowej i produkcyjnej, uwzględnionych jako zabudowa usługowo-produkcyjna. W obliczeniach przyjęto średnią powierzchnię działki dla zabudowy mieszkaniowej równej 1 000 m^2 oraz wielkość obiektu budowanego – 160 m^2 powierzchni użytkowej. Natomiast dla zabudowy usługowo-produkcyjnej odpowiednio 2 000 m^2 i 200 m^2.

Wcześniej wykonana analiza sytuacji finansowej w Pokrzywnicy wykazała, że gmina jest zdolna do finansowania inwestycji infrastrukturalnych na poziomie odpowiadającym realnym potrzebom rozwojowym regionu. Inwestycje w dużym stopniu realizowane są przy wykorzystaniu środków pochodzących z dotacji z budżetu kraju oraz Unii Europejskiej. Uzyskane wnioski stanowią potwierdzenie dla wyników przeprowadzonego bilansu terenów, przez co nie ma konieczności korygowania jego wyników. Uznaje się, że gmina Pokrzywnica jest w stanie sfinansować inwestycje infrastrukturalne pozwalające na utworzenie terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowo-produkcyjnej odpowiadającej zapotrzebowaniu.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pozwala na wyznaczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do 30% więcej terenów przeznaczonych pod zabudowę w stosunku do obecnego zapotrzebowania, ze względu na niepewność procesów rozwojowych. Z wcześniej wykonanych analiz społecznych wynika, że w gminie będzie istniało dużo mniejsze zapotrzebowanie na nową zabudowę. Z tego powodu przyjęto 10% zwiększenie zapotrzebowania na każdy z rodzajów zabudowy w stosunku do wyników analiz.

Wykonane analizy wykazują, że powierzchnia działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w obowiązujących planach miejscowych, które nie są zabudowane wynosi ok. 233 ha. Chłonność tych terenów wynosi ok. 373 201 m^2 powierzchni użytkowej. Uzyskane wyniki wykazują, że powierzchnia terenów przeznaczonych w dokumentach planistycznych pod zabudowę mieszkaniową jest w stanie zaspokoić potrzeby mieszkaniowe przyszłych mieszkańców gminy i nie ma konieczności przeznaczenia dodatkowych obszarów inwestycyjnych na ten sposób zagospodarowania.

Jednakże analiza obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Pokrzywnica wykazała, że wielkość terenów objętych strefami rozwoju funkcji jest wystarczająca i ich zagospodarowania pozwoliłoby na zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w perspektywie 30-letniej. Z tego powodu nie ma konieczności wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w niniejszym Studium.

W zakresie nowej zabudowy usługowo-produkcyjnej obliczono maksymalną chłonność terenów przeznaczonych pod ten rodzaj zabudowy wynoszącą ok. 1,6 ha. Na tej podstawie określono chłonność wyrażoną w m^2 powierzchni użytkowej, tj. 2 142 m^2. Przeprowadzone analizy wykazały, że w Pokrzywnicy istnieje zapotrzebowanie na tereny usługowo-produkcyjne przewyższające łączną powierzchnię przeznaczoną pod ten rodzaj zabudowy w obowiązujących planach miejscowych.

Należy jednak przyjąć, że prawdopodobieństwo lokalizacji obiektów usługowych i produkcyjnych jest zjawiskiem losowym i nie może być określane na podstawie dotychczasowych inwestycji. Zmiany, które będą wprowadzane w gminie Pokrzywnica na pewno będą czynnikiem stymulującym dla rozwoju lokalnej gospodarki.

Rozdział 9

STAN PRAWNY GRUNTÓW

Łączna powierzchnia gruntów w gminie wynosi 12 048 ha i w ostatnich latach nie uległa istotnym zmianom. W przeważającej części grunty w gminie Pokrzywnica należą do osób fizycznych. Mały odsetek stanowią grunty będące własnością samorządów terytorialnych. Grunty Skarbu Państwa stanowią w gminie Pokrzywnica ok. 14% powierzchni gminy. Parafie, znajdujące się na terenie gminy, posiadają grunty o łącznej powierzchni 17 ha.

Tabela Nr 22 Struktura własnościowa gruntów w gminie Pokrzywnica - stan na 3 stycznia 2011 r.
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

Struktura własnościowa gruntów w gminie Pokrzywnica - stan na 03.01.2011 r.	Powierzchnia [ha]
Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	12
Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	724
Grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych, z wyłączeniem gruntów PGL	866
Inne grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem tych, o których mowa powyżej	28
Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	**1630**
Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	1
Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	1
Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym	**2**
Grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości	169
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w trwały zarząd gminnych jednostek organizacyjnych	7
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie	**195**
Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	1
Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	1
Grunty gmin i ich związków przekazane w użytkowanie wieczyste	**2**
Grunty spółek prawa handlowego	25
Grunty spółek prawa handlowego i innych osób	**30**
Grunty osób fizycznych wchodzących w skład gospodarstw rolnych	8815
Grunty osób fizycznych nie wchodzących w skład gospodarstw rolnych	1164
Grunty osób fizycznych	**9999**
Grunty wspólnot gruntowych	**90**
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	**17**
Grunty wchodzące w skład powiatowego zasobu nieruchomości, w tym przekazane w trwały zarząd i grunty, których właściciele nie są znani	**75**
Grunty spółdzielni	**8**
SUMA POWIERZCHNI	**12048**

Rysunek Nr 8 Stan prawny gruntów w gminie Pokrzywnica w roku 2010
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

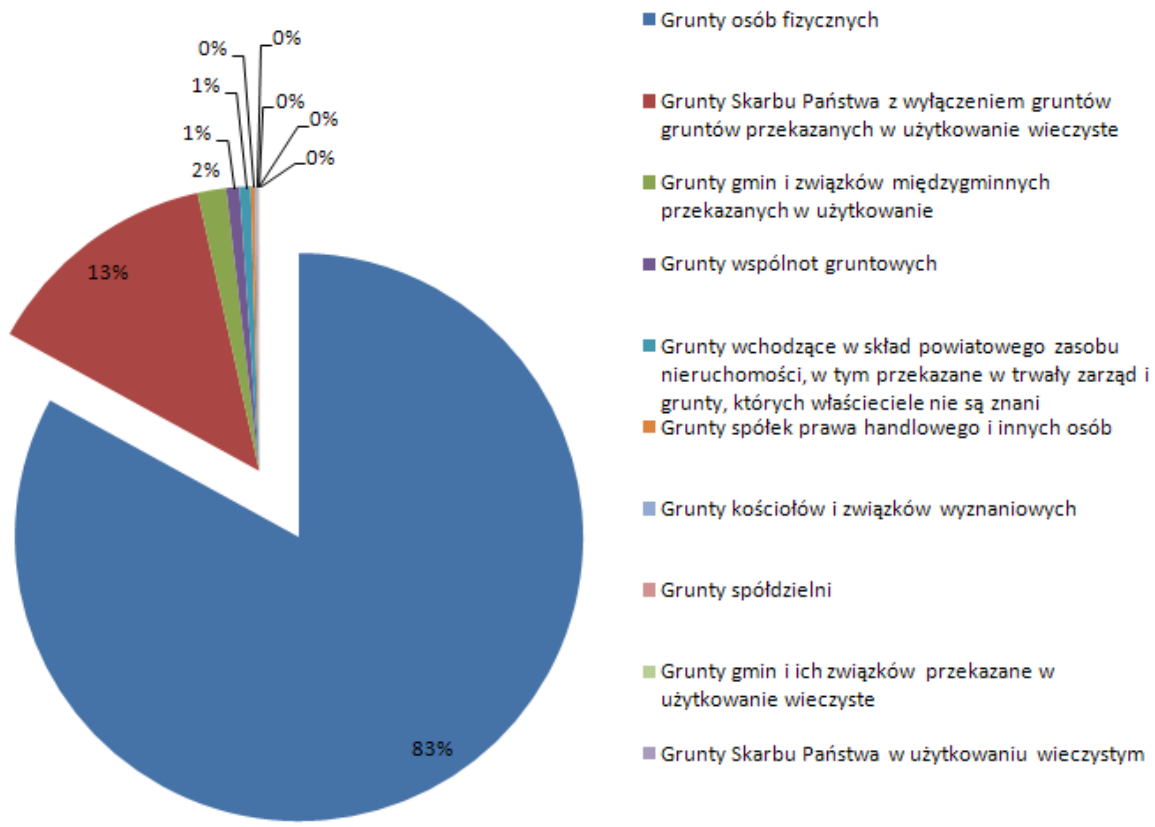

Tabela Nr 23 Struktura własnościowa gruntów w gminie Pokrzywnica - stan na 3 stycznia 2011 r. (udział procentowy)
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)

Struktura własnościowa gruntów w gminie Pokrzywnica - stan na 03.01.2011 r.	Udział procentowy [%]
Grunty osób fizycznych	82,99
Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	13,53
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie	1,62
Grunty wspólnot gruntowych	0,75
Grunty wchodzące w skład powiatowego zasobu nieruchomości, w tym przekazane w trwały zarząd i grunty, których właściciele nie są znani	0,62
Grunty spółek prawa handlowego i innych osób	0,25
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	0,14
Grunty spółdzielni	0,07
Grunty gmin i ich związków przekazane w użytkowanie wieczyste	0,02
Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym	0,02

Rozdział 10

WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Obiekty chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, tj.:

- Rezerwat ”Dzierżenińska Kępa”,
- Nadbużański Park Krajobrazowy,
- Nasielsko – Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

zostały wskazane w Rozdziale 3 Stan środowiska w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tj.:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków,
- zabytki nieruchome włączone do Gminnej i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków,
- stanowiska archeologiczne położone na terenie gminy Pokrzywnica,

zostały wskazane w Rozdziale 4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Rozdział 11

WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy Pokrzywnica nie występują udokumentowane osuwiska.

Obszar gminy objęty jest projektem o znaczeniu ogólnopaństwowym – Systemem Osłony Przeciwosuwiskowej. Jest to projekt, którego podstawowym celem jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. System stanowi punkt wyjściowy do tworzenia map podatności osuwiskowej oraz w późniejszej kolejności opracowania systemu prognozowania, oceny i redukcji ryzyka osuwiskowego w kraju.

Według informacji podanych na stronie internetowej Państwowego Instytutu Geologicznego realizacja Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie powiatu pułtuskiego planowana jest po roku 2023 (http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/news/pozakarpaty, dostęp 1.12.2016 r.).

Rozdział 12

WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMNETOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Złoża kopalin

Obszar gminy Pokrzywnica należy do zasobnych w surowce mineralne, głównie w piaski i żwiry (kruszywo naturalne) i iły. Zgodnie z klasyfikacją sozologiczną większość poniższych złóż zaliczyć należy do złóż niekolizyjnych, tzn. przewidzianych do eksploatacji bez ograniczeń. Pozostałe, wschodnią i południową granicą przylegają do otuliny Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz Nasielsko – Karniewskiego Obszaru

Chronionego Krajobrazu, co powoduje możliwość nałożenia ograniczeń w ich eksploatacji. *(Program ochrony środowiska dla gminy Pokrzywnica na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 – 2017).*

Wykaz istniejących złóż kopalin na terenie gminy Pokrzywnica zawarto w tabeli nr 24.

Tabela Nr 24 Złoża na terenie gminy Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych z Państwowego Instytutu Geologicznego - MIDAS)

LP.	NAZWA ZŁOŻA	KOPALINA GŁÓWNA
1.	**Łubienica**	**KRUSZYWA NATURALNE**
2.	**Dzierżenin XVI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
3.	**Trzepowo XII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
4.	**Strzyże**	**KRUSZYWA NATURALNE**
5.	**Dzierżenin V**	**KRUSZYWA NATURALNE**
6.	**Dzierżenin VI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
7.	**Łubienica XI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
8.	**Trzepowo**	**SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ**
9.	**Dzierżenin IV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
10.	**Dzierżenin VII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
11.	**Dzierżenin XXI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
12.	**Łubienica X**	**KRUSZYWA NATURALNE**
13.	**Dzierżenin XIX**	**KRUSZYWA NATURALNE**
14.	**Zaborze**	**KRUSZYWA NATURALNE**
15.	**Murowanka**	**KRUSZYWA NATURALNE**
16.	**Łubienica V p. B**	**KRUSZYWA NATURALNE**
17.	**Trzepowo VIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
18.	**Trzepowo VII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
19.	**Gzowo dz.16/5-6**	**KRUSZYWA NATURALNE**
20.	**Trzepowo II**	**KRUSZYWA NATURALNE**
21.	**Dzierżenin XVII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
22.	**Trzepowo VI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
23.	**Łubienica XII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
24.	**Trzepowo V**	**KRUSZYWA NATURALNE**
25.	**Łubienica VII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
26.	**Dzierżenin XXVII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
27.	**Murowanka II**	**KRUSZYWA NATURALNE**
28.	**Dzierżenin**	**KRUSZYWA NATURALNE**
29.	**Trzepowo IV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
30.	**Dzierżenin II**	**KRUSZYWA NATURALNE**
31.	**Trzepowo X**	**KRUSZYWA NATURALNE**
32.	**Dzierżenin IX**	**KRUSZYWA NATURALNE**
33.	**Trzepowo IX**	**KRUSZYWA NATURALNE**
34.	**Trzepowo III 1**	**KRUSZYWA NATURALNE**
35.	**Dzierżenin XX**	**KRUSZYWA NATURALNE**
36.	**Budy Obrębskie**	**SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ**
37.	**Trzepowo**	**KRUSZYWA NATURALNE**

38.	**Dzierżenin X**	**KRUSZYWA NATURALNE**
39.	**Łubienica**	**KRUSZYWA NATURALNE**
40.	**Dzierżenin XV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
41.	**Dzierżenin XXVI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
42.	**Dzierżenin XVII-p.C**	**KRUSZYWA NATURALNE**
43.	**Dzierżenin XXII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
44.	**Dzierżenin VIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
45.	**Łubienica XIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
46.	**Dzierżenin XI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
47.	**Gzowo**	**KRUSZYWA NATURALNE**
48.	**Trzepowo XI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
49.	**Łubienica III**	**KRUSZYWA NATURALNE**
50.	**Łubienica VI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
51.	**Pogorzelec**	**KRUSZYWA NATURALNE**
52.	**Dzierżenin III**	**KRUSZYWA NATURALNE**
53.	**Łubienica V p. A, C**	**KRUSZYWA NATURALNE**
54.	**Łubienica IV p.A**	**KRUSZYWA NATURALNE**
55.	**Łubienica XVI-1**	**KRUSZYWA NATURALNE**
56.	**Dzierżenin XXIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
57.	**Trzepowo III**	**KRUSZYWA NATURALNE**
58.	**Łubienica Superunki**	**KRUSZYWA NATURALNE**
59.	**Łubienica XVIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
60.	**Murowanka III**	**KRUSZYWA NATURALNE**
61.	**Dzierżenin XXIV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
62.	**Łubienica IV p.B**	**KRUSZYWA NATURALNE**
63.	**Łubienica XIX**	**KRUSZYWA NATURALNE**
64.	**Pogorzelec I**	**KRUSZYWA NATURALNE**
65.	**Klusek**	**KRUSZYWA NATURALNE**
66.	**Łubienica VI p.A**	**KRUSZYWA NATURALNE**
67.	**Dzierżenin XII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
68.	**Ciepielin**	**KRUSZYWA NATURALNE**
69.	**Dzierżenin XXV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
70.	**Dzierżenin XVIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
71.	**Dzierżenin XIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
72.	**Dzierżenin XIV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
73.	**Łubienica XV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
74.	**Łubienica XIV**	**KRUSZYWA NATURALNE**
75.	**Łubienica XVI**	**KRUSZYWA NATURALNE**
76.	**Łubienica II**	**KRUSZYWA NATURALNE**
77.	**Łubienica IX 1**	**KRUSZYWA NATURALNE**
78.	**Łubienica V p. D**	**KRUSZYWA NATURALNE**
79.	**Wólka Zaleska**	**KRUSZYWA NATURALNE**
80.	**Zaborze I**	**KRUSZYWA NATURALNE**

81.	**Łubienica VIII**	**KRUSZYWA NATURALNE**
82.	**Łubienica IX**	**KRUSZYWA NATURALNE**
83.	**Karniewek**	**KRUSZYWA NATURALNE**
84.	**Łubienica XVII**	**KRUSZYWA NATURALNE**

Wody podziemne

Występowanie wód gruntowych w zasięgu gminy jest bardzo zróżnicowane. W obniżeniach i dolinach rzecznych poziom wody gruntowej jest stosunkowo płytki, bo występuje na głębokości od 0,5 do 1,0 m. Wahania tego poziomu dochodzą do 1 m i uzależnione są od ilości opadów atmosferycznych. *(Mapa glebowo - rolnicza – Aneks. Warszawa 1977r.)* Na pozostałym obszarze, a szczególnie w rejonie pagórków morenowych, głębokość występowania wody gruntowej waha się od 3,0 m do 25 m. Właściwy poziom wody gruntowej na tym obszarze znajduje się w przewarstwieniach piaszczystych lub żwirowych wśród glin zwałowych i nie podlega większym wahaniom.

Zasobność tego pierwszego poziomu wodonośnego jest stosunkowo mała, a ponadto jest wrażliwa na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu i z gleby. Wykorzystywana jest w indywidualnych gospodarstwach domowych i rolnych poprzez pobór w studniach wierconych i kopanych.

Na terenie gminy Pokrzywnica wody podziemne rozpoznane zostały w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych. (*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica*, *Pokrzywnica 2011r.*) Przeważająca część obszaru posiada warunki umożliwiające osiągnięcie wydajności z jednej studni rzędu 10-30 m^3/h. Wśród osadów trzeciorzędowych warstwy wodonośne występują w utworach:

- oligocenu – z uwagi na niewielką miąższość piasków wodonośnych zalegających na głębokości 230-250 m i ich niskie parametry filtracyjne wydajność tego poziomu jest niewielka. Woda z tego poziomu charakteryzuje się wysoką jakością,
- miocenu – poziom ten występujący na głębokości 150-180 m charakteryzuje się znaczną wydajnością i złą jakością – woda nie nadaje się do picia z uwagi na brunatne zabarwienie pyłem węglowym.

Najkorzystniejsze warunki zaopatrzenia w wodę występują w północnej części gminy Pokrzywnica, natomiast niekorzystne warunki panują środkowej i południowej części.

Obszar gminy Pokrzywnica w całości położony jest w obrębie JCWPd nr PLGW200054. W całości znajduje się również w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 215 o nazwie "Subniecka warszawska" oraz w obszarze GZWP nr 215A o nazwie "Subniecka warszawska – część centralna". (*Raport o oddziaływaniu na środowisko obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61)* Głównym wodonoścem w GZWP nr 215 są porowe utwory trzeciorzędowe położone na średniej głębokości 160 m p.p.t.; szacunkowe zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą około 250 tys. m^3/d, a jego powierzchnia liczy aż 51 tys. km^2, obejmując praktycznie cały obszar Mazowsza. Natomiast w odniesieniu do GZWP nr 215A głównym wodonoścem są również porowe utwory trzeciorzędowe, ale położone na większej głębokości – średnio 180 m p.p.t.; szacunkowe zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą około 145 tys. m^3/d, a jego powierzchnia liczy 17,5 tys. km^2, obejmując centralną część Mazowsza wokół Warszawy. W rejonie Pułtuska północna granica GZWP nr 215A przebiega przez Kleszewo mniej więcej równolegle do doliny Pełty.

Wody poziomu kredowego i niżej położonego poziomu jurajskiego są wodami termalnymi, przy czym temperatura wód w tych utworach wynosi 20 – 50 ^oC. Miąższość strefy wód zwykłych (słodkich) przekracza głębokość 500 m p.p.t. Niżej występują mineralne wody chlorkowe lub swoiste, które są eksploatowane w uzdrowisku Konstancin oraz w Skierniewicach i Mszczonowie.

O stopniu zagrożenia wód podziemnych decyduje wiele czynników, z których najważniejsze to:

- charakter utworów powierzchniowych,
- miąższość i rodzaj nadkładu nad stropem warstwy wodonośnej, w tym miąższość strefy aeracji,
- wzajemna relacja naporów hydraulicznych w poszczególnych poziomach,
- wielkość i rodzaj wprowadzanych do gruntu wód i zanieczyszczeń.

Zagrożenia dla wód podziemnych są w dużym stopniu analogiczne jak dla gleb i wód powierzchniowych. Jednym z największych jest dopływ zanieczyszczeń z gospodarstw domowych. Jak pisano wyżej, większość gospodarstw wyposażona jest w bezodpływowe zbiorniki na ścieki. Ich prawidłowe użytkowanie nie jest niebezpieczne. Zagrożenie pojawia się w momencie wystąpienia nieszczelności, bądź celowego odprowadzania ścieków do środowiska wodno-gruntowego. Należy zauważyć, iż ewentualne skażenie wód podziemnych będzie miało charakter lokalny i sporadyczny. Wynika to choćby z faktu iż większość mieszkańców wciąż korzysta z indywidualnych ujęć wody (według danych Głównego Urzędu statystycznego z sieci wodociągowej w gminie Pokrzywnica korzysta około 67% mieszkańców). Procederem niezrozumiałym można by określić zanieczyszczenie wód, z których się korzysta. Dlatego tez zagrożenie omawiane uznaje się za znikome.

Składowanie dwutlenku węgla

Na terenie gminy Pokrzywnica nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Rozdział 13

WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Zestawienie terenów górniczych przedstawiono w tabeli nr 25.

Tabela Nr 25 Zestawienie terenów górniczych
(na podstawie danych uzyskanych z Państwowego Instytutu Geologicznego - MIDAS)

Lp.	Nazwa terenu górniczego		
1.	Wólka Zaleska	17.	Łubienica V - pole D
2.	Łubienica XX	18.	Łubienica VII/2
3.	Zaborze – pole E	19.	Łubienica VIII/2
4.	Dzierżenin XXIII	20.	Łubienica X-2
5.	Dzierżenin XXIV	21.	Łubienica XI/2
6.	Łubienica XVII	22.	Łubienica XII-1
7.	Łubienica XVI/1	23.	Zaborze I
8.	Dzierżenin XXVI	24.	Łubienica XIV-1
9.	Dzierżenin XXVII	25.	Łubienica XV
10.	Gzowo	26.	Łubienica XVIII
11.	Łubienica IX 1	27.	Pogorzelec I - pole S
12.	Karniewek	28.	Strzyże I
13.	Łubienica IV - pole A/2	29.	Zaborze – pole W
14.	Łubienica IX - 2		
15.	Łubienica V - pole A/3		
16.	Łubienica V - pole C/2		

Rozdział 14

STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STAN STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

Powiązania komunikacyjne

Gmina Pokrzywnica położona jest nad rzeką Narew, na północ od gminy położony jest Pułtusk. Przez gminę (we wschodniej jej części) przebiega z północy na południe droga krajowa nr 61 relacji Warszawa – Augustów. Droga ta jest najważniejszym zewnętrznym połączeniem komunikacyjnym gminy. Na obszarze gminy ok. 13 km tej drogi przebiega przez teren miejscowości: Klusek, Dzierżenin, Pogorzelec, Karniewek, Gzowo, Strzyże, Łubienica i Łubienica Superunki. Ma charakter gospodarczo – rekreacyjny, odbywa się na niej ruch tranzytowy.

Dane generalnego pomiaru ruchu wskazują, że ruch na niej znacznie wzrósł i wynosi on niespełna 14 000 pojazdów na dobę. Ciąg ten należy zmodernizować, podnosząc jej parametry techniczne, tak aby je dostosować do obciążenia występującego ruchu.

W ciągu drogi krajowej nr 61 projektuje się budowę obwodnicy Pułtuska, której fragment prawdopodobnie zlokalizowany będzie na gruntach gminy Pokrzywnica. Obecnie sporządzane jest Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowe dla budowy obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61 (STEŚ). Określony w projekcie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pokrzywnica nowy przebieg drogi krajowej, jak również wskazane lokalizacje węzłów drogowych są obecnie analizowane na etapie STEŚ i mogą ulec zmianie. Planowany termin złożenia wniosku o Decyzję o Środowiskowych Uwarunkowaniach przewidziany jest przez Zarządcę drogi na luty 2019 roku.

Drugim ważnym ciągiem komunikacyjnym w gminie Pokrzywnica jest droga wojewódzka nr 571 relacji Płońsk – Nowe Miasto – Nasielsk – Pułtusk.

Łączna długość sieci dróg powiatowych na terenie gminy (jedenaście dróg) wynosi ok. 65,5 km. Drogi powiatowe te przebiegają w relacji: Pokrzywnica – Winnica i Pokrzywnica – Smogorzewo. Wśród nich jest 34,2 km dróg utwardzonych (niektóre jednak w bardzo złym stanie), natomiast 31,3 km to drogi gruntowe. Stan drogi krajowej, tak jak i dróg powiatowych wskazuje na konieczności przeprowadzenia modernizacji i zmiany parametrów (w tym modernizacji: nawierzchni, zwiększenie nośności, szerokości jezdni i poboczy, a w przypadku drogi krajowej nr 61 również budowy chodników).

Łączna długość dróg gminnych wynosi ok. 62 km. Drogi wewnętrzne stanowią uzupełnienie układu drogowego gminy. Drogi te:

- obsługują przede wszystkim zabudowę rozproszoną,
- stanowią komunikację wewnątrz wsi,
- tworzą połączenia między wsiami i ułatwiają dojazdy do użytków rolnych.

Długość dróg gminnych utwardzonych wynosi 3,6 km. Reszta dróg – 58,4 km to drogi gruntowe lub żwirowe. Wskaźnik obsługi komunikacyjnej jest dosyć niski, niska jest również gęstość dróg publicznych. Gęstość dróg publicznych wynosi ok. 42,7 km/100km^2. Mieszkańcy gminy obsługiwanie są przez komunikację autobusową PKS oraz jednego przewoźnika prywatnego. Częstotliwość kursowa komunikacji jest dosyć niska i zbyt mała jak na potrzeby mieszkańców gminy. Stanowi ona jedną z przyczyn barier rozwojowych dla osób pracujących, jak i uczących się.

Tabela Nr 26 Wykaz dróg publicznych gminnych zlokalizowanych na terenie gminy Pokrzywnica
Źródło: Dane z pozyskane z Urzędu gminy Pokrzywnica

L.p.	Numer drogi	Trasa przebiegu	Długość [km]	Nawierzchnia
1.	340301W	Koziegłowy - Olbrachowice - Niestępowo	1,5	asfaltowa/żwirowa

2.	340302W	Pokrzywnica - Domosław - gr. Gm. Pokrzywnica	1,8	gruntowa
3.	340303W	od drogi krajowej nr 61 do szkoły ze wsi Gzowo	1,6	asfaltowa
4.	340304W	droga powiatowa nr 3415W - Pomocnia - gr. Gm. Pokrzywnica	2	żwirowa
5.	340305W	droga powiatowa nr 3416W - przez wieś Piskornia	1,4	asfaltowa
6.	340306W	Piskornia - droga powiatowa nr 3404W	1,1	asfaltowa/żwirowa
7.	340307W	dr. powiatowa nr 3404W - Obręb - Dzbanice	3,7	asfaltowa
8.	340308W	dr. krajowa nr 61 - Karniewek	3,4	asfaltowa/żwirowa
9.	340309W	Trzepowo - Dzierżenin	1,9	asfaltowa
10.	340310W	dr. krajowa nr 61 - Dzierżenin	1,8	asfaltowa/żwirowa
11.	340311W	Cieplin - Budy Cieplińskie	2,1	żwirowa
12.	340312W	Trzepowo - Pobyłkowo Małe	3,7	asfaltowa
13.	340313W	przez wieś Murowanka do Pobyłkowa Małego	2,9	asfaltowa/żwirowa
14.	340314W	przez wieś Wólka Zaleska	1	asfaltowa
15.	340315W	Pobyłkowo Duże - Kępiaste	1,8	żwirowa
16.	340316W	dr. wojewódzka 619 Kokoszka – dr. powiatowa nr 3408W	1,17	asfaltowa
17.	340317W	Łępice - droga powiatowa nr 3408W Łępice	2,39	żwirowa
18.	340318W	dr. powiatowa nr 3408W Nowe Niestępowo - Niestępowo Włościańskie (za rzeką Niestępówką)	1,95	żwirowa
19.	340319W	Niestępowo Włościańskie – dr. wojewódzka nr 619 Płocochowo	1	żwirowa
20.	340320W	dr. powiatowa nr 3401W Koziegłowy – dr. wojewódzka nr 619 Koziegłowy	2,29	żwirowa
21.	340321W	Niestępowo Włościańskie - Koziegłowy – dr. wojewódzka nr 619 Płocochowo	3	żwirowa
22.	340322W	Nowo Niestępowo - Olbrachcice	2,1	żwirowa
23.	340323W	Pokrzywnica ul. Zacisze (od ul. Topolowej do gr. gminy)	0,6	żwirowa
24.	340324W	Pokrzywnica ul. Leśna (od Al. Jana Pawła II) - Pomocnia	1,85	żwirowa
25.	340325W	dr. powiatowa nr 3416W Piskornia – dr. powiatowa nr 3415W Ciepielin	3,35	żwirowa
26.	340326W	Dzbanice – dr. krajowa nr 61 Gzowo	1,89	żwirowa
27.	340327W	dr. krajowa nr 61 Gzowo – dr. krajowa nr 61 Gzowo	1,84	asfaltowa/żwirowa
28.	340328W	dr. krajowa nr 61 Pogorzelec – dr. powiatowa nr 3411 Dzbanice	2,2	asfaltowa/żwirowa
29.	340329W	dr. krajowa nr 61 Pogorzelec – dr. powiatowa nr 3411 Trzepowo	1,87	żwirowa
30.	340330W	dr. gm. 340309W Dzierżenin - Pogorzelec	1,3	żwirowa
31.	340331W	dr. gm. 340309W Dzierżenin - Pogorzelec	1,23	żwirowa
32.	340332W	dr. gm. 340309W Dzierżenin - Dzierżenin (do gr. Wsi Dzierżenin i Murowanka)	1,49	żwirowa
33.	340333W	dr. gminna nr 340312W Trzepowo – dr. powiatowa nr 3416W Pobyłkowo Małe	2,34	asfaltowa/żwirowa
34.	340334W	Murowanka – dr. powiatowa nr 3404W Klusek	0,74	asfaltowa
35.	340335W	dr. krajowa nr 61 Klusek - Pobyłkowo Małe	2,64	żwirowa
36.	340336W	dr. gminna nr 340312W Pobyłkowo Małe - Pobyłkowo Małe (do ronda)	0,43	żwirowa
37.	340337W	Budy Pobyłkowskie - Kępiaste	1,13	żwirowa
38.	340337W	Budy Pobyłkowskie - Kępiaste	1,13	żwirowa

Tabela Nr 27 Wykaz dróg publicznych gminnych zlokalizowanych na terenie gminy Pokrzywnica (skontrolowanych w listopadzie 2007 roku)
Źródło: Dane z pozyskane z Urzędu Gminy Pokrzywnica

Wykaz dróg gminnych gruntowych w gminie Pokrzywnica skontrolowanych w listopadzie 2007 roku				
L.p.	**miejscowość**	**droga gruntowa**		**szerokość**
		wzmocniona żwirem	**z gruntu rodzimego**	
1.	Łępice – Kokoszka	1,100 mb.	-	12 mb
2.	Łępice od powiatowej – Łępice	2,500 mb	-	6 mb
3.	Niestępowo - Płocochowo	2,420 mb	-	7-8 mb
3A.	Niestępowo figurka - Koziegłowy	-	1,780 mb.	7 mb
4.	Olbrachcice – Niestępowo	1,500 mb.	-	4-7-8 mb
5.	Pomocnia	2,180 mb	-	8 mb
6.	Ciepielin – Budy Ciepielińskie	1,900 mb	-	9 mb
6A.	Ciepielin wieś	800 mb.	-	9 mb
6B.	Ciepielin przez las	-	1,100 mb	9 mb
7.	Pobyłkowo Małe – Klusek	2,450 mb	-	9 mb
8.	Karniewek od końca asfaltu	-	870 mb	7 mb
9.	Dzbanice - Gzowo	1,900 mb	-	6 mb
10.	Gzowo w prawo w kierunku Narwi przy CPN - do dr. kraj.	1,550mb	-	8 mb
11.	Dzierżenin w prawo przed kościołem - do Narwi	1,750mb	-	6 mb
12.	Pogorzelec od Narwi do Strugi	2,050 mb	-	6 mb
13.	Wólka Zalewska- w kierunku Budy Pobyłkowskie - Gminna	1,300mb	-	9 mb
14.	Łubienica Superunki - do drogi krajowej	1,700 mb	-	4 mb
15.	Pobyłkowo Duże (struga) - Kępiaste do powiatowej	-	1,300 mb	4-6 mb
16.	Ulica Zacisze	0,650 mb	-	5 mb
17.	Niestępowo przy lesie – do Obrębek	-	1,500 mb	8 mb
18.	Trzepowo Parcele - Budy Ciepielińskie	1,500 mb		4-9-12 mb
19.	Pokrzywnica Fatimska – Domosław	-	1,750 mb	3-10 mb
20.	Pokrzywnica za Kościołem - do końca zabudowań	-	1,100 mb	3 mb
RAZEM		**27,250 mb**	**9,400 mb**	
		36,650 mb		

W roku 2007 gmina Pokrzywnica przystąpiła do udziału w realizacji Projektu Sieciowego pn. „Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza" (Uchwała Nr VIII/42/2007 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie przystąpienia do realizacji Projektu Sieciowego pod nazwą Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza).

Gospodarka odpadami

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie.

"Gmina Pokrzywnica poprzez firmę wyłonioną w drodze przetargu odbiera następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- **niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne** (kod 20 03 01),
- **odpady zielone** (odpady ulegające biodegradacji, kod 20 02 01)
- **pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania** (inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 191211 – kod 19 12 12).

Odprowadzanie ścieków

Gmina Pokrzywnica posiada jedną komunalną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w miejscowości Pokrzywnica, o wydajności 150 m^3/d. Obecnie ścieki w gospodarstwach domowych oraz obiektach infrastrukturalnych, gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków, a następnie wywożone odpowiednim wozem asenizacyjnym. Planowana jest budowa sieci kanalizacyjnej na terenie miejscowości gminnej oraz kilku sąsiadujących wsi. Inwestycja realizowana ma być w latach 2017 – 2018. W gminie istnieje zapotrzebowanie na budowę 18 km sieci kanalizacyjnej, przypadające na lata 2016 – 2020. Aktualnie ścieki bytowe z pozostałych części gminy nadal wywożone są do oczyszczalni ścieków w Pułtusku i stacji zlewnych w Jachrance i Somiance.

W ostatnich latach ilość ścieków zwiększyła się na terenie gminy. Przyczyną zaistniałej sytuacji jest rozbudowa sieci wodociągowej. Należy mieć na uwadze, iż dalsza rozbudowa sieci wodociągowej skutkować będzie zwiększeniem ilości ścieków. Podyktowane będzie to takimi względami jak:

- wzrost zużycia wody na cele bytowe w związku z rozwojem sieci wodociągowej,
- wzrost liczby mieszkańców w wyniku realizowanych inwestycji mieszkaniowych – napływ nowych mieszkańców (saldo migracji +18%),
- poprawa wyposażenia gospodarstw domowych w urządzenia zużywające wodę.

Oczyszczalnia w Pułtusku, do której wywożona jest część nieczystości z gminy Pokrzywnica, zapewnia 90% redukcję ładunku zanieczyszczeń. Oczyszczalnia ta posiada przepustowość 5400 m^3/dobę. Niestety część ścieków trafia w sposób niekontrolowany do środowiska. Zdarzają się przypadki występowania nieszczelnych zbiorników, co powoduje przedostawanie ścieków się do wód powierzchniowych i gruntowych. Wraz z rozbudową sieci wodociągowej gmina Pokrzywnica podejmuje działania w zakresie poprawy stanu środowiska, w tym także czystości. Działanie te związane są przede wszystkim z podjęciem inwestycji z zakresu budowy właściwej ilości oczyszczalni ścieków, a także docelowej sieci kanalizacyjnej.

Prowadzona gospodarka wodno – ściekowa skłania się ku uniezależnieniu od korzystania z oczyszczalni ścieków w Pułtusku, a także od przedsiębiorstw zajmujących asenizacją. Docelowo mają zmniejszyć się koszty poprzez realizację w inwestycję wodno – ściekową.

Poziom zanieczyszczeń wszystkich trzech dopływów Narwi jest przekroczony (pozaklasowe rzeki). Zakłada się podjęcie działań na rzecz poprawy stanu czystości rzek.

Zaopatrzenie w wodę

Zasób wód podziemnych (głównie pochodzenia czwartorzędowego) jest dosyć bogaty. Zasób ten występuje w północnej części gminy – w rejonie wsi Łępice i Niestępowo Nowe. W miejscowości Łępice znajduje się źródło ujęcia wody o wydajności 42 m^3/h. Około 67% mieszkańców podłączonych jest do sieci wodociągowej. Proces uzdatniania wody następuje w Łępicach (północna część gminy). Stacja uzdatniania składa się z dwóch studni wierconych, które pracują naprzemiennie. Wydajność ujęcia wynosi 75 m^3/h przy $Q_{śr.d}$ = 297m^3/d oraz $Q_{max.d}$ = 393 m^3/d. Woda z tego ujęcia, ze względu na przekroczoną zawartość związków żelaza i manganu, wymaga procesu uzdatniania.

Ponadto inne pozostałe miejscowości korzystają z wodociągów lokalnych. W gminie Pokrzywnica najczęściej wykorzystywane wody to wody podskórne, które mają podwyższoną zawartością zarówno żelaza i manganu, jak i azotanów. Są zanieczyszczone bakteriami (przede wszystkim z grupy E.coli). W części południowej występują okresowe niedobory w dostarczeniu wody, wykorzystywanej w celach konsumpcyjnych i gospodarczych.

Całkowita długość rozdzielczej sieci wodociągowej (czynnej) na terenie gminy na koniec 2015 r. wynosiła 214,9 km i zawierała 1 704 przyłącza do budynków mieszkalnych. Do sieci wodociągowej przyłączonych jest 73,3% ogółu budynków mieszkalnych. Ilość wody dostarczonej do gospodarstwach domowych w roku 2015 wyniosła 162,9 dam^3. Zużycie wody z wodociągów wyniosło 32,8 m^3 na jednego mieszkańca (stan na 2015 r.).

W dniu 4 kwietnia 2006 roku Uchwałą Nr XXXVI/223/2006 Rada Gminy Pokrzywnica przyjęła "Regulamin dostarczania wody", obowiązujący na terenie gminy Pokrzywnica, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Telekomunikacja

Orange Polska jest operatorem telefonii stacjonarnej na terenie gminy Pokrzywnica. Gmina niemal w całości pokryta jest zasięgiem możliwości korzystania z telefonii komórkowej. W rozproszonej zabudowie istnieje radiowy system dostępu. Istnieje konieczność poprawy dostępności Internetu.

Zgodnie z informacjami podanymi w Strategii e – rozwoju województwa mazowieckiego na lata 2007 – 2013 (Uchwała Nr 153/06 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 4 września 2006 roku) w Województwie Mazowieckim dostęp do szerokopasmowego internetu, z wykorzystaniem dostępnych wariantów łączy ADSL posiada średnio 15,80 procent abonentów TP S.A., natomiast w gminie Pokrzywnica odsetek ten wynosi 1,4%.

Na potrzeby realizacji Strategii e – Rozwoju Województwa Mazowieckiego Agencja Rozwoju Mazowsza S.A. przygotowała inwentaryzację zasobów sieci szerokopasmowej. Ponadto należy poinformować, iż Zarząd Województwa uchwałą nr 398/22/07 z dnia 27 lutego 2007 przekazał Agencji Rozwoju Mazowsza S.A. zadania województwa mazowieckiego w zakresie inicjowania przedsięwzięć zmierzających do wdrażania i realizacji Strategii e-Rozwoju Mazowsza.

Tabela Nr 28 Inwentaryzacja zasobów sieci szerokopasmowej na Mazowszu
Dane: Agencja Rozwoju Mazowsza S.A.

Inwentaryzacja zasobów sieci szerokopasmowej na Mazowszu		
L.p.	**miejscowość**	**dostępność obszarowa**
1.	Pokrzywnica	szary
2.	Budy Ciepielińskie	biały
3.	Budy Obrębskie	biały
4.	Budy Pobyłkowskie	biały
5.	Ciepielin	biały
6.	Dzbanice	biały
7.	Gzowo	biały
8.	Karniewek	szary
9.	Kępiaste	biały
10.	Klaski	biały
11.	Klusek	biały
12.	Koziegłowy	biały
13.	Łępice	biały
14.	Łosewo	biały
15.	Łubienica	biały
16.	Łubienica - Superunki	szary
17.	Mory	biały
18.	Murowanka	biały
19.	Niestępowo Włościańskie	biały
20.	Nowe Niestępowo	biały
21.	Obręb	szary
22.	Obrębek	biały
23.	Olbrachcice	biały
24.	Piskornia	biały

Inwentaryzacja zasobów sieci szerokopasmowej na Mazowszu		
L.p.	**miejscowość**	**dostępność obszarowa**
25.	Pobyłkowo Duże	biały
26.	Pobyłkowo Małe	biały
27.	Pogorzelec	biały
28.	Pomocnia	biały
29.	Strzyże	biały
30.	Świeszewo	biały
31.	Trzepowo	szary
32.	Witki	biały
33.	Wólka Zleska	biały
34.	Zaborze	biały
35.	Dzierżenin	szary

Poprzez oznaczenia „dostępności obszarowej", o których mowa powyżej, trzeba rozumieć:

- obszary białe – „białe" plamy na mapie infrastruktury dostępu, żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny nie świadczy usług na danym obszarze, całkowity brak możliwości korzystania z usług szerokopasmowego Internetu lub występuje 1 operator, który oferuje przepustowość poniżej 2 mb,
- obszary „szare" – działa tylko jeden operator, który świadczy usługi i więcej mb,
- obszary „czarne" – usługi dostępu szerokopasmowego oferuje, co najmniej 2 konkurujących dostawców na poziomie 2 i więcej mb.

Ponadto zgodnie z wykazem lokalizacji węzłów dystrybucyjnych budowanych w ramach Mazowieckiej Regionalnej Sieci Szerokopasmowej Projektu Internet dla Mazowsza, realizowanego w ramach Strategii e – Rozwoju Województwa Mazowieckiego przez Agencję Rozwoju Mazowsza S.A., węzły, o których mowa powyżej, w gminie Pokrzywnica znajdują się w miejscowościach Nowe Niestępowo (węzeł dystrybucyjny A) i Dzierżenin (węzeł dystrybucyjny B).

Zaopatrzenie w gaz

W części północnej gminy zlokalizowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia 6,4 MPa (5 km Winnica – Pułtusk). W obecnym czasie gaz z tej sieci nie jest dostarczany dla mieszkańców gminy. Studium gazyfikacji województwa ciechanowskiego zakłada dostarczenie gazu dla gminy Pokrzywnica ze stacji redukcyjnych w Pułtusku i Winnicy. Udostępnienie możliwości korzystania z sieci gazowej uzależnione będzie od wyników analiz ekonomicznych, w tym popytu na gaz.

Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Zaopatrzenie w energię elektryczną następuje ze stacji rozdzielczych 110/15kV zlokalizowanych w Pułtusku, Nasielsku oraz Serocku poprzez sieć energetyczną 15kV, stacje transformatorowe 15/0,4kV oraz sieć energetyczną 0,4kV.

Infrastruktura energetyczna wymaga modernizacji oraz rozbudowy, ze względów na zwiększający się popyt na ten typ energii.

Zgodnie z celem strategicznym nr 2: *Zwiększenie udziału energii odnawialnej w całkowitym bilansie energetycznym Gminy* zawartym w Planie gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pokrzywnica (2015) dąży się do zwiększenia liczby wykorzystywanych odnawialnych źródeł energii. W ostatnich latach w Pokrzywnicy przeprowadzono termomodernizacje wybranych budynków z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii, a także zamontowano panele płaskich kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej oraz na prywatnych budynkach mieszkalnych.

Cześć linii, a szczególnie transformatorów wymaga rozbudowy lub modernizacji z uwagi na wzrastające zapotrzebowanie na energię elektryczną. Jest to szczególnie zauważalne w większych, rozwijających się skupiskach ludności. Na terenie gminy nie ma obecnie instalacji pozwalających na wykorzystanie źródeł energii odnawialnej. W dniu 30 września 2003 r. Rada Gminy Pokrzywnica podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia „założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Pokrzywnica."

Rozdział 15

ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica, uwzględniono ustalenia zawarte w następujących dokumentach strategicznych, w tym także (aktów prawnych) o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Tabela Nr 29 Analiza dokumentów obowiązujących i projektowanych, odnoszących do obszaru gminy Pokrzywnica, w celu wykorzystania ich przy pracach nad opracowaniem projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pokrzywnica			
L.p.	**Nazwa dokumentu**	**Zamierzenie inwestycyjne**	**Stan realizacji**
Dokumenty administracji rządowej (w tym przepisy prawa)			
1.	Rozporządzenie nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.	zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej, w szczególności lokalizowania nowych wałów przeciwpowodziowych w obrębie tarasu zalewowego Bugu i Narwi	
		zakaz prowadzenia prac regulacyjnych Bugu i Narwi, za wyjątkiem czynności mających na celu ochronę przeciwpowodziową, utrzymanie szlaku żeglowanego oraz przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska, Prace te mogę być wykonywane jedynie z zastosowaniem materiałów naturalnych.	
Dokumenty samorządu Województwa Mazowieckiego			
2.	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja)	ochrona najcenniejszych wartości środowiska przyrodniczego (zasobów i krajobrazu), poprzez utworzenie spójnego przestrzennie, chroniącego powiązania przyrodnicze systemu obszarów prawnie chronionych niezbędnych dla zachowania równowagi ekologicznej (w tym obszarów „NATURA 2000"), ze szczególnym uwzględnieniem dolin Wisły, Bugu i Narwi	
		poprawa dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego, w tym przebudowę pozostałych dróg krajowych (w tym m.in. nr 61), w tym budowa obwodnicy Miasta Pułtuska	
3.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego	Budowę obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61	
		Budowa gazociągu międzysystemowego Polska – Litwa	
		prowadzenie wspólnych działań mających na celu ochronę ptaków i siedlisk w ramach sieci obszarów Natura 2000: „Dolina Dolnej Narwi"	
		modernizację wałów przeciwpowodziowych na m.in. na Narwi	
		budowę wałów na Narwi	
4.	Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2012 - 2015	wyznaczanie i promocja szlaków turystyki kulturowej w oparciu o atrakcje krajobrazowo-architektoniczne wzdłuż dolin rzecznych	
5.	Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019	Przebudowa drogi powiatowej nr 3404W Przewodowo Poduchowne - Golądkowo - Pokrzywnica - Klusek na odcinku Goładkowo - Pokrzywnica	Zrealizowano
Dokumenty samorządu Powiatu Pułtuskiego			
6.	Tabela inwestycji Powiatu Pułtuskiego	Remont drogi powiatowej: odcinek Budy Ciepielińskie – Piskornia, 33 k,. Element drogi powiatowej Nr 07586 Pobyłkowo – Piskornia	

L.p.	Nazwa dokumentu	Zamierzenie inwestycyjne	Stan realizacji
Dokumenty samorządu gminy Pokrzywnica			
7.	Strategia Rozwoju Gminy Pokrzywnica na lata 2015 - 2022	Przebudowa dróg gminnych: przez wieś Ciepielin, we wsi Pomocnia, relacji Dzbanice – Gzowo, we wsi Łępice, Płocochowo-Niestępowo, Budy Ciepielińskie	
		Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych we wsiach,	
		Budowa mostu na rzece Niestępówka w drodze gminnej relacji Koziegłowy – Olbrachcice.	
		Przebudowa dróg powiatowych relacji Ciepielin – Pobyłkowo Duże, Zaborze – Obrębek, Budy Pobyłkowskie – Kępiaste, Dzbanice – Trzepowo, Kacice	
		Budowa chodników wzdłuż drogi krajowej nr 61 w m. Pogorzelec, Karniewek, Gzowo, Strzyże, Łubienica – Superunki i Łubienica oraz wzdłuż dróg gminnych i powiatowych na terenie skoncentrowanej zabudowy	
		Opracowanie kompleksowego programu modernizacji i rozbudowy oświetlenia ulicznego na terenie gminy z wykorzystaniem OZE i Led i modernizacja oświetlenia ulicznego	
		Uruchomienie wieczornego połączenia obszaru oddalonego od DK 61 („wewnątrz" gminy) z Serockiem i Pułtuskiem	
		Budowa oświetlenia przystanków autobusowych w miejscowościach gminy	
		Opracowanie dokumentacji projektowej dla kluczowych tras rowerowych i rozwój sieci ścieżek w powiązaniu z sąsiednimi obszarami i we współpracy z innymi samorządami (Pułtusk, Serock, Winnica)	
		Opracowanie dokumentacji technicznej dot. budowy systemu kanalizacji sanitarnej dla wsi Obręb – Budy Obrębskie, Piskornia – Pomocnia, Obrębek – Klaski – Mory – Dzbanice	
		Opracowanie dokumentacji technicznej dot. budowy systemu kanalizacji sanitarnej dla wsi Pokrzywnica	Zrealizowano
		Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Pokrzywnica, Obręb – Budy Obrębskie, Piskornia – Pomocnia, Obrębek – Mory – Klaski - Dzbanice	
		Termomodernizacja budynków oświatowych na terenie gminy	
		Modernizacja studni zaopatrujących w wodę pod kątem wydajności i energoefektywności na SUW w Łępicach	
		Budowa dodatkowego zbiornika wyrównawczego przy SUW w Łępicach	
		Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy	
		Budowa placów zabaw i boisk dla dzieci i młodzieży na terenie gminy	
		Budowa sali sportowej przy Publicznej Szkole Podstawowej w Pobyłkowie Dużym i Gzowie	
		Budowa sali sportowej przy Publicznej Szkole Podstawowej w Pokrzywnicy	Nieaktualne
		Rozbudowa sieci LAN w Urzędzie Gminy oraz infrastruktury sieciowej jednostek organizacyjnych i Urzędu Gminy wraz z zakupem sprzętu i oprogramowania	
		Uzbrojenie terenów w sieci infrastrukturalne (woda, kanalizacja, sieć teleinformatyczna) w celu wsparcia budownictwa mieszkaniowego	
		Analiza możliwości budowy przeprawy promowej przez Narew i realizacja. Analiza możliwości i wsparcie budowy przystani kajakowej nad Narwią na obszarze gminy	
		Turystyczne zagospodarowanie terenów nad Narwią i poprawa dostępu do rzeki Narew poprzez budowę przystani nad Narwią	

L.p.	Nazwa dokumentu	Zamierzenie inwestycyjne	Stan realizacji
8.	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pokrzywnica na lata 2004 – 2013 (Uchwała Nr XXXII/198/2005 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 14 listopada 2005 r.)	Budowa wodociągu w miejscowościach Pobyłkowo Małe, Murowanka, Pobyłkowo Duże, Kępiaste, Budy Pobyłkowskie, Wólka Zaleska	Zrealizowano
		Przebudowa drogi gminnej Budy Pobyłkowskie- Wólka Zalewska	Zrealizowano
		Urządzenie drogi gminnej Pokrzywnica –Domosław	
		Modernizacja Alei Fatimskiej oraz ulic: Pułtuskiej i Topolowej	Zrealizowano
		Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pokrzywnicy	Nieaktualne
		Urządzenie drogi gminnej Piskornia - Budy Obrębskie	
		Przebudowa drogi gminnej Piskornia - Pomocnia	
		Budowa oczyszczalni ścieków w Pokrzywnicy	Zrealizowano
		Budowa oczyszczalni ścieków w Pokrzywnicy i sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Pokrzywnica, Piskornia Budy Obrębskie, Obręb	
		Modernizacja Alei Jana Pawła II oraz ulicy Ogrodowej	
		Urządzenie ulicy Zacisze	Zrealizowano
		Urządzenie drogi gminnej Olbrachcice-Niestępowo	Zrealizowano
		Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Gzowie	
		Przebudowa drogi gminnej Łępice – Kokoszka	Zrealizowano
		Urządzenie drogi gminnej Pobyłkowo Duże – Kępiaste	
		Modernizacja dróg w miejscowości Dzierżenin	
		Urządzenie i przebudowa drogi Dzbanice-Gzowo	
		Budowa oczyszczalni ścieków w Pobyłkowie Małym i sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Pobyłkowo Małe, Pobyłkowo Duże.	
		Urządzenie drogi gminnej Ciepielin – Budy Ciepielińskie	
		Urządzenie ulicy Leśnej	
		Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pobyłkowie Dużym	
		Modernizacja drogi Pobyłkowo Małe – Klusek	Zrealizowano
		Urządzenie drogi gminnej Budy Pobyłkowskie – Kępiaste	
9.	Plan Odnowy Miejscowości Pokrzywnica (Załącznik do Uchwały Nr XLIII/235/2010 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 22 września 2010 roku)	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Pokrzywnica, etap I.	
		Modernizacja Alei Fatimskiej polegająca na położeniu nowej warstwy masy bitumicznej.	Zrealizowano
		Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Pokrzywnicy	Nieaktualne

L.p.	Nazwa dokumentu	Zamierzenie inwestycyjne	Stan realizacji
10.	Plan Odnowy Miejscowości Pobyłkowo Małe (Uchwała Nr XXIX/151/2009 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 25 marca 2009 r.)	Budowa sieci wodociągowej	
		Budowa sieci kanalizacyjnej	
		Modernizacja sieci dróg i ulic	
11.	Program zwodociągowania gminy Pokrzywnica Uchwała Nr 111/22/2002 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 23 grudnia 2002 r.)	Etap V (Świeszewo, Karniewek, Pogorzelec)	Zrealizowano
		Etap VI (Trzepowo, Dzierżenin, Klusek)	Zrealizowano
		Etap VII (Łosewo, Cieplin, Budy Ciepielińskie)	Zrealizowano
		Etap VIII (Budy Pobyłkowskie, Pobyłkowo Duże, Wólka Zalewska, Kępiaste)	Zrealizowano
		Etap IX (Murowanka, Pobyłkowo Małe)	Zrealizowano
12.	Plan Rozwoju Miejscowości Piskornia (Uchwała Nr XXXVIII/237/2006 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 30 czerwca 2006 roku)	Remont oraz wyposażenie świetlicy wiejskiej z zagospodarowaniem terenu	Zrealizowano
		Zagospodarowanie terenu pod plac zabaw i boisko dla dzieci i młodzieży wraz z adaptacją budynku na świetlicę wiejską w miejscowości Pobyłkowo Małe".	Zrealizowano
		Budowa sieci kanalizacyjnej	
		Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pokrzywnicy	Nieaktualne
		Przebudowa kotłowni węglowej na olejową w Szkole Podstawowej w Pokrzywnicy	Nieaktualne
		Urządzenie drogi gminnej relacji Pokrzywnica – Domosław	
		Modernizacja Al. Fatimskiej, Al. Jana Pawła II oraz ulic Pułtuskiej, Topolowej i Ogrodowej w miejscowości Pokrzywnica	Zrealizowano
		Urządzenie ul. Zacisze w miejscowości Pokrzywnica	Zrealizowano
		Urządzenie ul. Leśnej w miejscowości Pokrzywnica	
13.	Program ochrony środowiska dla gminy Pokrzywnica na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 – 2017 (Uchwała Nr XLII/223/2010 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 20 lipca 2010 r.)	Przebudowa drogi gminnej – dojazdowej do gruntów rolnych Nowe Nięstępowo – Olbrachcice oraz Łępice – Kokoszka	Zrealizowano
		Budowa wodociągu wiejskiego w gminie Pokrzywnica – etap V	Zrealizowano
		Budowa oczyszczalni ścieków w m. Pokrzywnica	Zrealizowano
		Przebudowa drogi gminnej nr 0731018 i nr 0731019 Niestępowo – Włościańskie – Płocochowo	
		Przebudowa drogi gminnej nr 0731026 i nr 0731027 Dzbanice – Gzowo	
		Przebudowa drogi gminnej nr 0731035 Pobyłkowo Małe – Klusek	Zrealizowano
		Przebudowa sieci dróg gminnych na terenie gminy Pokrzywnica nr 0731011 we wsi Ciepielin, nr 0731004 we wsi Pomocnia	
		Przebudowa sieci dróg gminnych na terenie gminy Pokrzywnica nr 07031022 Nowe Niestępowo – Olbrachcice	Zrealizowano
		Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków przy Publicznym Gimnazjum w m. Dzierżenin	Zrealizowano
		Budowa sieci wodociągowej w m. Pogorzelec – lewy brzeg rzeki Narew	
		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Pokrzywnica – etap I	

L.p.	Nazwa dokumentu	Zamierzenie inwestycyjne	Stan realizacji
14.	Program ochrony środowiska dla gminy Pokrzywnica na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 – 2017 (Uchwała Nr XLII/223/2010 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 20 lipca 2010 r.)	Budowa oczyszczalni ścieków w m. Klusek oraz sieci kanalizacji sanitarnej w m. Pokrzywnica – etap II	
		Budowa zabezpieczeń przed uciążliwościami akustycznymi np. osłon, ekranów akustycznych (GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Zarządy dróg powiatowych i gminnych, zarządcy obiektów)	
		Rekultywacja terenów zdegradowanych (przedsiębiorcy, właściciele terenów, Starosta)	
		Ochrona obszarów cennych przyrodniczo (Wojewoda Mazowiecka, Starostwo Powiatowe , gmina, Nadleśnictwa)	
		Zalesianie terenów zdegradowanych i nieużytków (Starostwo Powiatowe, gmina, Nadleśnictwa, właściciele lasów)"	

Analiza zgodności projektowanego Studium z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego został uchwalony Uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa w dniu 7 lipca 2014 roku. Plan ten określa politykę przestrzenną województwa mazowieckiego, uwzględniając kontekst krajowy określony w Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju.

Zgodnie z art. 11 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wójt sporządza studium uwzględniając ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zgodnie z informacjami podanymi w ww. Planie przez gminę Pokrzywnica przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym (rzeka Narew). Gmina Pokrzywnica położona jest w obszarze największych wpływów aglomeracji warszawskiej. Infrastruktura techniczna, która przebiega przez gminę to: linia elektroenergetyczna 110 KV oraz gazociąg wysokiego ciśnienia. Komunikację ponadlokalną tworzą drogi: krajowa nr 61, wojewódzka nr 571. Gmina Pokrzywnica położona jest w obszarze preferowanym do rozwoju turystyki wypoczynkowej oraz przyrodniczej i kwalifikowanej. Przez gminę przebiega projektowany szlak turystyczny rowerowy EuroVelo. Niewielka część północnej części gminy położona jest w rejonie koncentracji stanowisk archeologicznych. W części gminy występuje krajobraz kulturowy przyrodniczy o randze międzynarodowej. Ponadto gmina Pokrzywnica objęta jest strefą ochrony wartości krajobrazów przyrodniczo-kulturowych w pasmach rzecznych.

Po przeprowadzeniu analiz zgodności projektowanego Studium z Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Mazowieckiego należy stwierdzić, iż zaproponowane ustalenia niniejszego Studium, w tym zwłaszcza kierunki rozwoju gminy Pokrzywnica, stanowiące politykę przestrzenną gminy są zbieżne z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Mazowieckiego i nie stoją w nim w sprzeczności. Ustalenia Planu Województwa zostały uwzględnione przy sporządzaniu niniejszego dokumentu.

Rozdział 16

WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Stan zagrożenia powodziowego dla terenów zabudowanych według obliczeń hydraulicznych przy przepływie wód wielkich o prawdopodobieństwie 1% i 5%, o którym mowa w „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi" może wystąpić w gminie Pokrzywnica. Zalaniu może ulec kilka zabudowań wsi Karniewek. Zabudowania wsi Pogorzelec i Strzyże są również zagrożone możliwością wystąpienia powodzi.

Zgodnie z informacjami podanymi w „Ocenie stanu zagrożenia i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu pułtuskiego" sporządzonym przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusku Starostwa Powiatowego w Pułtusku, rzeka Narew stwarza realne zagrożenie powodziowe dla ok. 6 tys. mieszkańców takich gmin jak: Pułtusk, Obryte, Zatory, Pokrzywnica. Na terenie powiatu pułtuskiego zdarzyły się powodzie o charakterze katastrofalnym w roku 1958 i 1979.

Tabela Nr 30 Zestawienie charakterystycznych stanów wody dla posterunków wodowskazowych
na podstawie Komunikatu: „Analiza stanu zagrożenia i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu pułtuskiego"

Lp.	Wodowskaz	Km Rzeki	Rzędna zera wodowskazu	Stan ostrzegawczy	Stan alarmowy	Rzędna podczas powodzi kwiecień 1979 r.	Abs. max w cm powódź 1979 r.
1.	Zambski Kościelne	81.2	79.02	420	480	85,36	634
2.	Pułtusk	63.3	77.32	380	400	83,02	570

Na poziom zagrożeń mają wpływ:

- zalegające masy śniegowe w rejonach źródeł i dopływów rzeki Narew,
- pokrywa lodowa, która może powodować zatory lodowo - śryżowe,
- zrzuty wody z elektrociepłowni w Ostrołęce.

Zagrożenie powodziowe w gminie Pokrzywnica istnieje w miejscowościach: Dzierżenin, Gzowo, Karniewek, Klusek, Łubienica Superunki i Pogorzelec.

Zgodnie z informacjami podanymi w opracowaniem „Ocena stanu zagrożenia i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu pułtuskiego" dotyczącymi stanów wody na rzece Narew: w przypadku przekroczenia stanów alarmowych i wystąpienia realnego zagrożenia - akcję przeciwpowodziową planuje się prowadzić w trzech etapach - zgodnie z powiatowym planem zarządzania kryzysowego..

Pierwszy etap – dotyczy działań związanych z monitorowaniem i obroną terenów bezpośredniego zagrożenia powodziowego w gminie Obryte, Pułtusk.

Drugi etap – dotyczy monitorowania i obrony technicznych urządzeń przeciwpowodziowych chroniących miasto i gminę Pułtusk, Pokrzywnica i Zatory.

Trzeci etap - dotyczy przygotowania i ewakuacji ludności z terenów przewidywanego zatopienia powodziowego.

Należy nadmienić, że zgodnie z art. 18 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego nie jest dysponentem i organem zarządzania kryzysowego powiatu, a jedynie całodobową służbą dyżurną starosty pułtuskiego, realizującą ustawowe zadania związane z pełnieniem całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego; współdziałaniem z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej; sprawowaniem nadzoru nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności; współpracą z podmiotami realizującymi monitoring środowiska; współdziałaniem z podmiotami prowadzącymi

akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne; dokumentowaniem działań podejmowanych przez centrum; realizacją zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Dzięki staraniom WZK i przychylności władz powiatu udało się utworzyć i wyposażyć powiatowy magazyn przeciwpowodziowy oraz zmodernizować pomieszczenia operacyjne powiatowego centrum zarządzania kryzysowego, które jako jedno z nielicznych na Mazowszu jest zdolne do funkcjonowania w systemie całodobowym oraz przy długotrwałych niedoborach energii elektrycznej. Nadmieniam, że modernizacja centrum nie jest w pełni zakończona, niezbędne jest jeszcze zakupienie specjalistycznego oprogramowania do monitorowania zagrożeń, a w szczególności terenów zalewowych z wykorzystaniem map cyfrowych, systemu lokalizacji pojazdów powiatowych służb, inspekcji i straży z wykorzystaniem GPS oraz dalsze doposażenie powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, w szczególności w łodzie desantowe z silnikami zaburtowymi, specjalistyczną odzież dla drużyn ratowniczych, agregaty prądotwórcze z zestawami oświetleniowymi oraz inny sprzęt ratowniczy i kwatermistrzowski.

W zakresie funkcjonowania gminnych centrów zarządzania kryzysowego oraz wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych należy stwierdzić, że zgodnie z obowiązującym prawem zadania w tym zakresie leżą w kompetencjach właściwych organów zarządzania kryzysowego gmin bezpośrednio odpowiedzialnych za bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańców.*

Obecny stan wyposażenia magazynów nie jest wystarczający i wymaga niezwłocznych nakładów finansowych ze strony właściwych organów, gdyż zarządzanie kryzysowe, w tym ochrona przeciwpowodziowa, wyposażenie i utrzymanie magazynów przeciwpowodziowych należy do zadań własnych samorządów terytorialnych.* Istotny problem stanowią m.in. braki w awaryjnym systemie oświetlenia wałów przeciwpowodziowych, braki sprzętowo-materiałowe związane z zabezpieczeniem kwaterowaniem ewakuowanej ludności, w szczególności w mieście Pułtusk, gdzie na terenach przewidywanego zatopienia zamieszkuje ponad 5 tys. osób. Szkoły, które są wyznaczone przez organy gmin do przyjęcia ewakuowanych powinny być organizacyjnie i logistycznie do tego przygotowane.

CZĘŚĆ 2
KIERUNKI

Rozdział 1

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Zasady strukturalne polityki przestrzennej gminy

Na podstawie dokonanej analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy przyjmuje się jako zasadę kontynuacji myśli planistycznej wynikającej z historycznego układu przestrzennego, przy uwzględnieniu istniejących dokumentów planistycznych o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, a także rozpatrzeniu złożonych wniosków.

Celami polityki Przestrzennej są:

- poprawa struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym podniesienie ładu przestrzennego, stworzenie korzystnego wizerunku gminy, oraz wzmocnienie jego powiązań z regionem,
- racjonalne wykorzystanie terenów i intensyfikacja ich zagospodarowania,
- ochrona wartości środowiska przyrodniczego i wykorzystanie potencjału terenów otwartych,
- ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego.

Mając na względzie istniejące zainwestowanie, wskazane na Rysunku nr 1 „Uwarunkowania – Dotychczasowe zagospodarowanie terenów" tj.:

- Tereny zabudowy o przewadze:
  - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
  - zabudowy zagrodowej
  - zabudowy letniskowej,
  - zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
  - zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
  - zabudowy usługowej,
  - zabudowy usług kultury i usług oświaty,
  - zabudowy produkcyjno-usługowej,
  - tereny infrastruktury,
- Tereny zieleni otwarte
  - tereny cmentarzy,
  - tereny lasów lub zadrzewień,
  - tereny łąk,
  - tereny zieleni nadwodnej,
  - tereny powyrobiskowe i tereny przewidziane do rekultywacji,
  - tereny użytkowane rolniczo.

wyznacza się na Rysunku nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" strefy rozwoju funkcji, tj.:

a) strefa zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej – MR/MN
b) strefa zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług – MR/U
c) strefa zabudowy letniskowej/mieszkaniowej jednorodzinnej – ML/MN
d) strefa zabudowy letniskowej – ML
e) strefa zabudowy usługowej, usługowej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej/mieszkaniowo jednorodzinnej – U/MR
f) strefa powierzchniowej eksploatacji kopalin – PE,

które zostały wskazane na Rysunku, o którym mowa powyżej.

Wyznaczone na Rysunku nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" strefy rozwoju funkcji wskazują, orientacyjne rejony, w których może rozwijać się zagospodarowanie o danej funkcji. Ich szczegółowy zasięg winien być uszczegółowiony w zależności od warunków lokalnych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przyjęta zasada, rezerwowania wolnych od zabudowy przestrzeni pomiędzy poszczególnymi zespołami/ciągami zabudowy, musi zostać utrzymana w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jednak szerokość i ich precyzyjne umiejscowienie powinny wynikać z uwarunkowań wynikających ze stanu istniejącego oraz innych czynników lokalnych. Ich sugerowana szerokość to 40-100 m.

Ponadto na ww. rysunku wskazano tereny potencjalnego rozwoju w przypadku wypełnienia/wykorzystania terenów sąsiednich:

- zabudowa zagrodowa/mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa zagrodowa/mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem usług,
- zabudowa letniskowa/mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa letniskowa,
- zabudowa usługowa z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej
- potencjalna strefa powiększenia cmentarza w Pokrzywnicy.

Istniejące zainwestowanie prezentowane na Rysunku nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" jest zbieżne z obecnym użytkowaniem terenów prezentowanym na Rysunku nr 1. Zostało ono poddane na Rysunku nr 2 generalizacji polegającej na przedstawieniu wszystkich typów funkcji usługowej za pomocą jednej barwy w celu uzyskania większej przejrzystości graficznej opracowania.

Istniejące zainwestowanie i obecne użytkowanie terenów przedstawione na Rysunkach nr 1 i 2 Studium posiadają orientacyjny zasięg przestrzenny i wskazują dominującą funkcję w danym wydzieleniu. Dopuszcza się zachowanie, modernizację i przebudowę niewskazanych/niewyodrębnionych na obu Rysunkach Studium istniejących budynków, ich zespołów i obiektów budowlanych zgodnie z dotychczasowym zagospodarowaniem.

W przypadku objęcia terenu decyzją o warunkach zabudowy/decyzją o lokalizacji inwestycji celu publicznego, ustalenia zawarte w tej decyzji należy uwzględnić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, o ile to jest możliwe. Uwzględnienie ww. decyzji w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest elementem polityki przestrzennej gminy zawartej w Studium.

Polityka w zakresie gospodarki przestrzennej

Polityka przestrzenna gminy Pokrzywnica realizowana jest w działaniach planistycznych oraz w decyzjach administracyjnych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym.

Kształtowanie polityki przestrzennej gminy oparte być musi o zasady zrównoważonego, trwałego rozwoju zwłaszcza w dziedzinach: ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych, optymalnego gospodarowania przestrzenią, wzrostu standardów cywilizacyjnych i dobrobytu mieszkańców oraz rozwoju gospodarki.

Przyjęta uchwałą Rady Gminy polityka przestrzenna (zapisana w niniejszym dokumencie), określona w odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych zagadnień, jest podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych, odnoszących się do wybranych obszarów gminy Pokrzywnica, podstawą opracowywania analiz zgodności ustaleń sporządzanych planów miejscowych z tą polityka, a także będzie dokumentem pomocniczym w przygotowywaniu decyzji administracyjnych związanych z zagospodarowaniem terenów na obszar nie objętych dotychczas planami miejscowymi.

Będzie również materiałem pomocniczym do:

- planowania i realizacji zadań własnych gminy związanych z zagospodarowaniem przestrzennym,
- ofertowej działalności organów gminy,

- posługiwania się przepisami ustaw szczególnych, które mając swój aspekt przestrzenny na obszarze miasta wpływają na ustalenia studium i wiążą organy gminy w postępowaniu administracyjnym,
- gospodarki gruntami,
- podejmowania działań związanych z obejmowaniem ochroną najbardziej cennych i wartościowych obszarów i obiektów,
- wykonywania prognoz wpływu ustaleń planów miejscowych na środowisko,
- wykonywania ocen oddziaływania inwestycji na środowisko,
- planowania prac kartograficznych umożliwiających sprawną działalność planistyczną i administracyjną.

Kierunki zmian wynikające z audytu krajobrazowego

Obowiązek sporządzenia audytu krajobrazowego został nałożony na organy samorządu województwa w związku z wejściem w życie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu z dnia 24 kwietnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 774). Zgodnie z ww. ustawą audyt krajobrazowy musi zostać uchwalony w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie powyższej ustawy, tj. do 11 września 2018 r.

Aktualnie w województwie Mazowieckim nie uchwalono audytu krajobrazowego. W związku z tym w Studium nie wyznacza się kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wynikających z audytu krajobrazowego.

Rozdział 2

KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Na Rysunku nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" wyznaczono strefy rozwoju funkcji, dla których określa się poniżej wskaźniki dotyczące zagospodarowania, tj. maksymalna ilość kondygnacji nadziemnych, minimalna powierzchnia działki, minimalna powierzchnia biologicznie czynna.

Dopuszcza się na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uściślenie, zależności od uwarunkowań lokalnych, przebiegu granic stref rozwoju funkcji.

Tabela Nr 31 Charakterystyka stref rozwoju funkcji przeważających na terenie

Lp.	Strefy rozwoju funkcji	Charakterystyka
1.	strefa zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej **– *MR/MN***	▪ maksymalna ilość kondygnacji nadziemnych – 2 ▪ minimalna powierzchnia działki: 800 m^2 – 1200 m^2 ▪ minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%
2.	strefa zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług **– *MR/U***	▪ maksymalna ilość kondygnacji nadziemnych – 2 ▪ minimalna powierzchnia działki: 1000 m^2 – 1200 m^2 ▪ minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40%
3.	strefa zabudowy letniskowej/mieszkaniowej jednorodzinnej **– *ML/MN***	▪ maksymalna ilość kondygnacji nadziemnych – 2 ▪ minimalna powierzchnia działki: 1000 m^2 – 1200 m^2 ▪ minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%
4.	strefa zabudowy letniskowej **– *ML***	▪ maksymalna ilość kondygnacji nadziemnych – 2 ▪ minimalna powierzchnia działki: 1000 m^2 ▪ minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70%
5.	strefa zabudowy usługowej, usługowej z dopuszczeniem	▪ maksymalna ilość kondygnacji nadziemnych – 3 ▪ minimalna powierzchnia działki: 1000 m^2

	zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej ***– U/MR/MN***	▪ minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 20%
6.	strefa powierzchniowej eksploatacji kopalin – ***PE,*** obejmuje obszary i tereny górnicze w granicach i na warunkach określonych przepisami prawa oraz tereny użytkowane rolniczo wraz z istniejącą zabudową.	Działalność górnicza w obrębie złóż, wyłącznie za zgodą instytucji ochrony środowiska i krajobrazu, na podstawie stosownej koncesji, z obowiązkiem rekultywacji terenów po zakończeniu eksploatacji (kierunki rekultywacji: rolny, leśny, wodny, komunalny) zgodnie z przepisami odrębnymi, przy pełnym zapewnieniu nieuciążliwości dla otoczenia, w szczególności terenów mieszkaniowych i usługowych. Ochrona przed nadmiernym rozdrobnieniem i zapewnienie maksymalnego wykorzystania zasobów. Przeznaczenie tych terenów posiada charakter czasowy, związany z zasobnością danego złoża. Zakres dopuszczalnych przekształceń funkcjonalnych ograniczonych w czasie, w tym szczegółowe, docelowe decyzje przestrzenne, będą zawarte w sporządzanych planach miejscowych. Dopuszcza się rozwój istniejących funkcji, tj. mieszkaniowej, usługowej zgodnie z charakterystyką dla stref zabudowy MR/MN, MR/U, U/MR, U

Powyższe parametry mają charakter orientacyjny-kierunkowy i wymagają szczegółowego przesądzenia na etapie sporządzania planów miejscowych i dostosowania ich do specyfiki miejsca i uwarunkowań szczegółowych oraz przepisów odrębnych. Dopuszcza się bilansowanie wskaźników w ramach terenów funkcjonalnych, a nie tylko pojedynczych działek pod warunkiem, że będzie to jednoznacznie ustalone w planie.

W poniższej Tabeli wskazuje się strefy rozwoju funkcji, które występują w poszczególnych miejscowościach.

Tabela Nr 32 Występujące strefy rozwoju funkcji w miejscowościach gminy Pokrzywnica

Lp.	Miejscowości gminy Pokrzywnica	Występujące strefy rozwoju funkcji
1.	Budy Ciepielińskie	*MR/MN*
2.	Budy Obrębskie	*MR/MN*
3.	Budy Pobyłkowskie	*MR/MN*
4.	Ciepielin	*MR/MN, ~~PE~~*
5.	Dzbanice	*MR/MN*
6.	Dzierżenin	*U/MR, PE, ML/MN, U*
7.	Gzowo	*MR/MN, MR/U, ML/MN*
8.	Karniewek	*MR/U, ML/MN*
9.	Kępiaste	*ML*
10.	Klaski	*MR/MN*
11.	Klusek	*MR/MN/U, ML/MN*
12.	Koziegłowy	*MR/MN*
13.	Łępice	*MR/MN*
14.	Łosewo	*MR/MN*
15.	Łubienica	*MR/U, U/MR*
16.	Łubienica Superunki	*MR/U, MR/MN, PE, U/MR, ML*
17.	Mory	*MR/MN*
18.	Murowanka	*MR/MN, PE*
19.	Niestępowo Włościańskie	*MR/MN*
20.	Nowe Niestępowo	*MR/MN*
21.	Obręb	*MR/MN*

Lp.	Miejscowości gminy Pokrzywnica	Występujące strefy rozwoju funkcji
22.	Obrębek	*MR/MN*
23.	Olbrachcice	*MR/MN*
24.	Piskornia	*MR/MN, MN/MR/U*
25.	Pobyłkowo Duże	*MR/MN, MR/U*
27.	Pobyłkowo Małe	*MR/MN, MR/U*
28.	Pogorzelec	*MR/MN , ML/MN, ML, PE,*
29.	Pokrzywnica	*MR/MN, U/MR, MR/U*
30.	Pomocnia	*MR/MN*
31.	Strzyże	*PE, MR/MN, ML, U/MR*
32.	Świeszewo	*MR/MN*
33.	Trzepowo	*MR/MN, PE*
34.	Witki	*MR/MN*
35.	Wólka Zaleska	*ML/MN, ML, MR/MN, PE*
36.	Zaborze	*PE*

Należy mieć na względzie, iż przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydawaniu decyzji administracyjnych, związanych z lokalizacją inwestycji należy wziąć pod uwagę ustalenia zawarte w obowiązujących przepisach odrębnych, w szczególności związanych z Nadbużańskim Parkiem Krajobrazowym wraz z otuliną oraz Nasielsko – Karniewskim Obszarem Chronionego Krajobrazu, czy ograniczenia w zabudowie od lotniczych urządzeń naziemnych.

OBSZARY PODDANE SZCZEGÓLNYM WARUNKOM ROZWOJU

Obszary poddane szczególnym warunkom rozwoju wymagają szczegółowych opracowań analitycznych i projektowych kompleksowo rozwiązujących ich funkcjonowanie. Zaleca się aby były objęte planami miejscowymi lub w przypadku jeśli już są nimi objęte należy zweryfikować te plany pod kątem szczególnego znaczenia tych obszarów na terenie gminy.

Tereny potencjalnego rozwoju

Są to tereny obecnie nie posiadające zainwestowania zgodnego z polityką określoną w niniejszym studium. W celu nie dopuszczenia do ich niekontrolowanego zabudowywania, zgodnie z polityką określoną w niniejszym Studium tereny te mogą być zagospodarowywane po „wypełnieniu" funkcją obszarów sąsiednich, tj. przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozostać mogą w dotychczasowym użytkowaniu. Szczególny nacisk należy położyć na włączenie tych terenów w tkankę gminną, aby nie pozostały odseparowanymi enklawami. Ich przekształcanie wymaga kompleksowych rozwiązań planistycznych i inwestycyjnych. Etapowość powinna hamować tendencję do rozpraszania zabudowy.

WYTYCZNE OKREŚLANIA WYMAGAŃ W PLANACH MIEJSCOWYCH

Należy dążyć do jednorodnej zasady konstruowania planów miejscowych na obszarze gminy Pokrzywnica zarówno pod względem formy i treści jak i szczegółowości.

Wszystkie plany miejscowe powinny być opracowywane z wykorzystaniem takich narzędzi jak: bazy danych GIS i być w tej formie przekazywane do Urzędu Gminy.

Rozdział 3

OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Wskazania dotyczące dopuszczalnych sposobów zagospodarowania oraz zasad ochrony terenów objętych ochroną, wskazanych w uwarunkowaniach Studium w rozdziale 3, zawarte są w dokumentach odrębnych.

System powiązań przyrodniczych, tereny biologicznie czynne

Wychodząc z przekonania, że zachowanie przyrodniczych elementów układu przestrzennego gminy jest warunkiem jego zrównoważonego rozwoju, przyjęto następujące zasady kształtowania środowiska przyrodniczego:

- w strukturze przestrzennej gminy ustalony został system przyrodniczy gminy (zgodnie z Rysunkiem nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego"), który budują lasy i tereny wzdłuż cieków wodnych, uzupełnione lokalnie zespołami zadrzewień śródpolnych i użytków zielonych razem z lokalnymi obniżeniami terenu, przy czym;
  - doliny cieków i obszary zieleni mają gwarantować zachowanie ciągłości powiązań lokalnych, regionalnych i ponadregionalnych oraz zapewniać rolę korytarzy ekologicznych dla migracji zwierząt,
  - ogrody przydomowe, sady, zadrzewienia wzdłuż dróg i rowów stanowią element wspomagający podstawowy układ przyrodniczy,
- w strefie terenów cennych przyrodniczo (system przyrodniczy gminy), ustala się następujące zasady zagospodarowania:
  - zakaz lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej (za wyjątkiem terenów wskazanych jako tereny rozwoju funkcji)
  - nakaz, przynajmniej częściowej (fragmentarycznej) renaturyzacji Narwi,
  - utrzymanie lub tworzenie pasów zadrzewień i zakrzewień wzdłuż cieków i zbiorników wodnych jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń ze zlewni wykorzystywanej na cele rolnicze i leśne,
  - utrzymanie wysokiej mozaikowości środowiska, a także dotychczasowych form zagospodarowania (w szczególności otwartych przestrzeni – terenów łąk i pastwisk), zgodnie przyjętymi kierunkami,
  - utrzymanie lub zwiększenie drożności lokalnych, ponadlokalnych i regionalnych ciągów i korytarzy ekologicznych, poprzez zachowanie istniejących zbiorowisk roślinnych oraz wprowadzanie większej liczby zadrzewień, a także modernizację przepustów pod drogami na ciekach wodnych (w szczególności pod drogą krajową nr 61),
  - ochrona skarp przed ruchami masowymi obejmuje ograniczenie zabudowy na skarpach wysoczyznowych (min. odległość nowej zabudowy na koronie skarpy od jej krawędzi to 30m)
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70%,
  - realizację infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej np. ścieżek pieszo-rowerowych.

Obszary do objęcia ochroną z powodu ważnej roli w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego:

- tereny leśne - obowiązuje zakaz zmiany użytkowania terenu, w tym zakaz zabudowy, zakaz zmiany warunków siedliska, zakaz poboru piasku, zakaz wysypywania i wylewania nieczystości (ustawa o lasach Dz.U. 2015 poz. 2100 z późn. zm.),
- system przyrodniczy - ustala się utrzymanie ciągłości układu, poprzez zachowanie istniejącej zieleni, a także poprzez wprowadzanie zalesień na glebach gorszych klas (wskazane na Rysunku nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" tereny sugerowanych zalesień to tereny, na których dopuszcza się dolesienia w pierwszej kolejności)
- wody otwarte i wody stojące - obowiązuje ochrona istniejącego układu wodnego przed likwidacją, zanieczyszczeniem i skanalizowaniem,
- wody podziemne – zaleca się przyjęcie priorytetu gospodarowania wodochronnego na obszarach alimentacji głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP),
- doliny i obniżenia terenu,

- wartościowe aleje drzew - konieczna jest ochrona istniejących alei i szpalerów drzew, ich uzupełnianie, a także kształtowanie nowych. Szpalery i aleje korzystnie wpływają na percepcję krajobrazu i często spełniają również funkcję korytarzy ekologicznych.
- zgrupowania cennych drzew - ustala się maksymalną ochronę cennych zadrzewień (zadrzewień śródpolnych, drzew kwalifikujących się do uznania za pomniki przyrody, drzew towarzyszących kapliczkom przydrożnym, drzew tworzących komponowane układy przestrzenne – aleje, szpalery oraz pozostałości zadrzewień podkreślających układ przestrzenny na terenach historycznych folwarków i parków podworskich).
- krajobraz – ograniczenie rozpraszania zabudowy na całym obszarze gminy. W północnej części gminy utrzymanie rolniczego charakteru krajobrazu, a w południowej części gminy zachowanie wysokiej mozaikowości krajobrazu. Zachowanie i odtworzenie punktów i otwarć widokowych oraz innych elementów o szczególnych o szczególnych walorach krajobrazowych (takich jak aleje, szpalery, zdegradowane zbocza skarpy nad narwiańskiej, pozostałości parków pofolwarcznych i podworskich).

Kształtowanie zieleni na obszarach przeznaczonych pod zabudowę

Na obszarach dotychczas niezurbanizowanych, przeznaczonych pod zabudowę konieczne jest zachowanie struktury przyrodniczej i funkcjonowania środowiska. W tym celu dla każdej działki budowlanej należy wyznaczyć minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej (czyli terenu na naturalnym podłożu, pokrytym trwałą roślinnością, zachowującym funkcje biotyczne) w zależności od przeznaczenia terenu. Postuluje się: dla zabudowy jednorodzinnej wartość minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnej - 40%, dla zabudowy o funkcji usług nieuciążliwych - 20%, dla terenów zieleni urządzonej - 80%.

Do utwardzania powierzchni, w szczególności na parkingach i drogach wewnętrznych, wskazane jest stosowanie materiałów półprzepuszczalnych, umożliwiających infiltrację wód opadowych do gruntu.

Wzdłuż dróg oraz wzdłuż granic terenów o funkcji usług uciążliwych konieczne jest kształtowanie szpalerów drzew w oparciu o rodzime gatunki.

Ochrona przed hałasem

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie jak i na zmniejszaniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.
Obiekty przemysłowe, ruch drogowy stanowią główne źródła emisji hałasu do środowiska, a tym samym kształtują klimat akustyczny w rejonie ich oddziaływania.

W przypadku rozbudowy, modernizacji drogi krajowej, a także budowy obwodnicy Pułtuska zaleca się realizację ekranów akustycznych.

Hałas drogowy.

Każdy układ drogowy stanowi podstawę do rozwoju danego regionu i powiązaniach z innymi ośrodkami. Układ komunikacji samochodowej indywidualnej stanowi podstawowy system transportowy przewozów pasażerskich w gminie.

Rozwiązania uwzględniające ochronę przed hałasem powinny być podawane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dodatkowo w pasach przydrogowych na terenach chronionych powinno się wprowadzać zieleń izolacyjną – szpalery drzew i krzewów, mające zmniejszać rozprzestrzenianie się hałasu. W wyniku odpowiednich nasadzeń należy dążyć do ograniczenia oddziaływania hałasu do terenów ograniczonych liniami rozgraniczającymi tras komunikacyjnych.

Na terenie gminy Pokrzywnica nie występują uzdrowiska, w myśl przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 879 z późn. zm).

Rozdział 4

OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków i kształtowanie środowiska kulturowego

Ochronie podlegają:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty wpisane do ewidencji zabytków,
- stanowiska archeologiczne.

Ewidencja zabytków stanowi otwarty katalog obiektów zabytkowych podlegający aktualizacji.

Celem ochrony jest utrzymanie wartości kulturowych w/w obiektów poprzez:

- renowację i modernizację techniczną obiektów, ewentualnie rekonstrukcję fragmentów historycznych,
- zakaz podziałów wtórnych działek na których znajdują się obiekty zabytkowe,
- eliminację reklam i szyldów umieszczonych na obiektach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie,
- dostosowanie charakteru nowej zabudowy na działkach sąsiednich do obiektów zabytkowych w zakresie skali bryły, podziału elewacji, wysokości itp.

W stosunku do obiektów wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków:

- w odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków ustalenia wynikają z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami tj. wszelkie prace przy obiektach wpisanych do rejestru i mogące wpływać na wygląd zabytku oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe, a także prowadzenie robót budowlanych w otoczeniu zabytku wymagają pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wykorzystanie na cele użytkowe zabytku wpisanego do rejestru zabytków może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości. Wojewódzki Konserwator Zabytków na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku może wydać zalecenia konserwatorskie określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia, wykonania prac konserwatorskich, a także dopuszczalnych zmian w zabytku.
- obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków wyznaczone do zachowania; ochronie podlegają m.in. skala obiektu, detal architektoniczny elewacji, historyczny podział okien, podziały elewacji, proporcje otworów okiennych i drzwiowych, forma dachów, materiał wykończeniowy: elewacji, pokrycia dachu, stolarki okiennej i drzwiowej itd. Wszelkie inwestycje obejmujące w/w obiekty mogą być prowadzone po uprzednim uzgodnieniu z WKZ, zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi wydanymi na etapie prac projektowych. Ewentualna konieczność rozbiórki obiektu ujętego w gminnej ewidencji zabytków (uzasadniona względami technicznymi- zagrożenie dla bezpieczeństwa), wymaga uzgodnienia z WKZ w celu określenia możliwości i zasad wyłączenia z tej ewidencji.

W stosunku do objętych ochroną konserwatorską stref ochrony archeologicznej:

- „Strefa ochrony archeologicznej obejmuje obszary istniejących i potencjalnych stanowisk archeologicznych. W strefie ochrony archeologicznej obowiązuje, w zależności od zasięgu planowanych w jej obszarze robót ziemnych i rangi stanowiska archeologicznego, zgodnie z wytycznymi wojewódzkiego konserwatora zabytków, przeprowadzenie wyprzedzających inwestycję wykopalisk archeologicznych, bądź prowadzenie robót ziemnych pod nadzorem archeologicznym. Na prowadzenie badań archeologicznych należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków. O pozwolenie należy wystąpić najpóźniej na 30 dni przed rozpoczęciem inwestycji. W sytuacji ujawnienia nowego stanowiska archeologicznego w obszarze ochrony archeologicznej wymagane jest wykonie badań archeologicznych. W takiej sytuacji wszelkie prace powinny zostać przerwane, a teren udostępniony do badań archeologicznych. Wszystkie nowoodkryte stanowiska archeologiczne należy oznaczyć, zabezpieczyć i powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dopuszczalne jest powiększenie strefy ochrony archeologicznej po odkryciu nowych stanowisk i wciągnięciu ich do ewidencji zabytków archeologicznych.

– Wszelkie inwestycje liniowe wymagające wykonywania wykopów dłuższych niż 20 m i szerszych niż 30 cm, na całym terenie objętym planem, winny przebiegać pod nadzorem archeologicznym.

W stosunku do stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków:

– Na obszarze stanowisk wpisanych do rejestru zabytków wszelkie zamierzone działania naruszające strukturę gruntu należy poprzedzić archeologicznymi badaniami wykopaliskowymi.

Cele i kierunki rozwoju przestrzennego gminy w aspekcie kulturowym

Kulturowe cele rozwoju gminy wyrażają się w:

- ochronie istniejących zasobów kulturowych gminy tj. ochronie obiektów zabytkowych,
- kształtowaniu harmonijnego krajobrazu kulturowego i naturalnego krajobrazu gminy,
- zachowaniu tożsamości kulturowej w sferze materialnej i niematerialnej,
- poprawie i zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju turystyki,
- ochronie i przystosowaniu na potrzeby rekreacji i wypoczynku parków, a także terenów leśnych,
- podjęciu rewaloryzacji zabudowy, historycznych obszarów zieleni miejskiej i cmentarzy,
- możliwości wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego w dalszym rozwoju, a w szczególności do tworzenia atrakcyjnego wizerunku gminy,
- zachowaniu odpowiednich proporcji w wysokości między zabudową zabytkową, a współczesną,
- wypełnianiu zabudową działek niezagospodarowanych, położonych w centrach wsi.
- zakazie umieszczania szyldów i reklam na obiektach wpisanych do rejestru zabytków.
- rewaloryzacji parków podworskich, zwłaszcza parku w Niestępowie.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków wskazuje się do bezwzględnego zachowania. Niedozwolone jest dokonywanie w ich obrębie wszelkich zmian bryły detalu i wnętrza (chyba, że za zgodą i pod nadzorem właściwych służb konserwatorskich).

Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków podlegają mniej rygorystycznym wymaganiom. W stosunku do tych obiektów zachodzi konieczność zazwyczaj zachowania bryły i wystroju elewacji z dopuszczeniem możliwości przekształceń. Weryfikacja listy obiektów i obszarów zabytkowych powinna odbywać się na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków, będącej aktualizowanym zbiorem informacji o zabytkach, a w przypadku jej braku na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozdział 5

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

Polityka rozwoju transportu

Celem generalnym polityki rozwoju transportu, opartej na zasadzie trwale zrównoważonego rozwoju jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, z jednoczesnym ograniczaniem lub eliminacją konfliktów z otoczeniem środowiskowym, przyrodniczym, kulturowym, zabytkowym oraz społeczno – gospodarczym. Realizacja polityki transportowej winna także uwzględniać potrzebę zachowania ładu przestrzennego i komunikacyjnych powiązań z otoczeniem.

Jako cele szczegółowe przyjmuje się:

- zapewnienie sprawności funkcjonowania transportu przy rosnącym poziomie motoryzacji,
- zapewnienie powiązań z ponadlokalnymi systemami transportowymi oraz integracja z terenami sąsiednimi,
- zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców (zapewnienie możliwości dojazdu i umożliwienie partycypacji w różnych formach aktywności - praca, nauka, usługi, wypoczynek) i gospodarki,
- zapewnienie dotarcia pomocy,
- poprawa standardów podróży (skrócenie czasów i warunków podróży) oraz poprawa warunków bezpieczeństwa ruchu,
- poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego oraz parkowania,
- racjonalizacja kosztów rozwoju i eksploatacji poprzez maksymalne wykorzystanie istniejących urządzeń transportowych,
- kształtowanie racjonalnych zachowań komunikacyjnych poprzez ułatwienie korzystania z komunikacji zbiorowej oraz zapewnienie właściwych, przede wszystkim bezpiecznych, warunków ruchu pieszego i rowerowego, jako alternatywy dla ruchu samochodowego,
- stymulowanie rozwoju przestrzennego i gospodarczego, integrowanie społeczności lokalnych, współtworzenie ładu przestrzennego,
- ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i kulturowe oraz warunki życia mieszkańców przez redukcję oddziaływania hałasu i spalin, a także łagodzenie efektów fragmentacji przestrzeni przez trasy komunikacyjne,
- zwiększenie punktualności przewoźników prowadzących międzygminną komunikację autobusową.

Rekomendowany podział zadań przewozowych pomiędzy komunikację indywidualną i zbiorową. Ze względu na strukturę przestrzenną gminy i intensywność zagospodarowania, za właściwe uznaje się:

- tworzenie warunków dla rozwoju komunikacji z miastami Serock i Pułtusk,
- zapewnie możliwości dojazdu do rzeki Narew,
- tworzenie bezpiecznych warunków dla ruchu pieszego i rowerowego,
- tworzenie bezpiecznych warunków transportu ruchu, związanego z eksploatacją kruszywa,
- poprawa właściwości technicznych dróg,
- podniesienie parametrów technicznych dróg.

Kierunki rozwoju systemu drogowego gminy

Głównymi celami rozwoju układu drogowego w gminie Pokrzywnica są:

- obsługa komunikacją drogową terenów zagospodarowanych,
- zapewnienie bezpieczeństwa na drogach,
- budowa nowych dróg,
- modernizacja, przebudowa, remont istniejących dróg,
- integracja gminnego układu drogowego z układami wyższego szczebla.

Układ drogowy gmina Pokrzywnica będzie tworzył zhierarchizowany system, składający się z:

- układu podstawowego ustalonego w studium:
  - drogi główne ruchu przyspieszonego i główne – (droga krajowa nr 61 oraz droga wojewódzka nr 571),
  - drogi zbiorcze – zapewniające powiązania wewnątrz gminy oraz powiązania zewnętrzne,
  - drogi lokalne – zapewniające powiązania wewnątrz gminy.
- układu obsługującego (drogi dojazdowe i wewnętrzne) poszczególne zespoły zabudowy, tworzonego przez pozostałe drogi gminne i wyjątkowo drogi powiatowe.

Zadaniem układu obsługującego będzie zapewnienie bezpośredniego dojazdu i obsługa zagospodarowania, wyprowadzenie ruchu na układ podstawowy oraz zapewnienie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych, nie obsługiwanych przez układ podstawowy. Dopuszcza się zmiany przebiegu poszczególnych dróg i lokalizacji skrzyżowań wyznaczonych w Studium oraz odstępstwa od klas technicznych zaproponowanych w studium, pod warunkiem zachowania zgodności z przepisami odrębnymi oraz uwarunkowaniami lokalnymi i ponadlokalnymi uwzględnionymi w szczegółowych rozwiązaniach ustalonych w planie miejscowym lub decyzji lokalizacyjnej, z zachowaniem określonych w niniejszym Studium kierunków powiązań komunikacyjnych.

Obsługa zagospodarowania przy pomocy dróg układu podstawowego będzie mogła odbywać się w ograniczonym zakresie, wynikającym z kategorii i klas dróg, a w przypadku drogi głównej ruchu przyspieszonego będzie wykluczona, z wyjątkiem obsługi przy pomocy tzw. dróg serwisowych (zbiorczych dróg dojazdowych).

Biorąc pod uwagę obowiązujące dokumenty (Strategia Rozwoju Gminy Pokrzywnica na lata 2015-2022 (Uchwała Nr VIII/43/2015 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 września 2015 r.), Tabela inwestycji Powiatu Pułtuskiego, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pokrzywnica na lata 2004 – 2013 (Uchwała Nr XXXII/198/2005 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 14 listopada 2005 r.), Program ochrony środowiska dla gminy Pokrzywnica na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 – 2017 (Uchwała Nr XLII/223/2010 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 20 lipca 2010 r.), Plan Rozwoju Miejscowości Piskornia (Uchwała Nr XXXVIII/237/2006 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 30 czerwca 2006 roku), Plan Odnowy Miejscowości Pokrzywnica (Załącznik do Uchwały Nr XLIII/235/2010 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 22 września 2010 roku)), w tym zwłaszcza dokumenty gminy Pokrzywnica, a także podjęte decyzje, w Studium uwzględnia się takie działania, jak:

- Budowa obwodnicy Pułtuska,
- Urządzenie drogi gminnej Pokrzywnica – Domosław,
- Urządzenie drogi gminnej Piskornia - Budy Obrębskie,
- Urządzenie drogi gminnej Pobyłkowo Duże – Kępiaste,
- Urządzenie drogi gminnej Budy Pobyłkowskie – Kępiaste,
- Urządzenie i przebudowa drogi Dzbanice - Gzowo,
- Urządzenie drogi gminnej Ciepielin – Budy Ciepielińskie,
- Urządzenie ul. Leśnej w miejscowości Pokrzywnica,
- Przebudowa drogi gminnej Piskornia – Pomocnia,
- Przebudowa sieci dróg gminnych na terenie gminy Pokrzywnica nr 0731011 we wsi Ciepielin, nr 0731004 we wsi Pomocnia,
- Przebudowa drogi gminnej nr 0731018 i nr 0731019 Niestępowo – Włościańskie – Płocochowo,
- Modernizacja Alei Fatimskiej oraz ulic: Pułtuskiej i Topolowej,
- Modernizacja Alei Jana Pawła II oraz ulicy Ogrodowej,

- Modernizacja dróg w miejscowości Dzierżenin.

Obsługa transportu ładunków

Transport ładunków odbywać się będzie przy pomocy transportu samochodowego. Na terenie gminy Pokrzywnica przebiega droga krajowa nr 61, która w sposób znaczący obciążona jest transportem ładunków.

Ruch pieszy

Należy dążyć do stworzenia dogodnych, krótkich i bezpiecznych powiązań dla pieszych. W czasie budowy i modernizacji dróg należy je wyposażać w chodniki i przejścia dla pieszych. Szczególnie wskazane jest wyposażenie w chodniki, zwłaszcza na odcinkach łączących miejsca pracy i zamieszkania ludności, drogi krajowej nr 61.

Ruch rowerowy

Dopuszcza się realizację ścieżek rowerowych, ze względu na:

- obecność rozległych terenów leśnych i otwartych w gminie i obszarach sąsiednich, stanowiących atrakcyjny cel wycieczek rowerowych,
- możliwości przestrzenne budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż dróg publicznych,
- rosnąca świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- stosunkowo niski koszt budowy ścieżek rowerowych.

Czynnikami niesprzyjającymi dla rozwoju ruchu rowerowego są:

- niesprzyjające warunki klimatyczne przez znaczną część roku,
- świadomość obecnie niedogodnych warunków i bezpieczeństwa dla ruchu rowerowego oraz długiego procesu budowy sieci dróg i parkingów dla rowerów.

Przyjęto następujące zasady kształtowania sieci dróg rowerowych:

- zapewnienie powiązań między rejonami mieszkalnymi i miejscami pracy, szkołami, handlem i usługami,
- dopuszczenie ruchu rowerowego na pozostałych drogach o mniejszym ruchu, wspólnie z ruchem pojazdów samochodowych oraz na drogach wewnętrznych na terenach rolnych i leśnych,
- propagowanie codziennego użytkowania roweru jako sprawnego i ekologicznego środka transportu,
- stworzenie odpowiedniej infrastruktury rowerowej obejmującej nie tylko ścieżki i szlaki lecz także miejsca postojowe gdzie bezpiecznie można pozostawić rower,
- bezwzględne tworzenie miejsc postojowych przy budynkach użyteczności publicznej, szkołach, parkach, dworcach.

Terenami o szczególnych predyspozycjach, rekomendowane do prowadzenia dróg rowerowych w pierwszej kolejności są:

- wschodni brzeg Narwi (korona wału przeciwpowodziowego),
- zachodni brzeg Narwi (szczegółowy przebieg powinien być ustalony w oparciu o warunki lokalne),
- tereny wartościowe przyrodniczo i krajobrazowo, wzdłuż cieków wodnych i przez tereny leśne oraz zadrzewione na terenie całej gminy,
- tereny łączące największe miejsca skupisk życia mieszkańców (centra wsi) z terenami usługowymi i wypoczynkowymi.

Układ ścieżek rowerowych należy koordynować z planami ponadlokalnych inicjatyw budowy dróg rowerowych takich jak: Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza i Velo Mazovia.

Gmina włączona jest w realizację Projektu Sieciowego pn. „Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza” (Uchwała Nr VIII/42/2007 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie przystąpienia do realizacji Projektu Sieciowego pod nazwą Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza).

W dobie intensywnie prowadzonych inwestycji konieczne jest skoordynowanie polityki komunikacyjnej z polityką przestrzenną, tak aby uzyskać zmniejszenie transportochłonności i kosztów rozwoju całego układu. Jako główne działania w tym zakresie należy wymienić:

- utrzymanie zwartości struktury przestrzennej terenów zabudowanych gminy, przeciwdziałanie przenoszenia się osadnictwa na obszary trudne do obsługi lub wymagające znacznych nakładów dla jej zapewnienia,
- kształtowanie zagospodarowania przyjaznego ruchowi pieszemu i rowerowemu oraz umożliwienie jego obsługi transportem zbiorowym,
- polityka lokalizacyjna, uwzględniająca istniejącą lub możliwą do osiągnięcia dostępność komunikacyjną,
- utrzymanie wysokiej intensywności wykorzystania terenów o dogodnej obsłudze transportowej.

Zabudowa przy drogach powinna być lokalizowana w sposób minimalizujący uciążliwości komunikacyjne, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Obwodnica Pułtuska

W ciągu drogi krajowej nr 61 relacji Warszawa – Augustów planowana jest budowa obwodnicy Pułtuska. Inwestycja ta jest częścią większego zadania inwestycyjnego, jakim jest modernizacja drogi krajowej nr 61 Warszawa – Łomża – Augustów. Obwodnica ta będzie realizowana na terenie Powiatu Pułtuskiego. Jej początkowy fragment położony będzie w gminie Pokrzywnica.

Obecnie sporządzane jest Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowe dla budowy obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61 (STEŚ). Określony w projekcie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pokrzywnica nowy przebieg drogi krajowej, jak również wskazane lokalizacje węzłów drogowych są obecnie analizowane na etapie STEŚ i mogą ulec zmianie.

Docelowo zmodernizowana droga krajowa nr 61 na odcinku Warszawa – Pułtusk (wraz z obwodnicą Pułtuska) będzie dwujezdniową drogą klasy GP (główną ruchu przyspieszonego) do ruchu samochodów z prędkością 80-100 km/h. Dostęp do głównej drogi możliwy będzie jedynie poprzez węzły i skrzyżowania. W związku z tym wzdłuż drogi powstaną liczne, dodatkowe drogi lokalne zapewniające dojazd do zabudowy i gruntów rolnych. Ponadto powstaną poprzeczne bezkolizyjne przejazdy w poprzek obwodnicy bez możliwości wjazdu i zjazdu z obwodnicy dla następujących dróg lokalnych: m.in. projektowanej poprzecznej w Łubienicy.

Z uwagi na klasę drogi głównej ruchu przyspieszonego GP oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego Zarządca drogi nie dopuszcza bezpośredniej obsługi komunikacyjnej obszarów nowego zainwestowania z drogi krajowej nr 61, uwzględniając uwarunkowania techniczne przewidziane dla tej klasy drogi, określone w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 124). W związku z powyższym w przypadku opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów nowego zainwestowania przylegających do DK 61 (w szczególności U/MR oraz MR/U) należy zaprojektować lokalny układ drogowy, z którego następowała będzie bezpośrednia obsługa komunikacyjna tych obszarów.

KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Zaopatrzenie w wodę

W Studium przewiduje się rozbudowę istniejących systemów zaopatrzenia w wodę, na którą występuje zapotrzebowania, w związku z istniejącą zabudową i projektowaną. Zakłada się dalszy proces zwodociągowania

gminy, w celu eliminacji okresów niedoborów wody. Dopuszcza się modernizację, przebudowę, rozbudowę istniejących stacji uzdatniania wody. Ustala się możliwość wykorzystania zasobów wód podziemnych, występujących w gminie Pokrzywnica. W przypadku budowy kanalizacji, obowiązuje ścisła integracja z systemem zaopatrzenia w wodę.

Dopuszcza się wybudowanie dodatkowych punktów ujęć wody. Ponadto ustala się możliwość modernizacji, przebudowy, rozbudowy sieci wodociągowej, w tym także punktów zaopatrzenia w wodę.

Odprowadzenie ścieków komunalnych, deszczowych

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej musi być skoordynowana z rozbudową sieci wodociągowej. Do czasu realizacji kanalizacji dla ścieków bytowo – gospodarczych, dopuszcza się gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych. Gromadzone ścieki nakazuje się wywieźć atestowanym wozem asenizacyjnym. Ustala się konieczność podczyszczania ścieków, powstających w zakładach przemysłowych, przed wprowadzeniem ich do komunalnej kanalizacji sanitarnej. Dopuszcza się realizację przydomowych oczyszczalni ścieków.

Biorąc pod uwagę obowiązujące dokumenty (Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pokrzywnica na lata 2004 – 2013 (Uchwała Nr XXXII/198/2005 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 14 listopada 2005 r.), Program ochrony środowiska dla gminy Pokrzywnica na lata 2017 – 2020, z perspektywą na lata 2021 – 2024 (Uchwała Nr XXIV/187/2017 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 18 maja 2017 r.), w tym zwłaszcza dokumenty gminy Pokrzywnica, a także podjętych decyzji, w Studium uwzględnia się takie działania, jak m.in. budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej w miejscowości Pokrzywnica, etap 1.

Gazownictwo

Dopuszcza się gazyfikację gminy Pokrzywnicy ze stacji redukcyjnych w Pułtusku i Winnicy, w związku z przebiegiem w części północnej gminy gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 STAL PN 6,1 – 1992 r..

Elektroenergetyka

I . Zaopatrzenie w energię elektryczną:

1. Dopuszcza się by wzrost zapotrzebowania na energię realizować przez budowę, rozbudowę i przebudowę infrastruktury elektroenergetycznej WN, SN i nN;
2. Lokalizacja dodatkowych budowli typu stacja transformatorowa napowietrzna (słupowa) lub/i wnętrzowa i innych urządzeń elektroenergetycznych nie wymaga zmiany ustaleń studium/planu;
3. W przypadku wystąpienia kolizji planowanego zagospodarowania terenu z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi istnieje możliwość przebudowy urządzeń elektroenergetycznych na podstawie zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym umowy o przebudowę oraz określonych warunków przebudowy na koszt wnioskodawcy bez konieczności zmiany niniejszego studium.
4. Przyłączenie obiektów do sieci elektroenergetycznej realizować na podstawie odrębnych projektów technicznych realizowanych w oparciu o Warunki Przyłączenia wydane przez Przedsiębiorstwo Energetyczne na wniosek Podmiotu Przyłączanego.

Przyłączenie do sieci elektroenergetycznej urządzeń wytwarzających energię elektryczną (elektrownie) będzie mogło nastąpić na podstawie określonych przez OPERATORA sieci dystrybucyjnej warunków przyłączenia, po zrealizowaniu umowy o przyłączenie. Rozmieszczenie elektrowni w dokumentach planistycznych gminy nie gwarantuje ich realizacji (przyłączenia do sieci elektroenergetycznej). Uzależnione jest to od ich mocy, lokalizacji w sieci, sytuacji w systemie elektroenergetycznym i wyników ekspertyz wpływu na system elektroenergetyczny.

II. Ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu w pobliżu infrastruktury energetycznej:

1. W sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych (0,4 kV, 15 kV, oraz 110 kV) obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych związanych z ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz bezpieczeństwem, higiena pracy i ochrona zdrowia. Zakład się zachowanie stref bezpieczeństwa

napowietrznych linii elektroenergetycznych z zakazem lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz innymi ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu o szerokości:

- 40,0 m dla linii o napięciu 110 kV;

- 15,0 m dla linii o napięciu 15 kV;

- 3,0 m dla linii o napięciu 0,4 kV.

Dopuszcza się zmniejszenie w/w stref z uwzględnieniem powszechnie obowiązujących norm, przepisów i zasad branżowych po uzgodnieniu indywidualnych przypadków z przedsiębiorstwem energetycznym.

2. Lokalizacja poniżej linii energetycznej WN, SN lub nN obiektów typu: ogród, sad, inspekty, małe obiekty szklarniowe, ogród publiczny, oznakowany parking, plac targowy, podwórze, ogródki działkowe, cmentarz, zagospodarowany teren przemysłowy, stałe składowisko materiałów niebezpiecznych pożarowo, teren kopalni – wymaga uzgodnienia przedmiotowej lokalizacji z przedsiębiorstwem energetycznym.

3. Zabrania się lokalizacji strzelnic, boisk sportowych, stacji paliw, budynków oraz magazynów lub urządzeń zawierających materiały wybuchowe lub ze strefami zagrożonymi wybuchem poniżej linii energetycznych. Lokalizacja przedmiotowych obiektów w strefach bezpieczeństwa linii energetycznych wymaga uzgodnienia przedmiotowej lokalizacji z przedsiębiorstwem energetycznym.

Energetyka odnawialna

W zakresie energetyki odnawialnej ustala się możliwość realizacji obiektów budowlanych i infrastruktury towarzyszącej związanych z energetyką odnawialną. Możliwość ta głównie dotyczy realizacji inwestycji z zakresu energetyki wiatrowej. Dopuszcza się również realizację biogazowi. Ich realizację warunkują odrębne przepisy. Każda tego rodzaju inwestycja winna być poprzedzona konsultacjami społecznymi, co wskazuje się w niniejszym dokumencie. Ze szczególnym naciskiem należy propagować proekologiczne rozwiązania dotyczące indywidualnych gospodarstw domowych.

Postuluje się o wykorzystanie energii słonecznej w Gminie Pokrzywnica, w tym również dla obiektów użyteczności publicznej.

Rozwój bardziej przyjaznych środowisku alternatywnych źródeł energii, a takimi są źródła odnawialne, może być jednym z najbardziej skutecznych sposobów zapobiegania degradacji środowiska. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii pozwala uniknąć lub zmniejszyć emisję zanieczyszczeń atmosfery, zużycie wody, zanieczyszczenia cieplne, odpady, hałas oraz ujemne skutki wynikające z przemysłowego zagospodarowania terenu.

W związku z nowelizacją z dnia 25 września 2010 r., Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1945), w przypadku jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu (art. 10 ust. 2a ustawy) - w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Przy wyborze lokalizacji obiektów energetyki wiatrowej poddane powinny być analizie uwarunkowania przyrodniczo – przestrzenne:

1. potencjał energii wiatru na terenie (warunki wiatrowe, a tym samym wydajność turbiny, są zależne w dużym stopniu od ukształtowanie terenu i jego pokrycia);
2. ograniczenia ekologiczne (głównymi negatywnymi oddziaływaniami elektrowni wiatrowych w sferze ekologicznej jest ich wpływ na zasoby faunistyczne (w tym szczególnie na awifaunę) oraz na potencjalnie występujące cenne struktury przyrody ożywionej (cenne ekosystemy)),
3. uwarunkowania krajobrazowo-kulturowe,
4. dostępność komunikacyjna,
5. dostępność do sieci elektroenergetycznej (lokalizacje elektrowni wiatrowych muszą uwzględniać możliwość przesyłu wyprodukowanej energii, z zachowaniem możliwie jak najmniej negatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych na komponenty środowiska)

Na obszarze gminy Pokrzywnica, dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych, pod warunkiem, że spełniają odpowiednie warunki, szczególnie niekolizyjności z innymi funkcjami i ograniczeniami ochronnymi wynikającymi m.in.z przepisów odrębnych oraz faktu, że cały obszar gminy znajduje się w strefach ograniczonej wysokości zabudowy od lotniczych urządzeń naziemnych (tzw. powierzchnie BRA od LUN).
Przy określaniu lokalizacji elektrowni wiatrowych należy uwzględniać między innymi uwarunkowania wynikające w szczególności z oddziaływania na:

- obszary objęte ochroną przyrody, w formie: parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
- projektowane obszary chronione, w tym wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000;
- obszary tworzące osnowę ekologiczną województwa – korytarze ekologiczne;
- tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych;

Konieczne jest również uwzględnianie lokalizacji i sąsiedztwa:

- budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa – elektrownie wiatrowe należy lokalizować w odległości równej lub większej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni) oraz z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa;
- form ochrony przyrody oraz leśnych kompleksów promocyjnych – elektrownie wiatrowe należy lokalizować w odległości równej lub większej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni);
- dróg o nawierzchni utwardzonej i linii kolejowych;
- linii elektroenergetycznych;
- lasów oraz akwenów i cieków wodnych;
- innych farm wiatrowych.

Dopuszczenie realizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy będzie podstawą do dalszego doprecyzowania wszelkich wymaganych kwestii w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla wyznaczonych obszarów lokalizacji siłowni wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną oraz strefą oddziaływania, ze szczególnym uwzględnieniem dokładnej oceny oddziaływania przedmiotowych przedsięwzięć na środowisko.

Ze względu na rozwój energetyki wiatrowej w kraju oraz zaistniałą konieczność określenia precyzyjnych przepisów prawnych w tym zakresie, uchwalono Ustawę z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961). Ustawa ta określa warunki i tryb lokalizacji i budowy elektrowni wiatrowych oraz warunki lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej. Wprowadzono definicję elektrowni wiatrowej, uznawanej za budowlę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, składającej się co najmniej z fundamentu, wieży oraz elementów technicznych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (DZ. U. z 2015 r. poz. 478 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 925). Poza tym wskazano, iż lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Treść tego dokumentu ma zawierać uszczegółowienie w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych. W ustawie określono minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego. Zgodnie z przepisami ustawy odległość, w której mogą być lokalizowane i budowane: elektrownia wiatrowa – od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, oraz budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa – od elektrowni wiatrowej jest równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej). Odległość ta wymagana jest również przy lokalizacji i budowie elektrowni wiatrowej od form ochrony przyrody oraz od kompleksów promocyjnych. Natomiast odległość ta nie jest wymagana przy przebudowie, nadbudowie, rozbudowie, remoncie, montażu lub odbudowie budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa.

Gospodarka odpadami

System gospodarki odpadami oparty będzie m.in. na założeniu, że odpady komunalne z terenu gminy Pokrzywnica będą odbierane przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwo w celu gromadzenia i utylizacji odpadów. Odpady będą wywożone poza teren gminy specjalistycznym transportem. Gromadzenie odpadów następowało będzie w specjalnych pojemnikach. Odbiorem pojemników z odpadami zajmować będzie wyspecjalizowany podmiot.

Ponadto Studium przewiduje dalszy rozwój gospodarki odpadami, polegający m.in. na segregacji odpadów. Wskazuje się prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy Pokrzywnica i przekazywanie ich do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w miejscowości Pokrzywnica oraz kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w prywatnych kompostownikach. W celu racjonalizacji gospodarki odpadami dopuszcza się stosowanie rozwiązań systemowych z innymi jednostkami samorządu terytorialnymi (gminy sąsiednie, powiat) – realizacja wspólnych działań, w tym zakresie (np. wspólne składowiska odpadów).

Ciepłownictwo

Na terenie gminy nie przewiduje się scentralizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Obszar gminy zaopatrywany będzie w ciepło z indywidualnych źródeł, w których czynnikami grzewczymi będą: energia elektryczna, gaz, olej opałowy niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii. Zaleca się stosowanie do ogrzewania budynków źródeł ciepła o charakterze proekologicznym. Zakłada się zachowanie istniejących kotłowni zakładowych lub ogrzewających zespół zabudowy wielorodzinnej.

Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji:

- przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych, teleinformatycznych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie,
- ustala się objęcie terenu gminy zintegrowanym system telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej.
- postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w mieście i regionie;
- zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych.

Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu - np. za pomocą sieci hotspotów.

PODSUMOWANIE

1. Polityka infrastrukturalna gminy oparta jest na hierarchizacji poszczególnych systemów, co wpływa na zwiększenie atrakcyjności dla nowych inwestorów strategicznych, poprawę stanu środowiska oraz ogólny rozwój gospodarczy i społeczny.
2. Rozwój infrastruktury to zadanie własne gminy, którego realizacja musi nie tylko zapewniać obsługę mieszkańców i usług na odpowiednim poziomie, ale stwarzać także możliwości rozwoju, głównie poprzez zwiększenie efektywności użytkowania terenów (uzupełnienie uzbrojenia, zmniejszenie luki infrastrukturalnej itp.).

Rozdział 6

OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Zgodnie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.). Celami publicznymi są:

1) wydzielanie gruntów pod drogi publiczne i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;
1a) wydzielenie gruntów pod linie kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie;
1b) wydzielanie gruntów pod lotniska, urządzenia i obiekty do obsługi ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, oraz budowa i eksploatacja tych lotnisk i urządzeń;
2) budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
3) budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;
4) budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
5) opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
5a) ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru komunistycznego;
6) budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i obiektów sportowych;
6a) budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń niezbędnych do realizacji obowiązków w zakresie świadczenia przez operatora publicznego powszechnych usług pocztowych, a także innych obiektów i pomieszczeń związanych ze świadczeniem tych usług;
7) budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;
8) poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie i składowanie kopalin objętych własnością górniczą;
8a) poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziemne składowanie dwutlenku węgla;
9) zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
9a) ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
9b) ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
9c) wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne samorządowe: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzanie w tym budowa lub przebudowa;
10) inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym "inwestycją celu publicznego" jest działanie o znaczeniu m.in. lokalnym (gminnym), stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Zgodnie z przyjętymi dokumentami organów samorządu gminy Pokrzywnica, w niniejszym Studium uwzględnia się realizację poniższych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

W zakresie infrastruktury społecznej:

- budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Gzowie,
- budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pobyłkowie Dużym,

- budowa placów zabaw i boisk dla dzieci i młodzieży na terenie gminy,
- termomodernizacja budynków oświatowych na terenie gminy.

W zakresie drogownictwa:

- urządzenie drogi gminnej Pokrzywnica – Domosław,
- urządzenie drogi gminnej Piskornia - Budy Obrębskie,
- urządzenie drogi gminnej Pobyłkowo Duże – Kępiaste,
- urządzenie drogi gminnej Budy Pobyłkowskie – Kępiaste,
- urządzenie i przebudowa drogi Dzbanice-Gzowo,
- urządzenie drogi gminnej Ciepielin – Budy Ciepielińskie,
- urządzenie ul. Leśnej w miejscowości Pokrzywnica,
- przebudowa drogi gminnej Piskornia – Pomocnia,
- przebudowa sieci dróg gminnych na terenie gminy Pokrzywnica nr 0731011 we wsi Ciepielin, nr 0731004 we wsi Pomocnia,
- przebudowa drogi gminnej nr 0731018 i nr 0731019 Niestępowo – Włościańskie – Płocochowo,
- modernizacja dróg w miejscowości Dzierżenin.

W zakresie infrastruktury wodno - kanalizacyjnej:

- rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy
- budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Pokrzywnica, Piskornia Budy Obrębskie, Obręb,
- budowa oczyszczalni ścieków w Pobyłkowie Małym, budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Pobyłkowo Małe, Pobyłkowo Duże,
- budowa oczyszczalni ścieków w m. Klusek.

Ponadto Studium dopuszcza lokalizację innych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, niż te wymienione powyżej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział 7

OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego w niniejszym uwzględniono uwarunkowania wynikające z:

- położenia terenu w części Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego,
- lokalizacji rezerwatu przyrody Kępa Dzierżenińska,
- położenie terenu w części Nasielsko – Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- przebiegu drogi krajowej nr 61 relacji Warszawa – Jabłonna – Legionowo – Serock – Różan – Ostrołęka – Łomża – Grajewo – Augustów.

Rozdział 8

OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Zgodnie z art. 53 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2016 poz. 1131 z późn. zm.) dla terenów górniczych mogą być opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Pokrzywnica nie posiada innych obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

Obszarami przestrzeni publicznej, zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, są obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne.

Jako tereny przestrzeni publicznych uznaje się w Studium obszary centrów poszczególnych wsi gminy Pokrzywnica, o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia, i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Delimitacja przestrzeni publicznej nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Na terenach o cechach przestrzeni publicznej zaleca się:

- rehabilitację zabudowy tworzącej pierzeję w bezpośrednim sąsiedztwie tego terenu, której celem będzie m.in. wzmocnienie funkcji tego obszaru jako centrum usługowego oraz uzyskanie wysokiej jakości środowiska świadczenia usług i zamieszkiwania poprzez poprawę standardu technicznego i funkcjonalnego poszczególnych budynków i mieszkań, kształtowanie racjonalnych i bezpiecznych form zamieszkiwania, ochronę i kształtowanie harmonijnych krajobrazów, ochronę wartości historycznych i kulturowych,
- odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników, oświetlenia ulicznego,
- podporządkowanie zagospodarowania szczególnym cechom tych miejsc,
- segregację ruchu poprzez czytelność założenia.

Rozdział 9

OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

W wyniku przeprowadzonych analiz, inwentaryzacji urbanistycznych zaleca się, aby obejmować sukcesywnie obszary gminy ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu spełnienia wymagań kształtowania ładu przestrzennego, w tym także wymagań ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, wymagań wynikających z potrzeb interesu publicznego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny być sporządzone w pierwszej kolejności dla obszaru zwłaszcza pomiędzy drogą krajową nr 61, a rzeką Narew, a także w obszarze, w pobliżu planowanego wjazdu na obwodnicę Pułtuska. Objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w pierwszej kolejności winny być również dwa tereny (w miejscowościach Łubienica Superunki/Zaborze/Strzyże i Dzierżenin/Murowanka/Pogorzelec/Trzepowo) wskazane jako strefy rozwoju funkcji powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego.

Wskazane na Rysunku nr 2 zasięgi terenów, dla których gmina zamierza w pierwszej kolejności sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego należy traktować orientacyjnie – winny one być uszczegółowione na etapie przygotowania projektu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego. Możliwe jest również etapowanie procesu uchwalania planów miejscowych dla poszczególnych terenów, dla których gmina zamierza je sporządzić, w zależności od realnych potrzeb inwestycyjnych.

Rozdział 10

KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Niniejsze Studium ustala poniżej kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w zakresie:

- sanacji gruntów, podnoszących wartość użytkową gleb, poprzez stosowanie prac z zakresu melioracji wodnych, melioracji agrotechnicznych(agromelioracji) i fitomelioracji ,
- przeciwdziałania degradacji ekologicznej terenów rolniczych,
- zalecenia prowadzenia gospodarki wielokierunkowej,
- założenia zwiększenia powierzchni trwałych użytków zielonych oraz renaturyzacji istniejących użytków zielonych,
- stosowania odpowiednich zabiegów w celu ochrony gleb przed erozją,
- dopuszczenia możliwości przebudowy, rozbudowy, odbudowy istniejących obiektów budowlanych,
- rozwoju działalności agroturystycznej,
- prowadzenia gospodarki rolnej, w tym o profilu proekologicznym, zgodnie z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych z jednoczesnym zakazem lokalizacji obiektów i urządzeń służących realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, w tym realizacji przemysłowych ferm hodowlanych i gospodarstw prowadzących chów zwierząt,
- przeciwdziałania niekontrolowanej sukcesji roślinnej,
- zalecenia zalesienia gruntów rolnych, których rolnicze zdolności produkcyjne są bardzo niskie,
- zalecenia stosowania środków ochrony roślin, nawozów sztucznych, tak by nie pogorszyć stanu środowiska,
- zakazu realizacji upraw monokulturowych,
- zakazu prowadzenia procesu nadmiernej intensyfikacji upraw rolniczych,
- poprawy i stymulacji infrastruktury technicznej, w tym gospodarki wodno – ściekowej, związanej z rolnictwem (drogi, wodociągi, kanalizacja, zaopatrzenie w energię),
- możliwości budowy, przebudowy, rozbudowy, przeprowadzenia remontów urządzeń melioracyjnych,
- zalecenia stosowania rolniczego, leśnego bądź wodnego kierunku rekultywacji.

Niniejsze Studium ustala poniżej kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej w zakresie:

- zalecenia zalesienia gruntów rolnych, których rolnicze zdolności produkcyjne są bardzo niskie,
- uporządkowania uszkodzonej powierzchni leśnej,
- odnowienia lasu wraz z pielęgnacją i ochroną założonych upraw, dla terenów, gdzie taka potrzeba istnieje,
- pielęgnacji i ochrona uszkodzonych drzewostanów oraz cennych obiektów przyrodniczych,
- możliwości udostępnienia terenów leśnych dla wypełniania funkcji społecznych lasu,
- zalecenia stosowania leśnego kierunku rekultywacji,
- odnowienia i pielęgnacji drzewostanów zniszczonych przez czynniki biotyczne i abiotyczne,
- wprowadzania mechanizmów zapobiegających katastrofom naturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- powiększenia obszarów leśnych poprzez zalesianie,
- założenia, iż tereny gruntów leśnych mogą zostać przeznaczone na cele nieleśne tylko w przypadku konieczności budowy infrastruktury technicznej, w tym dróg, bądź kiedy znalazły się w granicach stref rozwoju funkcji.

Rozdział 11

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Zgodnie z zapisami „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi", które zostało udostępnione przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi są wsie: Dzierżenin, Gzowo, Karniewek, Klusek, Łubienica, Łubienica Superunki, Pogorzelec i Strzyże.

Tabela pt. „Zbiorcze zestawienie ludności i mienia z terenu zagrożonego zatopieniem powodziowym", będące w zasobie Urzędu Gminy, wskazuje, iż zagrożeniem zatopienia powodziowego zabudowań są objęte miejscowości: Karniewek, Dzierżenin, Klusek. Łączna liczba ludności zagrożona podtopieniem wynosi 17. Liczba zwierząt do ewentualnej ewakuacji, w związku z możliwością wystąpienia powodzi wynosi 12. Wymienione liczby mogę ulec zmianie.

Na obszarze gminy Pokrzywnica występują tereny narażone na zalanie wodą powodziową. Zagospodarowanie tych terenów winno minimalizować występowanie zagrożenia dla ludzi i ich mienia. W poniższej tabeli zawarto propozycje ogólnych zapisów zasad zabudowy i zagospodarowania na terenach w granicach zasięgu wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1%.

<table>
<tr><th colspan="3">W granicach zasięgu wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1%:</th></tr>
<tr><td>obiekty budowlane muszą być dostosowane do czasowego zalewania</td><td rowspan="3">dopuszcza się realizację usług nieuciążliwych z zakresu rekreacji, sportu i gastronomii oraz obiekty i urządzenia służące ochronie środowiska oraz zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, oczyszczaniu i odprowadzaniu ścieków, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, regulacji i utrzymywaniu wód</td><td rowspan="3">zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień nadwodnych, jeżeli nie wynika to z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.</td></tr>
<tr><td>poziom użytkowy budynków musi znajdować się powyżej poziomu wód powodziowych</td></tr>
<tr><td>stałe obiekty małej architektury muszą być dostosowane do kierunku przepływu wód powodziowych</td></tr>
</table>

Szczegółowe zasady zagospodarowania dla tych terenów określone powinny być w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego.

Dla budynków planowanych w strefach rozwoju funkcji zabudowy letniskowej/zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (symbol ML/MN), leżących w zasięgu zalewu wodą stuletnią rzeki Narew we wsiach: Dzierżenin, Gzowo, Karniewek, Klusek i Pogorzelec, wymagane jest każdorazowe uzyskanie od Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie informacji o rzędnych „0".

Obowiązująca ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2017 poz. 1566 z późn. zm) wyróżnia obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Rozumie się przez to:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynos raz na 10 lat,
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wysypy i przymuliska stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Powyższe obszary przedstawia się na mapach zagrożenia powodziowego, wraz z obszarami na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje

prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego, a także terenami narażonymi na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego lub przeciwsztormowego.

Mapy zagrożenia powodziowego sporządzane są przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i przekazywane m.in. właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast).

Powyższe dokumenty podlegają przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabronione jest podejmowanie działań, które mogą utrudniać ochronę przeciwpowodziową lub zwiększać zagrożenie powodziowe, m.in.

1) wykonywanie urządzeń wodnych oraz budowa innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych,

2) sadzenie drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk,

3) zmiany ukształtowania terenu,

4) składowanie materiałów,

5) wykonywanie innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2018 poz. 1945) w Studiach Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią przedstawiono na planszy pt. „Kierunki zagospodarowania i polityka przestrzenna". W celu zachowania przejrzystości i czytelności załącznika graficznego oraz niewielkich różnic w zasięgach i największego znaczenia terenów zagrożenia powodziowego, zawarto na nim jedynie granice terenów na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat.

Na terenie gminy Pokrzywnica, w miejscowościach Dzierżenin, Gzowo, Murowanka, Łubienica Superunki, Strzyże, Trzepowo, Wólka Zaleska, Zaborze występują tereny na których prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego. Nadmierna i niekontrolowana eksploatacja może powodować osuwanie się mas ziemnych, co może stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców, a także dla istniejącej zabudowy. Równocześnie zagrożenie dla osób, może wystąpić również podczas prowadzenia prac wydobywczych kruszywa.

W rejonie stromych zboczy (głównie doliny Narwi) występują grunty deluwialne, charakteryzujące się stosunkowo słabymi parametrami wytrzymałościowymi, lecz również możliwością wystąpienia ruchów masowych (przed realizacją zabudowy w rejonie skarpy konieczne jest prowadzenie badań geotechnicznych).

Rozdział 12

TERENY GÓRNICZE ORAZ OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Tereny górnicze położne w granicach gminy Pokrzywnica.

Tabela Nr 33 Zestawienie terenów górniczych
(na podstawie danych uzyskanych z Państwowego Instytutu Geologicznego - MIDAS)

Lp.	Nazwa terenu górniczego		
1.	Wólka Zaleska	17.	Łubienica V - pole D
2.	Łubienica XX	18.	Łubienica VII/2
3.	Zaborze – pole E	19.	Łubienica VIII/2
4.	Dzierżenin XXIII	20.	Łubienica X-2
5.	Dzierżenin XXIV	21.	Łubienica XI/2
6.	Łubienica XVII	22.	Łubienica XII-1
7.	Łubienica XVI/1	23.	Zaborze I
8.	Dzierżenin XXVI	24.	Łubienica XIV-1
9.	Dzierżenin XXVII	25.	Łubienica XV
10.	Gzowo	26.	Łubienica XVIII
11.	Łubienica IX 1	27.	Pogorzelec I - pole S
12.	Karniewek	28.	Strzyże I
13.	Łubienica IV - pole A/2	29.	Zaborze – pole W
14.	Łubienica IX - 2		
15.	Łubienica V - pole A/3		
16.	Łubienica V - pole C/2		

1. W granicach obszarów i terenów górniczych zakazuje się jakiejkolwiek zabudowy za wyjątkiem zabudowy związanej z funkcją terenu (z działalnością górniczą), tj. obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin.
2. W zależności od położenia obszaru eksploatacji, rekultywacja terenów górniczych powinna odbywać się w kierunku leśnym, rolnym, wodnym, bądź komunalnym. Dopuszcza się mieszanie kierunków głównych.
3. Pasy ochronne będą ustalone zgodnie z Polskimi Normami.

Rozdział 13

OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. Z 2015 R. POZ. 2120)

Na obszarze gminy Pokrzywnica nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Rozdział 14

OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

W celu nadania funkcji środowiskowych, urozmaicenia środowiska i krajobrazu przeprowadza się rekultywację. Rekultywacja wyrobisk stwarza możliwość wzbogacania struktur przyrodniczych, podnoszenia walorów krajobrazowych.

Rekultywacja może przebiegać w sposób naturalny lub sztuczny, przy czym pierwszy jest procesem długotrwałym i nie pozwala na pewną optymalizację środowiska pod względem jego przyszłego wykorzystania. Rekultywacja przeprowadzana przez człowieka przebiega zdecydowanie szybciej tj. w krótszym czasie teren uzyskuje zaplanowany charakter. W gminie Pokrzywnica potrzeba rekultywacji występuje głównie w stosunku do dawnych wyrobisk kruszywa naturalnego (piasku i żwiru) Zabiegi przeprowadzane w ramach rekultywacji są zależne od wielkości terenu eksploatacji, zagospodarowania otoczenia, zapoczątkowanych przeobrażeń zdegradowanych terenów na skutek sukcesji, obecności wód powierzchniowych, możliwości technicznych i finansowych. Każda żwirownia wymaga oddzielnej analizy pod względem zamierzonego celu jaki zostanie osiągnięty na skutek kompleksowych zabiegów rekultywacyjnych. Na potrzeby niniejszego opracowania określono ogólny kierunek rekultywacji jakim jest przywrócenie aktywności biologicznej terenów zdegradowanych. Żwirownie, po uprzednich zabiegach technicznych – łagodzenie skarp, stopniowanie, wyrównanie itp., mogą być przede wszystkim zalesiane. Niski wskaźnik lesistości gminy, dalece odbiegający od średniej krajowej wskazuje na potrzebę zwiększania terenów leśnych. Prowadzenie zalesień nie jest łatwe w terenach tak silnie zdegradowanych. Wydaje się, iż o skuteczności rekultywacji decyduje dobór gatunków, ewentualne przygotowanie podłoża i zabezpieczenie przed erozją wietrzną i wodną. W przypadku żwirowni, w których pozostały akweny wodne możliwości rekultywacji jest więcej. Antropogeniczne zbiorniki wodne, o istotnym znaczeniu nie tylko dla estetyki, ale i urozmaicenia krajobrazu, powstałe w miejscach po eksploatacji kruszyw (niewielki staw, czy o znacznej głębokości zalew) mogą być wykorzystywane jako kąpieliska, łowiska a zdarza się iż z upływem czasu stają się ostoją ptactwa. Wprowadzanie roślinności wodnej jest zabiegiem zbędnym. W ciągu kilku okresów wegetacyjnych brzegi takich zbiorników zarastają, niekiedy nawet nadmiernie utrudniając wykorzystanie rekreacyjne.

Ostateczne formy rekultywacji zostaną uzgodnione po zakończeniu eksploatacji kruszywa. Nadrzędnym celem zabiegów rekultywacyjnych powinno być przywrócenie aktywności biologicznej obszarów zdegradowanych ze wskazaniem na zwiększenie lesistości gminy. Koncepcje zagospodarowania terenów powyrobiskowych i ich najbliższego otoczenia uwzględniać powinny wykorzystanie terenu dla celów dydaktycznych walorów kulturowych i przyrodniczych gminy nie naruszając ich wartości.

Ustala się kierunki rekultywacji:
- rolny,
- leśny,
- wodny,
- komunalny.

Wybór konkretnego kierunku rekultywacji poprzedzony powinien być odpowiednimi pracami geologicznymi, w tym także badaniami, analizami, inwentaryzacjami.

Wskazuje się, iż tereny zdegradowane powinny być zagospodarowane pod eksploatację kruszywa naturalnego, funkcje rolnicze lub leśne, z dopuszczeniem zbiorników wodnych.

Wskazuje się na rehabilitację terenu byłego parku podworskiego w miejscowości Niestępowie.

Studium wskazuje na istnienie potrzeby opracowywania i realizacji planów odnowy miejscowości gminy Pokrzywnica, w celu poprawy jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Realizacja takich planów może przyczynić się do poprawy struktury przestrzennej, stworzenia i uczytelnienia dominant i wyróżników przestrzennych, kolejnych zmian – przeobrażeń przestrzennych.

Wpłynie to również na:

- wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej,
- umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Rozdział 15

OBSZARY ZDEGRADOWANE

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2015 poz. 909 z późn. zm), grunty zdegradowane to grunty, których rolnicza lub leśna wartość użytkowa zmalała, w szczególności w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych albo wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej.

Grunty zdegradowane, w rozumieniu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych podlegają obowiązkowi rekultywacji.

W gminie Pokrzywnica nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

Rozdział 16

GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

W granicach administracyjnych gminy Pokrzywnica nie występują tereny zamknięte w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2000 r., Nr 100, poz. 1086, z późn. zm.).

Rozdział 17

OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Studium nie wskazuje innych obszarów problemowych, których zasięgi wynikałyby z istniejących uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania, a o których nie ma mowy w innych rozdziałach niniejszego Studium.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1) Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica, Pokrzywnica 2011 r.,
2) Strategia Rozwoju Gminy Pokrzywnica na lata 2015 – 2022 (Uchwała Nr VIII/43/2015 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 września 2015 roku),
3) Dane pozyskane z Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
4) Dane pozyskane z Nadleśnictwa Pułtusk,
5) Program zwodociągowania Gminy Pokrzywnica (Uchwała Nr III/22/2002 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 23 grudnia 2002 roku),
6) Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pokrzywnica na lata 2004 – 2013 (Uchwała Nr XIX/119/2004 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 27 lipca 2004 r.),
7) Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla Gminy Pokrzywnica na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 – 2017, „proEKO" Pracownia Ochrony Środowiska Anna Serafin – Osowiecka, Pokrzywnica 2010 r.,
8) Program ochrony środowiska dla Gminy Pokrzywnica na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 – 2017, „proEKO" Pracownia Ochrony Środowiska Anna Serafin – Osowiecka, Pokrzywnica 2010 r.,
9) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pokrzywnica (Uchwała Nr XIV/117/2016 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 24 maja 2016 r.),
10) Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:5000, Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzeń Rolnych w Warszawie, 1977 r.,
11) Wykaz gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa,
12) Program ochrony środowiska dla gminy Pokrzywnica na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 – 2017, Pokrzywnica, maj 2010 r.,
13) Koncepcja projektowa techniczno-technologiczna sanitacji gminy Pokrzywnica (Uchwała Nr XXVI/169/2005 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 28 kwietnia 2005 roku),
14) Plan Rozwoju Miejscowości Pokrzywnica (Uchwała Nr XXVII/176/2005 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 14 czerwca 2005 roku),
15) Plan Rozwoju Miejscowości Pobyłkowo Małe (Uchwała Nr XXXVI/228/2006 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 04 kwietnia 2006 roku),
16) Plan Rozwoju Miejscowości Piskornia (Uchwała Nr XXXVIII/237/2006 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 30 czerwca 2006 roku),
17) Plan Odnowy Miejscowości Pobyłkowo Małe (Uchwała Nr XXIX/151/2009 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 25 marca 2009 roku),
18) Plan Odnowy Miejscowości Pokrzywnica (Uchwała Nr XLIII/235/2010 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 22 września 2010 roku),
19) Lokalna strategia rozwoju stowarzyszenia LGD „Zielone Mosty Narwi" na lata 2009-2015,
20) Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Pokrzywnica na lata 2015 – 2022 (Uchwała Nr XI/80/2015 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 grudnia 2015 roku),
21) Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2015 r. (Zarządzenie Nr 8/2016 Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 31 marca 2016 roku),
22) Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2014 r. (Zarządzenie Nr 8/2015 Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 30 marca 2015 roku),
23) Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2013 r. (Zarządzenie Nr 5/2014 Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 31 marca 2014 roku),
24) Prognoza ludności dla województwa mazowieckiego na lata 2014-2050 (Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych 2015),
25) Sprawozdanie z działalności gminnego ośrodka pomocy społecznej w Pokrzywnicy za rok 2015,
26) Sprawozdanie z działalności gminnego ośrodka pomocy społecznej w Pokrzywnicy za rok 2014,
27) Sprawozdanie z działalności gminnego ośrodka pomocy społecznej w Pokrzywnicy za rok 2013,
28) Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – *rzeka Narew,*
29) Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011 (Uchwała Nr XXIV/128/2008 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 17 listopada 2008 roku w sprawie przystąpienia do realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu Wieloletniego pod nazwą „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011",
30) Rozporządzenie nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego,
31) Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja),
32) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (Uchwała Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 roku),
33) Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2006 – 2009,

34) Rozporządzenie nr 11/96 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 30 października 1996 (Dz. U. Woj. Ciech., Nr 30, poz. 105),
35) Tabela inwestycji Powiatu Pułtuskiego,
36) Komunikat „Analiza stanu zagrożenia i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu pułtuskiego" - Starostwo Powiatowe w Pułtusku Wydział Zarządzania Kryzysowego,
37) Ocena stanu zagrożenia i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu pułtuskiego (Wydział Zarządzania Kryzysowego, Pułtusk listopad 2013)
38) Katalog zabytków sztuki w Polsce, Pułtusk i okolice, Tom X, zeszyt 20,Instytut Sztuki PAN, Warszawa 1999r.

Spis tabel

1) Tabela Nr 1 Budynki nowo oddane do użytkowania w gminie Pokrzywnica w latach 2011 - 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
2) Tabela Nr 2 Kategorie użytków w gminie Pokrzywnica
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
3) Tabela Nr 3 Kategorie użytków w gminie Pokrzywnica (udział procentowy)
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
4) Tabela Nr 4 Kategorie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie Pokrzywnica
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
5) Tabela Nr 5 Kategorie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie Pokrzywnica (udział w [%])
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
6) Tabela Nr 6 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
7) Tabela Nr 7 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica (udział procentowy [%])
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
8) Tabela Nr 8 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica (udział procentowy [%])
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
9) Tabela Nr 9 Pomniki przyrody (podstawa prawna: Rozporządzenia Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego (Dz.U. Woj. Maz. z 2008 r., Nr 152, poz. 5335)
10) Tabela Nr 10 Ludność w gminie Pokrzywnica w latach 2006 - 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
11) Tabela Nr 11 Pracujący w głównym miejscu pracy w gminie Pokrzywnica w latach 2006 - 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
12) Tabela Nr 12 Charakterystyka bezrobocia w gminie Pokrzywnica w latach 2009 - 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
13) Tabela Nr 13 Pracujący wg płci w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
14) Tabela Nr 14 Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
15) Tabela Nr 15 Charakterystyka wychowania przedszkolnego w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
16) Tabela Nr 16 Charakterystyka szkolnictwa w gminie Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
17) Tabela Nr 17 Charakterystyka gospodarki mieszkaniowej w gminie Pokrzywnica w latach 2009-2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
18) Tabela Nr 18 Charakterystyka gospodarki mieszkaniowej w gminie Pokrzywnica w latach 2003-2009
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)

19) Tabela Nr 19 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno – sanitarne w latach 2009-2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
20) Tabela Nr 20 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w latach 2006-2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
21) Tabela Nr 21 Jednostki zarejestrowana wg PKD 2007 w gminie Pokrzywnica w roku 2015
(na podstawie danych uzyskanych w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie)
22) Tabela Nr 22 Struktura własnościowa gruntów w gminie Pokrzywnica - stan na 3 stycznia 2011 r.
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
23) Tabela Nr 23 Struktura własnościowa gruntów w gminie Pokrzywnica - stan na 3 stycznia 2011 r. (udział procentowy)
(na podstawie Wykazu gruntów według stanu na dzień 03.01.2011r. dla gminy Pokrzywnica. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa)
24) Tabela Nr 24 Złoża na terenie gminy Pokrzywnica
(na podstawie danych uzyskanych z Państwowego Instytutu Geologicznego - MIDAS)
25) Tabela Nr 25 Zestawienie terenów górniczych
(na podstawie danych uzyskanych z Państwowego Instytutu Geologicznego - MIDAS)
26) Tabela Nr 26 Wykaz dróg publicznych gminnych zlokalizowanych na terenie gminy Pokrzywnica
Źródło: Dane z pozyskane z Urzędu Gminy Pokrzywnica
27) Tabela Nr 27 Wykaz dróg publicznych gminnych zlokalizowanych na terenie gminy Pokrzywnica (skontrolowanych w listopadzie 2007 roku)
Źródło: Dane z pozyskane z Urzędu Gminy Pokrzywnica
28) Tabela Nr 28 Inwentaryzacja zasobów sieci szerokopasmowej na Mazowszu
Dane: Agencja Rozwoju Mazowsza S.A.
29) Tabela Nr 29 Analiza dokumentów obowiązujących i projektowanych, odnoszących do obszaru gminy Pokrzywnica, w celu wykorzystania ich przy pracach nad opracowaniem projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica
30) Tabela Nr 30 Zestawienie charakterystycznych stanów wody dla posterunków wodowskazowych
na podstawie Komunikatu: „Analiza stanu zagrożenia i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu pułtuskiego"
31) Tabela Nr 31 Charakterystyka stref rozwoju funkcji
32) Tabela Nr 32 Występujące strefy rozwoju funkcji w miejscowościach gminy Pokrzywnica
33) Tabela Nr 33 Zestawienie terenów górniczych
(na podstawie danych uzyskanych z Państwowego Instytutu Geologicznego - MIDAS)

Spis rysunków

1) Rysunek Nr 1 Struktura użytkowa gruntów w gminie Pokrzywnica – stan na styczeń 2011 r.,
2) Rysunek Nr 2 Grunty zabudowane i zurbanizowane w gminie Pokrzywnica – stan na styczeń 2011 r.,
3) Rysunek Nr 3 Użytki rolne w gminie Pokrzywnica (udział procentowy [%]),
4) Rysunek Nr 4 Mapa topograficzna obszarów Gminy Pokrzywnicy i terenów sąsiednich z roku 1935,
5) Rysunek Nr 5 Ludność gminy Pokrzywnica w latach 2000 – 2009,
6) Rysunek Nr 6 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w %,
7) Rysunek Nr 7 Ruch naturalny w gminie Pokrzywnica w latach 2002 – 2009,
8) Rysunek Nr 8 Stan prawny gruntów w gminie Pokrzywnica w roku 2011,

Spis fotografii

1) Fotografia Nr 1 Kościół w Dzierżeninie,
2) Fotografia Nr 2 Kościół Parafialny w Pokrzywnicy.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY POKRZYWNICA

RYSUNEK NR 1 - UWARUNKOWANIA - DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR ..... RADY GMINY POKRZYWNICA Z DNIA ..... R.

N
W E
S

1:10 000

0 245 490 980 1 470 1 960 m

PUŁTUSK

PUŁTUSK ŁOMŻA

NASIELSK PŁOŃSK

WINNICA

NASIELSK

SEROCK WARSZAWA

SCHEMAT OBSŁUGI INŻYNIERYJNEJ

Oznaczenia

OBECNE UŻYTKOWANIE TERENÓW

TERENY ZABUDOWY O PRZEWADZE

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- zabudowy zagrodowej
- zabudowy letniskowej
- zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- zabudowy usługowej
- zabudowy usług kultury i usług oświaty
- zabudowy usług dla rolnictwa
- zabudowy produkcyjno-usługowej
- tereny infrastruktury

TERENY ZIELENI/TERENY OTWARTE

- tereny cmentarzy
- tereny łąk
- tereny zieleni nadwodnej
- tereny lasów i zadrzewień
- tereny powyrobiskowe oraz tereny przewidziane do rekultywacji
- tereny użytkowane rolniczo
- rejony koncentracji usług
- obiekty użyteczności publicznej
- placówki oświatowe
- obiekty sportowe/tereny rekreacji i wypoczynku
- przystanie/kotwicowiska
- miejscowości/rejony wyposażone w placówki handlowe/gastronomiczne

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- obszary wpisane do rejestru zabytków
- stanowiska archeologiczne
- obszary ujęte w gminnej ewidencji zabytków
- obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków
- rejony występowania reliktów dawnych dworów lub folwarków
- Grób Nieznanego Żołnierza

ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

- granice obszarów NATURA 2000
- granica Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego
- granica otuliny Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego
- granica Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- granice rezerwatów przyrody
- indywidualne pomniki przyrody
- użytki ekologiczne

CIĄGI EKOLOGICZNE

- lokalne
- ponadlokalne
- o znaczeniu międzynarodowym
- wartościowe aleje drzew
- tereny planowanych zalesień
- odcinki dróg o dużych walorach krajobrazowych
- cieki i zbiorniki wodne
- wały przeciwpowodziowe
- strefa bezpośredniego zalewu wodą stuletnia rzeki Narew
- tereny zmeliorowane
- rejon planowanego zbiornika retencyjnego
- rejony występowania gleb objętych ochroną
- punkty widokowe
- strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy (50 m i 150 m)
- złoża surowców mineralnych

WYSTĘPOWANIE ZŁÓŻ KOPALIN

ZŁOŻA PROGNOSTYCZNE

- iły
- piaski
- piaski i żwiry

ZŁOŻA PERSPEKTYWICZNE

- iły
- piaski
- piaski i żwiry
- tereny o wstępnie zweryfikowanym braku złóż
- 12 *tereny górnicze (numeracja terenów zgodnie z tabelą w części tekstowej)*

UKŁAD DRÓG PUBLICZNYCH

KATEGORIA

- krajowa
- wojewódzka
- powiatowa
- gminna
- przebieg zrealizowanej obwodnicy Serocka (w ciągu drogi krajowej)
- warianty obwodnicy Pułtuska (w ciągu drogi krajowej) - przebieg archiwalny
- stacje paliw
- rejony przystanków autobusowych
- nieużytkowana linia kolei wąskotorowej

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- linia elektroenergetyczna 110kV
- strefa technologiczna linii elektroenergetycznej 110kV
- gazociąg wysokiego ciśnienia
- strefa kontrolowana gazociągu wysokiego ciśnienia
- gminne ujęcie wody
- oczyszczalnia ścieków
- planowane oczyszczalnie/przepompownie sieci kanalizacyjnej
- dawne składowisko odpadów komunalnych poddane rekultywacji
- granica gminy
- granice gmin sąsiednich
- granice obrębów geodezyjnych/miejscowości

OZNACZENIA

LINIE ELEKTROENERGETYCZNE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POKRZYWNICA

RYSUNEK NR 1 - UWARUNKOWANIA - DOTYCHCZASOWE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POKRZYWNICA

RYSUNEK NR 2 - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR ..... RADY GMINY POKRZYWNICA Z DNIA .....

N W E S

1:10 000

0 250 500 1 000 1 500 2 000 m

SCHEMAT UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO

2 km

OZNACZENIA

ELEMENTY UKŁADU DROGOWEGO

- istniejące drogi główne ruchu przyspieszonego — GP
- projektowane drogi główne ruchu przyspieszonego — GP
- istniejące drogi główne — G
- istniejące drogi zbiorcze — Z
- projektowane drogi zbiorcze — Z
- istniejące drogi lokalne — L
- projektowane drogi lokalne — L

WAŻNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA

- planowane węzły z drogą klasy GP
- istniejące skrzyżowania z drogami klas GP/G/Z/L
- istniejące skrzyżowania dróg klasy Z do modyfikacji
- planowane skrzyżowania dróg klasy GP/Z/L
- planowane skrzyżowania dróg klasy L
- istniejące prawoskrętne włączenia w drogę krajową nr 61
- planowane prawoskrętne włączenia dróg w drogę krajową nr 61
- rzeka Narew

OZNACZENIA

ISTNIEJĄCE ZAINWESTOWANIE

TERENY ZABUDOWY O PRZEWADZE

- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- zabudowy zagrodowej
- zabudowy letniskowej
- zabudowy usługowej
- zabudowy produkcyjno-usługowej
- tereny infrastruktury

TERENY ZIELENI/TERENY OTWARTE

- tereny cmentarzy
- tereny łąk
- tereny zieleni nadwodnej
- tereny powyrobiskowe oraz tereny przewidziane do rekultywacji
- tereny użytkowane rolniczo

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

- MR/MN zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej
- MR/U zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług
- ML/MN zabudowy letniskowej/mieszkaniowej jednorodzinnej
- ML zabudowy letniskowej
- U/MR zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej
- PE powierzchniowej eksploatacji kopalin

TERENY POTENCJALNEGO ROZWOJU W PRZYPADKU WYPEŁNIENIA/WYKORZYSTANIA TERENÓW SĄSIEDNICH

- zabudowa zagrodowa/mieszkaniowa jednorodzinna
- zabudowa zagrodowa/mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem usług
- zabudowa letniskowa/mieszkaniowa jednorodzinna
- zabudowa letniskowa
- zabudowa usługowa z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej jednorodzinnej
- potencjalna strefa powiększenia cmentarza
- tereny przewidywane do objęcia planami miejscowymi w pierwszej kolejności

SYSTEM KOMUNIKACYJNY

ELEMENTY UKŁADU DROGOWEGO

- GP istniejące drogi główne ruchu przyspieszonego
- GP projektowane drogi główne ruchu przyspieszonego
- G istniejące drogi główne
- Z istniejące drogi zbiorcze
- Z projektowane drogi zbiorcze
- L istniejące drogi lokalne
- L projektowane drogi lokalne

WAŻNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA

- planowane węzły z drogą klasy GP
- istniejące skrzyżowania z drogami klas GP/G/Z/L
- istniejące skrzyżowania dróg klasy Z do modyfikacji
- planowane skrzyżowania dróg klasy GP/Z/L
- planowane skrzyżowania dróg klasy L
- istniejące prawoskrętne włączenia w drogę krajową nr 61
- planowane prawoskrętne włączenia dróg w drogę krajową nr 61

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- obszary wpisane do rejestru zabytków
- stanowiska archeologiczne
- obszary ujęte w gminnej ewidencji zabytków
- obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

- granice obszarów NATURA 2000
- granica Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego
- granica otuliny Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego
- granica Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- granice rezerwatów przyrody
- indywidualne pomniki przyrody
- użytki ekologiczne

CIĄGI EKOLOGICZNE POMIĘDZY OBSZARAMI O FUNKCJI PRZYRODNICZEJ

- lokalne
- ponadlokalne
- o znaczeniu międzynarodowym
- strefa terenów cennych przyrodniczo - system przyrodniczy gminy
- cieki i zbiorniki wodne
- tereny sugerowanych zalesień
- wartościowe aleje drzew

WYSTĘPOWANIE ZŁÓŻ KOPALIN

ZŁOŻA PROGNOSTYCZNE

- iły
- piaski
- piaski i żwiry

ZŁOŻA PERSPEKTYWICZNE

- iły
- piaski
- piaski i żwiry
- tereny o wstępnie zweryfikowanym braku złóż
- *tereny górnicze (numeracja terenów zgodnie z tabelą w części tekstowej)*

ELEMENTY INFRASTRUKTURY INŻYNIERYJNEJ

- linia elektroenergetyczna 110kV
- gazociąg wysokiego ciśnienia
- gminne ujęcie wody
- planowane oczyszczalnie/przepompownie sieci kanalizacyjnej
- oczyszczalnie ścieków

OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWANIU

- strefa bezpośredniego zalewu wodą stuletnią rzeki Narew
- rejon planowanego zbiornika retencyjnego
- tereny zmeliorowane
- strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy (50 m i 150 m)
- strefa technologiczna linii elektroenergetycznej 110kV
- strefa kontrolowana gazociągu wysokiego ciśnienia
- granica gminy
- granice gmin sąsiednich

SCHEMAT OBSŁUGI INŻYNIERYJNEJ

2 km

OZNACZENIA

LINIE ELEKTROENERGETYCZNE

- 110 kV
- 15 kV
- gazociąg wysokiego ciśnienia
- ujęcie wody

ODCINKI SIECI WODOCIĄGOWEJ

- istniejące
- oczyszczalnie ścieków
- projektowane odcinki sieci kanalizacyjnej
- planowane oczyszczalnie/przepompownie sieci kanalizacyjnej
- zlikwidowane składowisko odpadów
- rzeka Narew

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POKRZYWNICA

RYSUNEK NR 2 - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO SKALA 1:10 000

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR .....
RADY GMINY POKRZYWNICA Z DNIA ..... R.

SPORZĄDZIŁ:
WÓJT GMINY POKRZYWNICA
Aleja Jana Pawła II 1
06-121 Pokrzywnica

OPRACOWANIE:
SUNBAR SPÓŁKA Z O.O.

UZASADNIENIE

do UCHWAŁY Nr XXXVIII/265/2018
RADY GMINY POKRZYWNICA
z dnia 6 listopada 2018 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem planistycznym, określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy, sporządzanym dla całego obszaru gminy. W odróżnieniu od miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego studium nie stanowi prawa miejscowego. Jest jedynie zobowiązaniem władz gminy do działań zgodnie z wyznaczonymi kierunkami. W dokumencie tym formułuje się zasady polityki przestrzennej, integruje dokumenty programowe i wizje związane z rozwojem gospodarczym i społecznym. Studium stanowi zbiór zapisów ustalonych i uzgodnionych jako nienaruszalne uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przyjęte za podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dla obszaru Gminy Pokrzywnica obecnie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica przyjęte uchwałą XVII/70/2011 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 29 grudnia 2011 r.

Od czasu uchwalenia studium w grudniu 2011 roku zmieniły się niektóre uwarunkowania faktyczne i prawne, mające wpływ na aktualność dokumentu, m.in. w dniu 18 listopada 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2018 r., poz. 1398), która wprowadziła zmiany do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie sporządzania dokumentów planistycznych w planowaniu lokalnym.

W wyniku wprowadzonych ww. ustawą zmian, w pracach nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powstał obligatoryjny obowiązek przeprowadzenia analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, która w myśl art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym musi obejmować:

- analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- możliwości finansowania przez gminę wykonywania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Do Urzędu Gminy w Pokrzywnicy wpłynęły wnioski mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców, dotyczące wszczęcia procedury sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Piskornia, Trzepowo, Karniewek, nastepnie Dzierzenin i Klusek, czy Nowe Niestepowo. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica nie uwzględnia obecnych potrzeb inwestycyjnych zgłaszanych we wnioskach mieszkańców oraz lokalnych inwestorów, co w istotny sposób ogranicza rozwój przestrzenny i ekonomiczny gminy. Zgodnie z art. 9 ust. 4 ww. ustawy, *ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych*, oraz art. 15 ust. 1 gdzie jest mowa, że ... *wójt gminy sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną zgodnie z zapisami Studium .....* Z kolei art. 20 ust. 1 nakłada na organ stanowiący zobowiązanie w brzmieniu *Plan miejscowy uchwala rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium*. Wynikające ze Studium kierunki zagospodarowania muszą więc znaleźć potwierdzenie w regulacjach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zatem Wójt Gminy Pokrzywnica rozpatrując pozytywnie wnioski o sporządzenie miejscowych planów, rozstrzygnął tym samym o zasadności przystąpienia do sporządzenia "nowej edycji" studium w pełnym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, Uchwałą Nr XIII/105/2016 z dnia 29 marca 2016 r. Rada Gminy Pokrzywnica postanowiła o przystąpieniu do sporządzenia "nowej edycji" Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica, zwanej dalej „Studium”.

Procedura formalno-prawna sporządzania przedmiotowego studium, wynikająca z przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945), została w pełni uwzględniona, a terminy ustawowe dotrzymane.

Projekt Studium uzyskał wszystkie wymagane prawem opinie i uzgodnienia formalne. Zapewniono możliwość partycypacji społecznej przy jego sporządzaniu, poprzez udostępnienie dokumentu do publicznego wglądu oraz możliwość składania wniosków i uwag do niego.

Projekt Studium, wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, został wyłożony do publicznego wglądu dwukrotnie. Podczas wyłożeń przeprowadzono dyskusję publiczną nad

przyjętymi w projekcie rozwiązaniami.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Lubelski

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Podpis: Signature-1552053293
Imię: Krzysztof
Nazwisko: Lubelski
Instytucja: Urząd Gminy Pokrzywnica
Województwo: mazowieckie
Miejscowość: Pokrzywnica
Data podpisu: 12 grudnia 2018 r.
Zakres podpisu: Cały dokument